

Iktató szám: OVI/783-1/2018/ÓVI/9

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**SZEGED MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ÓVODÁK IGAZGATÓSÁGA**

OKTATÁSI AZONOSÍTÓ: 200416

2018. JANUÁR 22.

PEDAGÓGIAI PROGRAM
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata
Óvodák Igazgatósága
6723 Szeged, Sólyom u. 6.

A program kidolgozói:

Bartáné Tóth Mária Magdolna

Szegedi ÓVI igazgató, szakmai vezető

Agócsné Frányó Márta

Szegedi ÓVI Tarjáni Óvodája tagóvoda-vezető

Frissné Fenyvesi Beáta

Szegedi ÓVI Gyöngyvirág Óvodája tagóvoda-vezető

Gál Viktorné

Szegedi ÓVI pedagógiai és szak módszertani igazgatóhelyettes

Huszkáné Pék Erzsébet

Szegedi ÓVI pedagógiai és esélyegyenlőségi igazgatóhelyettes

Kocsisné Prónai Márta

Szegedi ÓVI Katona Utcai Óvodája óvodapedagógus

Koczka Gabriella

Szegedi ÓVI pedagógiai és fejlesztési igazgatóhelyettes

Pappné Sörös Julianna

Szegedi ÓVI pedagógiai és üzemeltetési igazgatóhelyettes

Szabó Anikó

Szegedi ÓVI Jerney Óvodája tagóvoda-vezető

Vasas Tamásné

Szegedi ÓVI pedagógiai és üzemeltetési igazgatóhelyettes ny.

A dokumentumot szerkesztette: Bartáné Tóth Mária Magdolna igazgató

TARTALOM

BEVEZETÉS

I. HELYZETKÉP	8
I.1. Az intézmény bemutatása	
I.2. Az intézményi pedagógiai program jogszabályi háttere	
II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	14
III. INTÉZMÉNYI TÜKÖR ÉS JÖVŐKÉP	15
III.1. Intézménykép	
III.2. Pedagóguskép	
III.3. A pedagógiai munkát segítők képe	
III.4. Gyermekek kép	
IV. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK	19
IV. 1. Alapelvek, értékek	
IV. 2. Célok, feladatok	
V. AZ ÓVODAI ÉLET FELADATAI	23
V.1. Az egészséges életmód alakítása	
V.2. Az érzelmi, az erőlcsl és az értékorientált közösségi nevelés	
V.3. Az anyanyelvi, az értelmi nevelés megvalósítása	
VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	39
VI.1. Hetirend	
VI.2. Napirend	
VI.3. Ünnepek	
VI.4. Az óvoda kapcsolatai	
VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	48
VII.1. Játék	
VII.2. Munka jellegű tevékenységek	
VII.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	
VII.4. Verselés, mesélés	
VII.5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	
VII.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	
VII.7. Mozgás	
VII.8. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel	
VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	95
IX. A NEMZETISÉGI NEVELÉS	98
X. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE, MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE	101
X.1. A tervező munka és a csoportnapló	
X.2. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja	
XI. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	106
XI.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések	
XI.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	

XII. A GYERMEKVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	110
XIII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE	112
XIII.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	
XIII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése	
XIII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása	
XIV. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	118
XV. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA	134
XV.1. Szegedi ÓVI Baross László Óvodája	
XV.2. Szegedi ÓVI Béke Telepi Óvodája	
XV.3. Szegedi ÓVI Bem Utcai Óvodája	
XV.4. Szegedi ÓVI Bérkert Utcai Óvodája	
XV.5. Szegedi ÓVI Bölcs Utcai Óvodája	
XV.6. Szegedi ÓVI Cső Utcai Óvodája	
XV.7. Szegedi ÓVI Boross József Utcai Óvodája	
XV.8. Szegedi ÓVI Építő Utcai Óvodája	
XV.9. Szegedi ÓVI Felsővárosi Óvodája	
XV.10. Szegedi ÓVI Fő Fasori Óvodája	
XV.11. Szegedi ÓVI Földmíves Utcai Óvodája	
XV.12. Szegedi ÓVI Gábor Áron Utcai Óvodája	
XV.13. Szegedi ÓVI Garam Utcai Óvodája	
XV.14. Szegedi ÓVI Gedói Óvodája	
XV.15. Szegedi ÓVI Gyálaréti Óvodája	
XV.16. Szegedi ÓVI Gyertyámos Utcai Óvodája	
XV.17. Szegedi ÓVI Gyöngyvirág Óvodája	
XV.18. Szegedi ÓVI Hajnóczy Utcai Óvodája	
XV.19. Szegedi ÓVI Hétvezér Utcai Óvodája	
XV.20. Szegedi ÓVI Honfoglalás Utcai Óvodája	
XV.21. Szegedi ÓVI Hunyadi Téri Óvodája	
XV.22. Szegedi ÓVI Jerney Óvodája	
XV.23. Szegedi ÓVI Katona József Utcai Óvodája	
XV.24. Szegedi ÓVI Kemes Óvodája	
XV.25. Szegedi ÓVI Klebelsberg Telepi Óvodája	
XV.26. Szegedi ÓVI Magyar Utcai Óvodája	
XV.27. Szegedi ÓVI Majakovszkij Téri Óvodája	
XV.28. Szegedi ÓVI Makkosházi Óvodája	
XV.29. Szegedi ÓVI Mars Téri Óvodája	
XV.30. Szegedi ÓVI Nádor Utcai Óvoda	
XV.31. Szegedi ÓVI Napsugár Óvodája	
XV.32. Szegedi ÓVI Negyvennyolcas Utcai Óvodája	
XV.33. Szegedi ÓVI Petőfi Telepi Óvodája	
XV.34. Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája	
XV.35. Szegedi ÓVI Sás Utcai Óvodája	
XV.36. Szegedi ÓVI Széksósi Úti Óvodája	
XV.37. Szegedi ÓVI Szentmihályi Óvodája	
XV.38. Szegedi ÓVI Szerb Utcai Óvodája	
XV.39. Szegedi ÓVI Tabán Utcai Óvodája	
XV.40. Szegedi ÓVI Tarjáni Óvodája	
XV.41. Szegedi ÓVI Tisza-parti Óvodája	
XV.42. Szegedi ÓVI Toldy Utcai Óvodája	
XV.43. Szegedi ÓVI Tünde Téri Óvodája	

-
- XV.44. Szegedi ÓVI Újvidéki Utcai Óvodája
XV.45. Szegedi ÓVI Vedres Utcai Óvodája

XVI. FELHASZNÁLT IRODALOM	179
XVII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	181
XVIII. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	182

BEVEZETÉS

„Köszönet a gyerekeknek, mert csak ők képesek jobbra tenni a világot. Próbáljuk meg úgy nevelni őket, hogy büszkék lehessünk rájuk!”

Deák Kristóf

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Programja intézményünk szakmai stratégiai programja. Meghatározza a nevelés, valamint a tanulási tevékenység folyamatának helyi pedagógiai elveit, céljait, feladatait.

A Szegedi ÓVI a tagóvodák értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyermekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

Ebben az alapidokumentumban **újra fogalmaztuk azokat az értékeket, amiket a nevelőmunkánk során szem előtt kell tartanunk**. Kitűztük az általunk elérendő célokat, megfogalmaztuk azokat a konkrét feladatokat, amelyeket következetesen igyekszünk megvalósítani.

A programalkotással egy **tudatos szemléletmódváltás, hagyományépítés, és arculatépítés** is elkezdődött az intézményben, ahol a minőségi pedagógiai munka alapelvárás a mindennapi munkában.

A köznevelési rendszer új realitásaival való szembesülés hozzásegítette intézményünket a felismeréshez, hogy nem mindegy, mennyire és milyen ütemben vagyunk képesek fejlődni, alkalmazkodni a gyorsan változó világhoz. Az alkalmazkodás eszközei: az állandó **önképzés**, a pedagógiai munkát támogató **belső képzések**, a **folyamatos szakmai párbeszéd**, és pedagógiai értékeink megőrzése mellett a partneri igények nyomán követése.

Olyan jelentős, **egyedi és sajátos vonásokkal rendelkező, jó légkörű, konkrét Pedagógiai Programmal bíró intézmény** kívánunk lenni, ahol a **gyermek áll a középpontban**, akihez szeretettel, toleranciával és empátiával viszonyul az **óvodapedagógus, akinek személyiségét viszont tiszteletben tartják**, illetve akitől elvárják mások személyiségének tiszteletben tartását.

Peter Kline gondolatával egyetértve vallom, hogy:

„Gyermekeink születésével egyedi, kivételes kincssel gazdagodott a világ. A legértékesebb, amit adhatunk nekik, hogy segítjük ráébredni őket arra a lehetőségre, amit egyedülállóságukkal adhatnak a világnak.”

A fenti lehetőséget kínálja a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Pedagógiai Programja.

A Pedagógiai Program megvalósításához kívánom valamennyi munkatársamnak a mindennapok pozitív megélését. **Köszönöm az eddig is elkötelezett, és a jövőben is remélt magas színvonalú, szakmai hozzáértéssel végzett nevelőmunkát!**

Szeged, 2018. január 10.

Bartáné Tóth Mária Magdolna
igazgató

I. HELYZETKÉP

I.1. Az intézmény bemutatása

Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata 2004-ben (13 körzetből) hozta létre a
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatóságát
(továbbiakban **Szegedi ÓVI**).

Az átszervezéssel az eltérő adottságú és lehetőségekkel rendelkező tagóvodák esélyegyenlőségét, az óvodás gyermekek egységesen szakszerű ellátását kívánta kialakítani egy hatékonyan gazdálkodó új intézménnyel.

A **Szegedi ÓVI 45 tagóvodájában** a működési feltételek megfelelő színvonalon biztosítottak. **Az épületek felújítása, korszerűsítése, karbantartása, állagmegóvása folyamatos, tervszerű.** Az épületek korszerűsítése csak apró lépésekben valósul meg, ezért a tagóvodák épületeinek állapota nagyon eltérő a városban. Korszerűsítések, felújítások minden évben történnek pl. mosdó, tálaló konyha, nyílászáró csere, fűtés és világítás korszerűsítés.

A tárgyi feltételek korszerűsítését és fejlesztését (a költségvetés lehetőségeinek függvényében) szem előtt tartjuk, a biztonságos, korszerű, és a pedagógiai gyakorlat megvalósítását szolgáló eszközök beszerzésével. A tagóvodák belső tereinek kialakításakor esztétikus, praktikus, **a gyermekek magas színvonalú ellátását szolgáló környezeti feltételeket biztosítanak az óvodai dolgozók.** A feladatellátáshoz az alapvető eszközökkel az óvodák rendelkeznek.

Az intézmény szervezeti elemei:

- ❖ Az intézmény élén az **igazgató** áll, aki a szakmai irányítás mellett a munkáltatói és gazdálkodási jogkört is gyakorolja.

- ❖ Az igazgató munkáját **igazgatóhelyettesek** segítik.
- ❖ A tagóvodákban a **tagóvoda-vezetők** végzik az irányítást, az igazgatói döntések alapján.
- ❖ A szakmai munkát az **óvodapedagógusok** mellett **pszichológusok, gyógypedagógusok, konduktor és fejlesztő óvodapedagógusok** támogatják.
- ❖ A nevelőmunkát segítők köre, a **dajkákon** és **gyógypedagógiai asszisztenseken** felül **pedagógiai asszisztensekkel** egészül ki.
- ❖ Az esztétikus és biztonságos környezet megteremtésében **udvarosok**, míg néhány óvodában **konyhai kisegítők** is részt vesznek.
- ❖ Az **igazgatási szervezeten** belül **adminisztrátorok, ügyintézők** végzik a gazdálkodási és munkáltatási intézkedések ügymenetét, közgazdasági, pénzügyi és jogi végzettségű szakemberek segítségével.
- ❖ A tagóvodákban az adminisztrációt az **óvodatitkárok** végzik.
- ❖ A technikai háttér megteremtésében a **rendszergazda** és az **oktatástechnikus** közreműködik.
- ❖ A Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat alkalmazásában álló **logopédusok** a 2016/2017-es nevelési évtől a tagóvodák többségében, helyben fejlesztik az arra rászoruló gyermekeket.

Pedagógiai attitűdünk tekintetében a közel 400 fős nevelőtestület közös abban, miszerint **a személyiségfejlesztés alapja az egyéni sajátosságok és különbözőségeik figyelembevétele.** Az óvodapedagógus feladatát a gyermeki szükségletek, a fejlődésük törvényszerűségei szabják meg. Elismerjük és hangsúlyozzuk a család elsődleges nevelői szerepét, értékeink közvetítése mellett a közös együttműködésre törekszünk.

Nevelésünkben **a játékot tekintjük legfontosabb eszközünknek.** Törekszünk az ismeretek, eszközök folyamatos korszerűsítésére, az információáramlás sokszínűségének biztosítására. A tanulási tevékenységeket, a képesség- és készségfejlesztés feladatait IKT eszközök segítségével színesítjük, ezzel is motiválva a gyermekeket a sokirányú ismeretszerzésre.

Pedagógusaink jól képzettek, rátermettségüket végzettségük szintje mutatja leginkább. Büszkék vagyunk arra, hogy az összes **pedagógus létszám 41%-a rendelkezik legalább egy szakvizsgával**, ami azt jelenti, hogy pedagógiai munkájuk egy-egy kiemelt területén kimagasló szintű tudás birtokában vannak.

Az óvodapedagógusok jogszabályi kötelezettségüket teljesítve, rendszeresen vesznek részt képzéseken, e mellett az intézményi éves munkatervben szerepelnek belső képzések, és a színvonalas munkát segítő szakmai napok. A tudásmegosztást segítő, nagyon népszerű rendezvényünk a **Tavaszi Módszertani Napok**, ahol egy-egy területen kiemelkedő munkát végző vezetőink, óvodapedagógusaink adnak elő.

Az ÓVI hagyományos rendezvénye a teljes alkalmazotti közösség számára szervezett szakmai **Konferencia**. Úgy tapasztaltuk, ez az esemény lehetőséget teremt arra, hogy a tagóvodák testületének tagjai (közelítően 700 fő) személyesen is találkozzanak, és az ismeretbővítésen, szakmai munka elismerésén túl, a közös élmény újabb óvodaközi és baráti kapcsolatokat hozzon létre.

Tehetséggondozó munkánk záró akkordja a **Tehetségfesztivál**, ahol a kis tehetségígéretes megmutathatják az átlagtól eltérően kiemelkedő képességeiket, készségeiket. A tehetségígéretes gyermekek mese, vers, ének, hangszer, tánc kategóriában szerepelnek a szülők és a meghívott vendégek előtt. A legügyesebben rajzolók munkáiból kiállítást rendezünk. A nyilvánosságot a rádió és a helyi sajtó is biztosítja.

Az intézményben a **szakmai munkaközösségek** létrehozása, minden nevelési év kezdetekor, az óvodapedagógusok előzetes, ez irányú igényének felmérésével történik. Az igazgató ez alapján dönt (a jogszabályi lehetőségek figyelembe vételével) a munkaközösségek megalakulásáról, szem előtt tartva, hogy az óvodai nevelés minél több területére szerveződjenek. A megújulás és az új pedagógiai módszerek megismerésének elsődleges színterei a munkaközösségek.

Az óvodapedagógusok 50-60 %-a (nevelési évenként változó) szakmai munkaközösségi tag.

A Szegedi ÓVI a szülői jogok érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében **intézményi szülői szervezetet** hozott létre, melyben minden tagóvoda delegáltja a szülői közösségét képviseli. A szervezett fórumokon, mindennapos kapcsolatban egyaránt meggyőződhetünk együttműködési szándékukról. Érzékeljük kezdeményezéseiket, önálló feladatvállalásukat annak érdekében, hogy a tagóvodák arculatuknak megfelelően még sikeresebbek és hatékonyabbak lehessenek.

A tagóvodákban **a nevelőtestületek megteremtették saját hagyományaikat**, sajátosságaik a hagyományaikban is tükröződnek. Összetartozásuk, összefogásuk megnyilvánulása a jeles események, ünnepek szervezése.

Az intézmény, a fenntartó által biztosított források mellett folyamatosan keresi a jobb működéshez **a pályázati lehetőségeket**. Az intézmény vezetése és az óvodapedagógusok fejlesztésekhez való hozzáállása, a közös munka összehangoltsága teszi lehetővé, hogy a személyi és tárgyi feltételek a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával folyamatosan fejlesztés alatt álljanak.

A tagóvodák **alapítványok** és **civil szervezetek** támogatásával is folyamatosan bővítik eszközeiket, tárgyi feltételeiket.

A partnerközpontú működés a Szegedi ÓVI lételeme. Valamennyi partnerünkkel (gyermek, pedagógus, szülő, fenntartó, társintézmények, közművelődési intézmények, egészségügyi intézmények, köznevelés irányítás intézményei, szakmai szolgáltatás intézményei) a kölcsönös együttműködésre törekszünk, a kapcsolattartás folyamatos.

Intézményünk **országosan viszonylatban is nagy létszámú szervezet**. A közel 700 fős alkalmazotti közösség építése, a kapcsolatok fenntartása és működtetése igen nagy kihívás a mindennapokban. Minden emberhez vezet egy út, amelyen közelebb kerülünk a személyiségéhez. Az **őszinte vélemény, a tiszteletteljes, de nyílt légkör** minden közösség építésének fontos feltétele. Igyekszünk ezeknek az értékeknek megfelelni.

A Szegedi ÓVI sajátos működési céljai:

- ❖ A tagóvodákban a pedagógiai programban foglaltak megvalósulása, ezáltal a nevelés hatékonyságának növekedése.
- ❖ A tagóvodák sokszínű nevelési gyakorlatának megtartása és továbbfejlesztése.
- ❖ Az innovatív pedagógiai törekvések támogatása.
- ❖ A szakmai kultúra és a pedagóguskompetenciák folyamatos fejlesztése.
- ❖ Az IKT kompetenciák fejlesztése, az IKT eszközök célszerű használata a nevelési, tanulási folyamatban.
- ❖ A működéshez szükséges személyi és tárgyi feltételrendszer és erőforrások optimalizálása a munkakörülmények javításával.

A sajátos célokkal összefüggő feladataink:

- ❖ Az integrált nevelés személyi és tárgyi feltételeinek javítása.
- ❖ A tagóvodák sajátos arculatának támogatása.
- ❖ Szakmai munkaközösségek működtetése, a szakmaközi kapcsolatok támogatása.
- ❖ A pedagógiai kultúra fejlesztése érdekében az innováció ösztönzése, a „jó gyakorlatok” terjesztése, a pedagóguskompetenciákat fejlesztő, a pedagógusok igényéből fakadó belső képzések szervezése.
- ❖ A költségvetés függvényében a tárgyi feltételek bővítése.

A Szegedi ÓVI működését akkor tekintjük eredményesnek, amennyiben:

- ❖ A gyermekek számára **az óvoda pozitív élmény**, az örömforrás színtere.
- ❖ Megvalósulnak azok a célkitűzések, amelyeket az intézményi pedagógiai program deklarál.
- ❖ Az intézmény **elvi egységgel, ugyanakkor színes arculattal** elégíti ki a szülői óvodáztatási igényeket, a fenntartói elvárásokat.
- ❖ Megteremti az intézmény saját hagyományait, az innováció, a szakmai kiteljesedés, a pályakarrier motivációs eszközeit.
- ❖ Az intézmény működése, a nevelés feltételei az optimális felé haladnak.

- ❖ Az intézmény munkatársainak többsége szívesen dolgozik ebben a **szervezetben**, az egyértelmű elvárások kiszámíthatóságot és biztonságot nyújtanak mindenki számára.

I.2. A pedagógiai program jogszabályi háttere

A pedagógiai program tartalmát meghatározó jogszabályok, dokumentumok:

- ❖ Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- ❖ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.
- ❖ 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- ❖ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve kiadásáról.
- ❖ 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve kiadásáról.
- ❖ 2017. évi XCIV. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek a gyermekvédelem rendszerének megerősítése érdekében történő, valamint egyéb törvények módosításáról
- ❖ 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról.
- ❖ 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről.
- ❖ 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.

II. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Valljuk, hogy tagóvodáinkban **a legfontosabb érték a gyermek**, akinek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást, nevelést.

Valljuk, hogy **a játék a gyermekek számára a legfőbb élményforrás**, ugyanakkor a személyiségfejlesztés színtere, a tanulás leghatékonyabb módja.

Valljuk, hogy csak **az elismerésben, a megbecsülésben, a feltétlen elfogadásban élő gyermek érzi biztonságban magát**, s az a kellemes érzés, amiben ez által él, az önfejlődését is elősegíti.

Valljuk, hogy minden ember teljes értékű ember, éppen ezért olyan pedagógiai környezetet alakítunk ki, ahol **a másság felé fordulás mindenkinek természetes**.

Valljuk, hogy a testi - lelki egészség alapérték, **az egészségmegőrzés és egészségfejlesztés** alapja.

Valljuk, hogy a gyermekek személyiségének alakulásában az őket körülvevő **felnőttek, a szülő, a pedagógus, a dajka példája elengedhetetlen**.

III. INTÉZMÉNYI TÜKÖR ÉS JÖVŐKÉP

III. 1. Intézménykép

Pedagógiai Programunk Intézménykép fejezete az Óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban az alábbiakat tartalmazza:

- ❖ Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- ❖ Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.
- ❖ Az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciókat teljesít.
- ❖ Tagóvodáinkban érték az egyén. A nevelés, fejlődés elősegítése során a gyermekek egyéni érési üteméhez és sajátosságaihoz igazodunk.
- ❖ A nevelés légkörére a szeretetteljes odafigyelés, gondoskodás, nyitottság jellemző. A gyermekek jól érzik magukat, hangsúlyos az érzelmi biztonság megteremtése, a feltétel nélküli elfogadás.
- ❖ Segítjük az integrált, inkluzív és differenciált nevelést, a hátrányok leküzdését, a tehetséggondozást.
- ❖ Tagóvodáink gondoskodnak a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról.
- ❖ A tagóvodák nevelőtestületeire a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, a sokoldalúság, az együttműködés, az értékteremtés, értékközvetítés jellemző.
- ❖ A gyermekek érdekeit figyelembe véve alakítjuk óvodai életünket, melyhez az itt dolgozók hivatásszeretete, a gyermekek és szülők tisztelete, egymás értékeinek megbecsülése párosul.

III. 2. Pedagóguskép

Az óvodapedagógus feladata a családi nevelés kiegészítése, az óvodáskorú gyermekek testi-lelki-szellemi gondozása, nevelése, fejlesztése.

Intézményünkben az óvodapedagógus:

- ❖ A gyermekekkel szeretetteljes, barátságos, kedves.
- ❖ Szülőkkel szemben együttérző, odafigyelő, együttműködő.
- ❖ Tiszteletben tartja és tolerálja a különbözőségeket, alkalmazza az egyenlő bánásmód elvét.
- ❖ Életszemléletében pozitív beállítottságú, mindenben a jót, a pozitívat keresi.
- ❖ Következetes, jó konfliktuskezelő, problémamegoldó.
- ❖ Nyitott, igényes, állandó fejlődésre kész.
- ❖ Empatikus.
- ❖ Lelkesedni képes.
- ❖ Sokat dicsér.
- ❖ Van humorérzéke.
- ❖ Hiteles személyiség.
- ❖ Bizalmat ad.
- ❖ Türelmes és igazságos.
- ❖ Figyelmes.
- ❖ Felkészült, naprakész.
- ❖ Alapos és gondos.
- ❖ A jó munkahelyi légkör megteremtése érdekében együttműködő.

III. 3. A pedagógiai munkát segítők képe (dajka, pedagógiai asszisztens)

A pedagógiai munkát segítők feladata az óvodáskorú gyermekek gondozásának segítése óvónői irányítással, a gyermekek közvetlen és közvetett környezetének tisztántartása, az étkeztetéssel kapcsolatos feladatok ellátása.

A pedagógiai asszisztensek közvetlenül is segítik a nevelő és fejlesztő munkát.

Intézményünkben a dajka és a pedagógiai asszisztens:

- ❖ Gyermekszerető, gondoskodó.
- ❖ Nyugodt, barátságos.
- ❖ Együttműködő, a feladatvégzésre elhivatott.
- ❖ Igényes, kötelességtudó.
- ❖ Önálló és tevékeny.
- ❖ Modellkövetésre alkalmas.
- ❖ Máságot elfogadó, toleráns, befogadó.
- ❖ Empatikus.
- ❖ Kompetencia határait betartó.
- ❖ Alkalmazkodni képes, rugalmas.
- ❖ Jó a helyzetfelismerő képessége.
- ❖ Együttműködő a jó munkahelyi légkör megteremtése érdekében.

III. 4. Gyermekkép

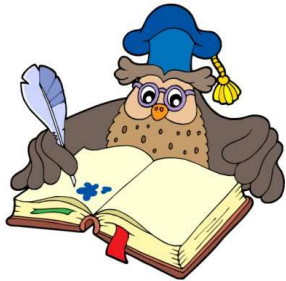
Pedagógiai Programunk Gyermekkép fejezete az Óvodai nevelés országos Alapprogramjával egyezően az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermeket fejlődő személyiségnek tekinti, akinek fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A szegedi óvodás gyermek:

- ❖ Szívesen jár óvodába.
- ❖ Szeretet- és biztonságigénye nagy.
- ❖ Érzelmek vezérik, környezetéhez kötődő.
- ❖ Nagy mozgásigénnyel rendelkezik.
- ❖ Érdeklődő.
- ❖ Kíváncsi.
- ❖ Tevékeny.
- ❖ Nyitott a környezete iránt.
- ❖ Őszinte.
- ❖ Vidám.
- ❖ Bátran kommunikál.
- ❖ Bizalommal fordul az óvoda dolgozóihoz.
- ❖ Szívesen vesz részt a napi tevékenységekben.
- ❖ Az óvodában alkalmazott szabályokat és szokásokat igyekszik betartani.
- ❖ Gyakorolja az egészséges életvitel szokásait.

IV. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK

IV. 1. Alapelvek, értékek

Tagóvodáinkban az alapfeladatok a következő **alapelvek** szerint valósulnak meg:

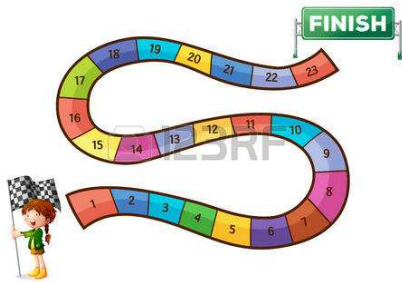
- ❖ A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- ❖ A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- ❖ Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- ❖ Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag óvodai élet keretében nevelünk.
- ❖ A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben óvodai nevelésünk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.
- ❖ A családokkal együttműködve nevelünk, titoktartási kötelezettségünket betartjuk.
- ❖ Az egymással szorosan összefüggő tevékenységek - a játék és a tanulási tevékenység - a gyermek számára szétválaszthatatlan folyamatok.
- ❖ Változatos, sokszínű pedagógiai hatásrendszert (módszereket, eszközöket, pedagógiai magatartást, szervezést, irányítási módot, technikákat stb.) alkalmazunk.
- ❖ Komplex nevelés keretében teremthetjük meg annak a lehetőségét, hogy a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját gyermeki tevékenységeken keresztül váljanak gyermekeink a társadalom értékes tagjaivá.

- ❖ Hangsúlyt fektetünk a testi és lelki egészség, valamint a szociális kapcsolatok harmóniájának alakítására.
- ❖ A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk a önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- ❖ A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Fontos érték számunkra:

- ❖ A szeretet, a gyermek személyiségének feltétel nélküli elfogadása.
- ❖ Az egészség megóvása, az egészséges életvitel szokásainak kialakítása.
- ❖ A környezettudatos, egészséges életmód kialakítása.
- ❖ Az együttélés elemi alapvető normáinak betartása.
- ❖ A nemzettudat erősítése.
- ❖ Szűkebb és tágabb környezetünk ismerete.
- ❖ Az ünnepek és hagyományok megszervezése, ápolása.
- ❖ Esztétikai, művészeti értékek.
- ❖ A másság elfogadása, a vallási hovatartozás tiszteletben tartása.
- ❖ Egymás tisztelete, megbecsülése.
- ❖ Az őszinteség.
- ❖ A kötelesség- és felelősségvállalás.
- ❖ A konfliktusok kulturált kezelése.

IV. 2. Célok és feladatok

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott **általános cél**:

- ❖ Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

A Szegedi ÓVI kiemelt pedagógiai céljai:

- ❖ Szeretetteljes, gondoskodó, nyitott nevelési légkör kialakítása.
- ❖ Az érzelmi biztonság hangsúlya.
- ❖ A stabil szokás- és normarendszer kialakítása.
- ❖ Az inkluzív pedagógiai szemlélet erősödése, a különbözőségek tolerálása, a hátrányok csökkentése.
- ❖ A gyermekek önmagukhoz viszonyított fejlesztése.
- ❖ A hatékony testi és lelki egészségmegőrzés megvalósulása.
- ❖ A környezettudatos magatartás alapértékeinek megalapozása.
- ❖ A hazaszeretet kialakítása, megerősítése.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott **általános feladat** az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- ❖ Az egészséges életmód alakítása.
- ❖ Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.
- ❖ Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

- ❖ Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

A Szegedi ÓVI kiemelt pedagógiai feladatai:

- ❖ A gyermekek sajátos egyéni szükségleteinek megismerése:
Mozgásigény, egyéb biológiai, fiziológiai szükségletek. Ézelmi biztonság iránti szükséglet, szociális szükségletek. Dicséret, elismerés, kíváncsiság, esztétikum iránti szükséglet. Alkotás, felfedezés, önmegvalósítás, önkifejezés, szeretet, szabadság és tudás iránti vágy.
- ❖ A gyermekek ézelmi vezéreltségéből kiindulva, megfelelően működő, rugalmas szokás- és szabályrendszer kialakítása.
- ❖ A másság elfogadása, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek felismerése, kielégítése.
- ❖ A tanulás - tapasztalatszerzés differenciált és komplex lehetőségeinek felkínálása, a személyes bánásmód, az elismerés és megbecsülés módszereinek alkalmazása.
- ❖ Az egészség megóvására, megtartására irányuló szokások alakítása, szemléletformálás.
- ❖ A környezettudatos szemlélet kialakítása, megvalósítása.
- ❖ A szűkebb és tágabb környezetünk megismertetése, a haza szeretetének elősegítése.

V. AZ ÓVODAI ÉLET FELADATAI

V.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél:

- ❖ Kiegyensúlyozott, egészséges gyermekek nevelése.
- ❖ Az egészséges életmód szokásainak kialakítása, belső igénnyé fejlesztése.
- ❖ A gyermekek testi, lelki szükségleteinek a kielégítése.

Feladat:

- ❖ A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- ❖ A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- ❖ A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- ❖ A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- ❖ Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- ❖ A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- ❖ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- ❖ Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

Gondozás

Testápolás

- ❖ Ismerjék meg saját jelüket.
- ❖ A gyermekek ismerjék meg, és tudják hol a mosdó és a WC.
- ❖ Szokják meg, hogy szóljanak, ha a mosdóba kívánnak menni.
- ❖ A WC használat után a kicsik próbálkozzanak a WC papír használatával és tudják a WC-t lehúzni.
- ❖ A kisfiúk szokják meg, hogy felhajtják a WC ülőkéjét.
- ❖ Kézmosáskor próbálják meg a ruha ujját feltúrni, ha nem sikerül, kérik a felnőtt segítségét.
- ❖ Kezüket köhögéskor, ha nincs kéznél zsebkendő, a könyökhajlatba tüsszentsenek.
- ❖ Étkezés és WC használat után mossanak szappannal kezet, a mosdókagylóba rázzák le a kezükről a vizet és törülközzenek szárazra.
- ❖ Saját jelükkel ellátott törülközőjüket, fogápoló szerüket, fésűjüket használják.
- ❖ A csoportszobában tudják, hogy hol van a papír zsebkendő helye, szükség szerint kis segítséggel vagy önállóan használják.
- ❖ A fésűt tegyék vissza a helyére.

Étkezés

- ❖ Önállóan vegyék el a tálaló asztalról a poharat és a tányért, majd vigyék az asztalukhoz a helyükre.
- ❖ A gyerekek étkezés közben forduljanak az asztal felé, a tányér fölé hajolva egyenek.

- ❖ Csendesen étkezzenek, ha kérnek még valamit, kézfeltartással jelezzék.
- ❖ A poharakat két kézzel fogják meg.
- ❖ A kanalat, a villát próbálják megfelelően használni.
- ❖ A szalvétát önállóan használják szükség szerint.
- ❖ Próbáljanak csukott szájjal rágni, a nem kívánt ételt hagyják a tányérjukon.
- ❖ Az étkezés befejezésével álljanak fel, emeljék vissza a széket a helyére, majd önállóan vigyék ki a tálat a poharukat, a szalvétájukat dobják a szemétesbe.

Öltözködés

- ❖ A gyerekek ismerjék a folyosón a jellel ellátott fogasuk helyét.
- ❖ Ismerjék meg saját ruhadarabjaikat.
- ❖ Próbálják meg önállóan levetni a nagyobb ruhadarabjaikat, a cipőjüket, ha szükséges kérjenek segítséget.
- ❖ Öltözködés során folyamatosan tegyék a zsákba/polcra levetett ruháikat.
- ❖ Pihenés előtt a ruháikat kis segítséggel vessék le, majd összehajtva tegyék a székük támlájára, cipőjüket a székük alá.
- ❖ A pizsama fel- és levétele az ágyban/széken ülve történjen, kis segítséggel.

Pihenés

- ❖ Kis segítséggel, nyugodt légkörben készülődjenek a lefekvéshez.
- ❖ A mese/zene meghallgatása után legyenek képesek lenyugodni, aludni nem kötelező, de ne zavarják társaik pihenését.
- ❖ A nyugodt pihenéshez „alvó társukat”, vagy „alvókájukat” az ágyba vihetik.

Mozgás

- ❖ Mozogjanak minél többet kötetlenül, kapcsolódjanak be a mozgásos tevékenységekbe.
- ❖ Erősödjenek, ügyesedjenek a játékos tevékenységek folyamán.
- ❖ Jussanak minél több sikerélményhez.
- ❖ Vigyázzanak társaik és saját testi épségére, tudják jól érezni magukat a szabadban.

II. szint

Testápolás

- ❖ Legyenek önállóak a tisztálkodásban, a tisztálkodási eszközök megválasztásában, és azok használatában.
- ❖ WC használat után, és fogmosás előtt, mindig mossanak kezet.
- ❖ Ügyeljenek a WC használat után annak lehúzására.
- ❖ A folyékony szappant rendeltetésszerűen használják, vigyázzanak a mosdó rendjére.
- ❖ A zsebkendőt használják, helyesen fújják az orrukat.
- ❖ Hajukat tartásuk rendben.
- ❖ Válgák szükségletükké a komfortérzet.

Étkezés

- ❖ Étkezés közben kulturáltan viselkedjenek, csukott szájjal étkezzenek, igényeljük az asztal esztétikus rendjét.
- ❖ A folyamatos tízórai alatt önkiszolgáló munkát végezzenek a gyerekek.
- ❖ Használják helyesen, rendeltetésüknek megfelelően az evőeszközöket, (kanalat, villát, kést).
- ❖ A kancsóból önállóan öntsenek, vigyázzanak arra, hogy a poharat ne öntsék tele.
- ❖ Étkezés közben ügyeljenek az asztal és a környezet rendjére.

Öltözködés

- ❖ Megfelelő sorrendben önállóan öltözködjének, igényeljük ruházatuk tisztaságát.
- ❖ Mindig a saját polcuk/jelük alá ülve öltözködjének.
- ❖ A cipőkötést már végezzék önállóan.
- ❖ Érezzék, ha fáznak vagy melegük van, ennek megfelelően öltözzenek vagy vetkőzzenek.

Pihenés

- ❖ Csendesen, rendezetten készülődjenek a lefekvéshez.

- ❖ A mese meghallgatása után csendben, nyugodtan pihenjenek, társaikat ne zavarják, akkor sem ha nem tudnak elaludni.

Mozgás

- ❖ Örömmel kapcsolódjanak be az ismert és újabb mozgásos tevékenységekbe.
- ❖ Ügyességüket, gyorsaságukat szívesen mérjék össze.
- ❖ Sajátítsák el a csapatszellemet, segítsék egymást.
- ❖ Igényeljék, szeressék a szabadban való tartózkodást.
- ❖ Óvják társaik és saját testi épségüket.

Egészségvédelem

I. szint - II. szint

- ❖ A csoportszobák szellőztetése, a helyes világítás, biztonság megteremtése.
- ❖ Az udvar rendjének, tisztaságának megteremtése.
- ❖ A gyermekek testi épségének védelme, a balesetek megelőzése folyamatos szemrevételezéssel.
- ❖ A tárgyi eszközök, udvari játékok, tornatermi eszközök és egyéb berendezések biztonságára, a használatukra vonatkozó szabályok tudatosítása.
- ❖ Az óvodai belső/külső környezet tisztántartása (portalanítás, fertőtlenítés).
- ❖ Rendszeres kapcsolattartás a védőnővel.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A feladatok teljesítéséhez bensőséges kapcsolatot teremt.
- ❖ A napi élethez szükséges szokásokat együtt végzi a gyermekkel, ezáltal mintát ad, és megteremti a feltételeket.
- ❖ Minden tevékenységet tudatos, szóbeli, pozitív, konkrét megerősítéssel kísér.
- ❖ Rugalmas napirenddel a folyamatosságot biztosítja.
- ❖ Az eltérő étkezési szokásokat tiszteletben tartja.
- ❖ A gyermekeket ösztönzi a különböző ételfajták megkóstolására.
- ❖ Lehetőség szerint, a mindennapi gyümölcs- vagy zöldségfogyasztást biztosítja.

- ❖ Lehetővé teszi a megfelelő folyadékbevitelt a nap bármely szakában.
- ❖ Megismerteti a helyes öltözködési sorrendet, és meglátatja az időjárás és az öltözködés összefüggéseit.
- ❖ Tiszteletben tartja a gyermek alvós tárgyait.
- ❖ Nyugodt alvást biztosít mesével/énekekkel/zenehallgatással.
- ❖ Biztosítja a mindennapi szabad mozgást változatos mozgásformákkal, udvaron és a csoportszobában.
- ❖ Nyári időszakban lehetővé teszi a napfürdözést, mezítláb járást, lehetőség szerint a frissítő zuhanyt, pancsolást.
- ❖ Kisebb sétákat szervez.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Ismeretei vannak az egészséges életmód körében, betartja a megismert higiénés szokásokat és szabályokat.
- ❖ Szokásává válik a rendszeres tisztálkodás igénye.
- ❖ Önállóan, helyesen mos kezet, fogat.
- ❖ A fogápoló szereket rendben tartja.
- ❖ Önállóan használja a WC-t.
- ❖ Önállóan, szükség szerint használja a papírzsebkendőt.
- ❖ Képes önállóan és esztétikusan megteríteni.
- ❖ Kulturáltan étkezik.
- ❖ Az evőeszközöket megfelelően használja.
- ❖ Önállóan dönti el, mennyi ételt szed a tányérjába.
- ❖ Önállóan öltözik, vetkőzik.
- ❖ Ruháját összehajtja, rendet tart saját polcán, szekrényében.
- ❖ Cipőfűzőjét önállóan beköti.
- ❖ Mozgása harmonikus, összerendezett.
- ❖ Szívesen és örömmel vesz részt mozgástevékenységekben.

V.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél:

- ❖ Az érzelmi biztonság, állandó értékrend, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör megteremtése.
- ❖ A gyermekek érzelmi életének gazdagítása, erkölcsi érzék kialakítása és társas szükségleteinek kielégítése.
- ❖ A gyermekek szocializálása, az óvodai közösségbe való beilleszkedés elősegítése.

Feladat:

- ❖ Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások biztosítása.
- ❖ A közösen átélt pozitív érzelmekre és élményekre épülő, szeretetteljes, biztonságot sugárzó légkör megteremtése.
- ❖ Az interperszonális kapcsolatok (óvodapedagógus - gyermek, gyermek - dajka, gyermek - gyermek) kialakulásában a pozitív attitűd elősegítése.
- ❖ A felnőttekkel, társakkal való kapcsolatfelvétel igényének, a pozitív felnőtt- és társas kapcsolatok alakulásának erősítése.
- ❖ A gyermek erkölcsi és akarati tulajdonságainak sokoldalú fejlődése érdekében (az óvodai élet komplex szervezésével) a szokás- és normarendszer megalapozásának elősegítése.
- ❖ A különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelés megvalósítása modell értékű, elfogadó, támaszt nyújtó óvodapedagógusi magatartással.
- ❖ A gyermekekben a szociális érzékenység és az éntudat kialakulásának segítése, valamint önkifejező és önérvényesítő törekvéseik támogatása.

- ❖ A gyermek nyitottságára építés, hogy ezáltal megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családra való kötődés alapja.
- ❖ Az együttjátkozás, együttműködés és együttdolgozás során a különböző szituációkban megjelenő viselkedési szokások folyamatos alakítása, gyakoroltatása.
- ❖ Lehetőség teremtése a gyermekek természetes társas szükségleteinek kielégítéséhez.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújt a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Kezdeményezzék a társakkal, felnőttekkel a kapcsolatot.
- ❖ Épüljön a kortársakkal, felnőttekkel a bizalma.
- ❖ Szívesen járjanak óvodába.
- ❖ Az óvodába érkezéskor, távozáskor köszönjenek a felnőtteknek és a gyerekeknek.
- ❖ Ismerjék meg egymás nevét, jelét, az óvodapedagógusok és a dajka nének nevét.
- ❖ Próbálják meg egymást keresztneveikön szólítani.
- ❖ Szokják meg, hogy figyeljenek egymásra, játszótársaikat ne zavarják meg.
- ❖ Segítsenek egymásnak.
- ❖ Érdeklődjenek egymás iránt.
- ❖ Próbálják meg egymástól a kívánt játékot elkérni, tudják kívárni, amíg a másik gyermek odaadja.
- ❖ Fejlődjön a türelmük.
- ❖ Egyéb közötti konfliktusok esetén, tudjanak egymástól bocsánatot kérni.

- ❖ Életkoruknak megfelelően, legyenek képesek egymás megvigasztalására.
- ❖ Hallgassák meg egymást.
- ❖ Alakuljon önkifejező és együttműködési készségük.
- ❖ Kezdenek kialakulni az együtt játszó párok, csoportok.
- ❖ Szokják meg, hogy a környezet rendjére vigyázni kell. Ha valami leesik, vegyék fel, tegyék a helyére, óvják a tárgyak épségét.
- ❖ Ismerjék a játékok helyét, és azt is, hogy a használt játékot szokás a helyére tenni.
- ❖ Tevékenységeikben legyenek egyre önállóbbak.

II. szint.

- ❖ Az eddig kialakult szokások váljanak természetes igényükké.
- ❖ Köszönjenek az óvoda/csoport szokásainak megfelelően.
- ❖ Alakuljon ki bennük a többiekkel való összetartozás, a velük foglalkozó felnőttek iránti bizalom, biztonságérzet.
- ❖ Fogadják el társaik másságát, támogassák, segítsék egymást.
- ❖ Egymás iránti magatartásukban tükröződjön az udvariasság, a megbízhatóság, a másik iránti tisztelet, az alkalmazkodó képesség.
- ❖ Tanulják meg, a jó és kellemes dolgokat megosztani egymással.
- ❖ Tiszteljék egymás tulajdonát, munkáját.
- ❖ Vegyék észre, ha valamelyik társuk hiányzik, érdeklődjenek hol létééről.
- ❖ Alakuljon ki a gyermekekben az az igény, hogy tudják, mikor, mit várnak el tőlük, mikor, mi a helyes viselkedés.
- ❖ Gyakorolják az önfegyelmet, és tudják figyelmüket összpontosítani az óvodapedagógusra és a feladatokra.
- ❖ Tisztelettel viselkedjenek a felnőttekkel.
- ❖ Jussanak minél több sikerélményhez, de tanulják meg elviselni az esetleges kudarcot is.
- ❖ Legyenek képesek mások tevékenységét tiszteletben tartani, azt ne zavarják beszéddel, mozgással.
- ❖ A segítségadás legyen természetes, kérés nélkül is.

- ❖ Kezddjen erősödni bennük a véleményalkotás egymás és a közös tevékenység iránt.
- ❖ Kezddjenek tartósabb barátságokat kötni.
- ❖ Örömmel éljék át a kialakított hagyományok, élmények, név-és születésnapok, ünnepek élményeit.
- ❖ Legyenek képesek egyezkedésre.
- ❖ A véleményalkotás, véleménynyilvánítás alakuljon ki, érvényesüljön az egymás közötti megértés, az igazságosság.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az óvodapedagógus állandó jelenlétével, rendelkezésre áll.
- ❖ Derűs, határozott egyéniségével, feltétel nélküli elfogadásával biztosítja a gyermekek számára az érzelmi állandóságot.
- ❖ Alkalmazza a szeretet megnyilvánulásának eszközeit (pl. simogatás, mosoly, tekintet, ölelés, stb.).
- ❖ Megerősíti a gyermekekben az óvodához való kötődést az otthonos, esztétikus környezet megteremtésével, barátságos légkör kialakításával, melynek során pozitív érzelmi hatások érik. Ezáltal a gyermekek jól érzik magukat az óvodában.
- ❖ Biztosítja, és úgy irányítja a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégülését, hogy az érzelmi biztonságot nyújtó környezet hatására a különböző érdeklődésű és temperamentumú, különböző családi háttérrel rendelkező gyermekek is képessé váljanak megtalálni helyüket a közösségben, válják igényükké a csoporttal való együttműködés.
- ❖ A gyermekeket a különbözőségek elfogadására és tiszteletére neveli.
- ❖ Hangsúlyt fektet a gyermekek személyiségfejlődésében a szokás- és normarendszer kialakítására, elfogadja a gyermekek érési különbségeit.
- ❖ Biztosítja a gyermek-felnőtt, gyermek-gyermek közötti konstruktív, együttműködő kapcsolat kialakítását szoktatással, mintaadással.

- ❖ Fejleszti az énkép-önismeret-önértékelés alakulását, a gyermek természetes megnyilvánulásaira és teljesítményeire adott konkrét és pozitív megerősítéssel.
- ❖ Segíti a gyermekek önértékesítő törekvéseit.
- ❖ Segíti a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásával az új érzelmi, akarati attitűdök kialakulását:
 - egymásra figyelés, együttérzés, egymáshoz való alkalmazkodás, egymás segítése;
 - összpontosításra, erőfeszítésekre való képesség, jó megoldásokra ösztönző belső igény kialakítása;
 - saját érzelmeinek pontos kifejezésének alakítása, érzelmek feletti kontroll erősítése;
 - erkölcsi értékek alakítása: jó-rossz felismerése, őszinteség, igazmondás, igazságosság, felelősségvállalás, gyengébb védelme, segítése.
- ❖ Biztosítja az esélyegyenlőséget az egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazásával, valamint a megfelelő szakember biztosításával a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos és halmozottan hátrányos, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében, valamint a tehetséggondozásban.
- ❖ Erősíti a szülőföldhöz fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítását és segíti a természeti és emberi környezetben fellelhető jó és szép megbecsülését, tiszteletét.
- ❖ Biztosítja az esélyt a migráns gyermekek számára.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Megtalálja helyét, jól érzi magát a közösségben.
- ❖ Ismeri és alkalmazni tudja az óvodai közösségben elvárt viselkedéskulturát.
- ❖ Ismeri a csoport szokás- és szabályrendszerét, magatartásában ez megnyilvánul.

- ❖ Képes társaihoz alkalmazkodni, toleránsan viselkedik, a másikat elfogadja.
- ❖ Társaival együttműködő, szívesen kommunikál.
- ❖ Ismeri és betartja az udvariasság szabályait, segítőkész.
- ❖ Konfliktusait megpróbálja egyedül megoldani, szükség esetén felnőtt segítségét kéri.
- ❖ Indulatain, érzelmein korának megfelelően tud uralkodni.
- ❖ Egyéni sikerek elismerésére képes, sikerérzése elmélyült.
- ❖ Bátran, megfelelő hangnemben mondja el véleményét.
- ❖ Szívesen vállal a közösségért apróbb megbízatásokat.
- ❖ Konfliktushelyzeteket képes megoldani, tud kompromisszumot kötni.
- ❖ Szereti szülőföldjét, védi a természetet, tiszteletben tartja az élővilágot.

V.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél:

- ❖ Anyanyelvi kompetenciák fejlesztése a nyelvi kommunikáció eszközeivel.
- ❖ Értelmi, kognitív képességek sokoldalú fejlesztése.

Feladat:

- ❖ Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- ❖ A beszéd közvetítésével a gyermek biztonságérzetének elősegítése, ismeretei gazdagítása, tájékozottságának növelése.
- ❖ Az óvodapedagógus és a gyermekek közötti szeretetteljes viszony, a jó csoportléghőmérséklet kialakítása, hiszen ez képezi a beszédkapcsolatok kialakításának az alapját.

- ❖ A gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére nevelés.
- ❖ A gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére való odafigyelés.
- ❖ Kommunikáció és a kooperáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység fejlesztésében.
- ❖ A magyar nyelv kulturális színes, élményszerű átadása.
- ❖ A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- ❖ Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlesztése.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújt a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Egyre bátrabban merjenek megszólalni egymás és a felnőttek előtt.
- ❖ Normál hanghordozással, halkán szóljanak társaikhoz, felnőttekhez.
- ❖ Értsék meg a felnőttek közléseit.
- ❖ Tudjanak kérdésre válaszolni.
- ❖ Alakuljon ki beszédfigyelmük, próbálják megvárni, amíg a másik beszél, ne vágjanak egymás szavába.
- ❖ Váljék természetessé az egymás közötti beszélgetés.
- ❖ Gyakorolják az óvodai érintkezés szabályait: a köszönést, a csendes, más nem zavaró beszédet, a bemutatkozást, a megszólítás helyzeteinek módjait.
- ❖ Vegyenek részt az anyanyelvi játékokban.
- ❖ A kapott feladatokat próbálják megérteni, segítséggel teljesíteni.

- ❖ A dolgok, jelenségek legszembetűnőbb jegyeit ismerjék fel.
- ❖ A megismert tárgyat, jelenséget a megfelelő szóval a nevükön nevezzék.
- ❖ Kezdenek képessé válni mozgásuk, beszédük, figyelmük bizonyos fokú önirányítására.
- ❖ Az alapvető gondolkodási műveletek jelenjenek meg (analízis, szintézis, összehasonlítás).
- ❖ A mechanikus emlékezetük fejlődjön (élménymesélés).
- ❖ Alakuljanak érzékelési, észlelési képességeik (látás, hallás, tapintás, ízlelés, bőrérzékelés, mozgásészlelés).
- ❖ A különböző helyzetekben kezdjék felismerni az ok-okozati összefüggéseket.

II. szint

- ❖ Használják aktívan szókincsüket, érthetően, folyamatosan beszéljenek.
- ❖ Rendelkezzenek koruknak megfelelő beszédfigyelemmel.
- ❖ Legyen türelmük meghallgatni egymást, ne vágjanak egymás szavába.
- ❖ Tudják megérteni és végighallgatni mások beszédét.
- ❖ Gondolataikat mások számára érthető formában, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal, a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz igazodva tudják kifejezni.
- ❖ Tisztán ejtsék a magán-és mássalhangzókat.
- ❖ Legyenek képesek figyelemösszpontosításra, problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
- ❖ Sokoldalú tevékenységek során formálódjon és tökéletesedjen megfigyelőképességük.
- ❖ Alakuljanak ki jártasságaik, készségeik, képességeik, mely által az érzelmileg motivált, cselekvéses gondolkodás szintjéről eljutnak a fogalmi gondolkodásig.
- ❖ Legyenek képesek az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazására, tapasztalatok útján szerzett ismeretek emlékezetben tartására, fejlődjön reprodukív emlékezetük.
- ❖ Legyenek képesek az ismeretek alapján életkoruknak, egyéni fejlettségüknek megfelelő feladatok irányított, majd önálló megoldására.

- ❖ Alakuljanak érzékelési, észlelési képességeik (irányészlelés, mélységészlelés, mintázatfelismerés, figuraészlelés).
- ❖ Lényeges jegyek alapján legyenek képesek az általánosításra, ismerjék fel az ok-okozati összefüggéseket.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Olyan biztonságos, elfogadó, szeretetteljes légkört teremt, ahol bátran elmondhatják a gyermekek a gondolataikat.
- ❖ A nevelői tevékenység egészében beszélő környezettel, helyes minta és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével!), a kommunikáció különböző formáinak alkalmazásával az anyanyelvi kifejezőkészséget fejleszti.
- ❖ Megismerteti a természeti és a társadalmi környezet jelzéseit, nonverbális közléseit.
- ❖ Változatos, egyéni képességeknek megfelelő, fejlesztő anyanyelvi játékokat alkalmaz.
- ❖ Az óvodába lépéstől kezdve a gyerekek egyéni beszéd-sajátosságait és beszédfejlődését figyelemmel kíséri, szükség esetén szakmai kapcsolatot tart a logopédussal, fejlesztő óvodapedagógussal.
- ❖ Kérdések feltevésével a gyermekek gondolkodását fejleszti, párbeszédhelyzeteket alakít ki.
- ❖ Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezetet biztosít.
- ❖ Változatos, sokoldalú tevékenységeket kínál - építve érdeklődésükre, kíváncsiságukra, mint életkori sajátosságra -, melyeken keresztül a gyermekek tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- ❖ A gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit rendszerezi, bővíti, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben történő gyakoroltatással.
- ❖ A gyermeki aktivitást fenntartja, kíváncsiságukat kielégíti.
- ❖ Olyan élethelyzeteket, lehetőségeket teremt, ahol a gyerekek maguk vizsgálódhatnak, megbeszélhetik a jelenségeket, gondolkodásra, magyarázatok keresésére indulhatnak a világ felfedezése közben.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Bátran szólalnak meg, megfogalmazzák gondolataikat, érzéseiket.
- ❖ A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szókincsüket.
- ❖ Képesek folyamatos elbeszélésre, próbálkoznak a történetek logikai és időbeli sorrendjének követésével.
- ❖ Képesek a párbeszédre, használják a megfelelő beszédfordulatokat.
- ❖ Kialakul a beszédfigyelmük, kíváncsiak a felnőttek és társaik mondanivalójára.
- ❖ Meghallgatják a kérdéseket és válaszolnak rájuk.
- ❖ A beszédhelyzetnek megfelelően, jól érthetően, megfelelő hangsúllyal, hanglejtéssel, hangerővel és tempóval beszélnek.
- ❖ Beszédüket a személyiségüknek megfelelő, az aktuális helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelően természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- ❖ Tisztán ejtik a hangokat.
- ❖ A gyermekek a kapott feladatokat megértik, önállóan teljesítik.
- ❖ Kialakul a szándékos figyelmük, megbízható az emlékezetük.
- ❖ Felismerik az elemi ok-okozati összefüggéseket, rész-egész viszonyát, tevékenységeikben gyakorolják.
- ❖ Problémamegoldó gondolkodásuk kialakul.
- ❖ Gondolkodásuk fejlettségi szintje közelít az elvont gondolkodásig.
- ❖ Képesek a hibák észrevételére, javítására.
- ❖ Kialakul a szabálytudatuk.
- ❖ A tevékenységekben eszközhasználatuk önálló, lehetőleg kreatív.
- ❖ Kialakul formaállandóságuk, a részletek pontos észlelése.
- ❖ Alkotásaikban megjelennek az egyéni fantáziára utaló jelek.
- ❖ Jól tájékozódnak síkban, ügyelnek az arányosságra.
- ❖ Jól tájékozódnak az őket körülvevő környezetben.

VI. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

VI.1. Hetirend

Cél:

- ❖ A nevelőmunka folyamatosságának, rendszerességének, tudatosságának és a fokozatosság elvének biztosítása.
- ❖ A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a feltételek biztosítása.

Feladat:

- ❖ A gyermekcsoport összetétele, fejlettsége figyelembe vételével a hetirendbe foglalt tevékenységek tudatos tervezése.
- ❖ Fontos, hogy a különböző ismeretszerzési lehetőségek kiegészítsék egymást, egy-egy hét lehetőséget adjon egy téma sokoldalú megközelítésére.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A különböző heti tevékenységeket komplex egységgé szervezi.
- ❖ A helyi adottságokat és a csoport szokásrendjét figyelembe veszi.
- ❖ A tevékenységek tervezésénél, megvalósításánál a folyamatosságot, a rendszerességet, a hely- és idő tényezőt alkalmasan megválasztja.
- ❖ A változó körülményeket figyelembe veszi.
- ❖ A tevékenységek szervezeti kereteit célszerűen megválasztja.

- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint meghatározott mindennapi tevékenységeket tervez:
 - Mozgás;
 - Verselés, mesélés;
 - Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.
- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint tervezett tevékenységeket tervez és valósít meg:
 - Verselés, mesélés;
 - Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc;
 - Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka;
 - Külső világ tevékeny megismerése;
 - Mozgás.

VI.2. Napirend

Cél:

- ❖ A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek megteremtése.
- ❖ A gyermekek gazdag, változatos tevékenységének biztosítása, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő váltakozásával.

Feladat:

- ❖ A folyamatos, szabad játék túlsúlyának biztosítása.

- ❖ A tevékenységek szervezésénél a folyamatosság, a rugalmasság, a kötetlenség, a választhatóság, az átjárhatóság, az aktuális helyzethez való alkalmazkodás érvényesítése.
- ❖ Rendszerességgel, ismétlődésekkel az érzelmi biztonság megteremtése.
- ❖ A párhuzamosan is végezhető, differenciált napi tevékenységek tudatos tervezése és szervezése.
- ❖ Növekvő időtartamú (5-35 perces), csoportos foglalkozások tervezése és szervezése.
- ❖ A napirend alakítása az évszakokhoz, hogy a természeti hatások is szolgálják a gyermek fejlődését.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Nyugodt, kiegyensúlyozott, biztonságos, kiszámítható óvodai környezetet teremt a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével.
- ❖ A különböző óvodai programokhoz kapcsolódó működési feltételeket biztosítja.
- ❖ Színes, de zavartalan óvodai életet valósít meg.
- ❖ A különböző tevékenységeket (gondozás, munka, tanulási tevékenység stb.) rugalmasan valósítja meg a játék folyamatában.
- ❖ A tízórai folyamatosságát megszervezi.
- ❖ A csoport stabil szokásrendjét kialakítja. .
- ❖ A helyi adottságokat, szokásokat figyelembe veszi.

VI.3. Ünnepek

Cél:

- ❖ Az ünnepre való készülődéssel, a közös öröm élményével, a gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése.
- ❖ A közös élmény erejével a gyermekek közösséghez tartozásának elmélyítése.
- ❖ Hagyományok ápolása.

Feladat:

- ❖ Az ünnepek, ünnepélyek, jeles napok, hagyományok jelentőségének kiemelése az óvoda mindennapjaiból, mint külsőségében, mint belső tartalomban.
- ❖ Az ünnepek erkölcsi tartalmának megismertetésével a pozitív érzelmek fejlesztése.
- ❖ Az ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódó szimbólumok, jelképek megismerése.
- ❖ A szülőföldhöz való kötődés megalapozása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az ünnepeket, megemlékezéseket a gyermekek életkori sajátosságainak és a tagóvodák helyi sajátosságainak, arculatának figyelembe vételével szervezi meg.
- ❖ Az óvoda, a folyosók, a csoportszobák feldíszítésével az ünnepek külsőségeit megteremti.
- ❖ A várakozás időszakát örömtelivé, izgalmassá teszi.
- ❖ A csoport sajátosságainak, fejlettségének megfelelően, aktívan, tevékenységeken keresztül szervezi meg az ünnepeket.

- ❖ Az ünnepi „műsorok” tartalmát pedagógiai értékeinknek, időtartamát a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően.
- ❖ A gyermekeket megterhelő, esetleg szorongással járó szerepeltetéseket elkerüli.
- ❖ Az ünnepekre, ünneplésre vonatkozó, szokásostól eltérő (esetleg vallási v. világnézeti alapon) szülői igényeket, elvárásokat maximálisan tolerálja.
- ❖ A családokkal közös élményszerzést biztosítja.

Népi szokásokon alapuló hagyományos ünnepek:

- ❖ Mikulás várás.
- ❖ Adventi időszak, karácsony.
- ❖ Farsangi időszak.
- ❖ Húsvét.

Gyermekelet hagyományos ünnepei:

- ❖ Anyák Napja.
- ❖ Gyermekek születésnapja.
- ❖ Iskolába készülők búcsúztatása.
- ❖ Gyermekeknapi ünnep.

Nemzeti ünnepek

- ❖ Március 15.

A további jeles napokat a nevelőtestületek a nevelési gyakorlatuk szerint tervezik és szervezik meg.

VI.4. Az óvoda kapcsolatai

CSALÁD

Cél:

- ❖ A családi nevelés erősítése, a család és az óvoda együttműködésének elősegítése a gyermekek összehangolt nevelése érdekében.
- ❖ Korrekt, kölcsönös bizalom, kölcsönös segítségnyújtás kialakítása és fenntartása.
- ❖ Az óvoda pozitív szerepének kialakítása, a szülők megnyerése a közös nevelés érdekében.
- ❖ Az óvodakezdéstől az óvoda befejezéséig különböző szintű kapcsolattartási, tájékoztatási formák működtetése.

Feladat:

- ❖ Az óvoda nyitottságának biztosítása.
- ❖ Időben adott reális, de tapintatos információk, tanácsok nyújtása a szülők nevelési problémáinak megoldásához.
- ❖ Segítségnyújtás intervenciós formáinak alkalmazása - ha szükséges szakember bevonásával.
- ❖ Az információszerzés módjainak, kapcsolattartási formáknak, lehetőségeknek a megismertetése a szülőkkel.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az együttműködést jó partnerkapcsolatban valósítja meg.
- ❖ Figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait.
- ❖ Az együttnevelésben a kezdeményező, elfogadó szerepet vállalja fel.

- ❖ Megértő, bizalmat ébresztő magatartással kezdeményez kapcsolatot minden családdal.
- ❖ A gyermekek fejlődésével kapcsolatban rendszeresen, objektíven, szakmailag megalapozottan, dokumentumokkal alátámasztva tájékoztat.
- ❖ A szülők kéréseit, javaslatait igényli és megfontolja.
- ❖ A családokat bevonja az óvodában szervezett eseményekbe.
- ❖ A csoportban szülői munkaközösséget működtet, választott tagjai által képviselik a szülők jogait, érdekeit, véleményét a törvényben meghatározott módon és esetekben.
- ❖ A családdal kapcsolatos információkat diszkréten kezeli.

Intézményi elvárás a családokkal való kapcsolattartás vonatkozásában:

- ❖ Napi információk átadása.
- ❖ Fogadó órák.
- ❖ Szülői értekezletek.
- ❖ Közös ünnepek, hagyományőrző rendezvények.
- ❖ Nyílt napok szervezése a tavaszi óvodai beíratás előtt.
- ❖ Szülői képviseleti értekezletek.
- ❖ Intézményi Szülői Szervezet Fóruma.

A kapcsolattartás további lehetséges formái:

- ❖ Családlátogatás.
- ❖ Elektronikus levelezés, online fórumok, honlap.

KAPCSOLAT A TÁRSINTÉZMÉNYEKKEL

Fenntartó - Bölcsőde, egyéb szociális intézmények - Egészségügyi intézmények - Köznevelési intézmények - Közművelődési intézmények - Pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények - Nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek - Egyházak.

Cél:

- ❖ A partnerekkel való folyamatos, korrekt együttműködés.

Feladat:

- ❖ A partnerkapcsolatok tervszerű működtetése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A gyermekek mindenekfelett álló érdekeit képviseli.
- ❖ A gyermekek érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményező módon együttműködik a kollégákkal, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- ❖ A társintézmények kínálatából úgy válogat, hogy választása a nevelési feladatok sokoldalú megoldását segíti elő.
- ❖ Hangsúlyt fektet a kölcsönös bizalomra alapuló rendszeres kapcsolattartásra.
- ❖ Igényli a naprakész információk áramlását, törekszik azok megszerzésére.
- ❖ A kapcsolattartás formáit, módszereit a feladatokhoz és a szükségletekhez igazítja.

A kapcsolattartás lehetséges formái:

- ❖ Elektronikus levelezés, online fórumok.
- ❖ Tapasztalatcserék.
- ❖ Kölcsönös hospitálások.
- ❖ Egymás rendezvényein való részvétel (ünnepek, jeles napok, nyílt napok, sport napok, szülői értekezletek stb.).
- ❖ Közös továbbképzések.
- ❖ Közös pályázatokban való részvétel.
- ❖ Egyéni megbeszélések.

KAPCSOLAT A KÁRPÁT-MEDENCE MAGYAR NYELVŰ INTÉZMÉNYEIVEL

Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

Cél:

- ❖ Jó szakmai és emberi kapcsolatok ápolása.

Feladat:

- ❖ A partnerkapcsolatok lehetőségek szerinti működtetése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Egymás pedagógiai munkájának megismerése, tapasztalatcsere, tudásmegosztás.
- ❖ Hangsúlyt fektet a kölcsönös bizalomra alapuló kapcsolattartásra.
- ❖ A kapcsolattartás formáit, módszereit a lehetőségekhez igazítja.

A kapcsolattartás lehetséges formái:

- ❖ Elektronikus levelezés, online fórumok.
- ❖ Lehetőség szerinti intézménylátogatás.
- ❖ Tapasztalatcserék.
- ❖ Közös továbbképzések szervezése.
- ❖ Közös pályázatokban való részvétel.
- ❖ Egyéni megbeszélések.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

VII.1. Játék

Cél:

- ❖ Széles körű játéklehetőségek biztosítása, melyek módot adnak arra, hogy a gyermekek boldog, egészséges lelkű, kiegyensúlyozott, a világ dolgai iránt nyitott, kezdeményezők legyenek.
- ❖ A játékkal, mint alaptevékenységgel, testileg-lelkileg-szellemileg egészséges személyiség kibontakoztatása.

Feladat:

- ❖ A szabad játék, mint az óvodás gyermekek alapvető tevékenységének biztosítása.
- ❖ Változatos, sokféle nehézségi fokú játék- és mozgáslehetőség nyújtása a csoportszobában és az udvaron.
- ❖ Tudatos tervezéssel és szervezéssel a játékfajták feltételeinek megteremtése, tartalmának gazdagítása, a gyermekcsoport fejlettségi szintjének megfelelő eszközválasztással.
- ❖ A pedagógiai célok elérésének elősegítése, élményszerű, elmélyült játék kibontakoztatása az óvodapedagógus támogató, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival, esetleg együttjátszással.
- ❖ Olyan érzelmi-akarat tulajdonságok kialakítása a gyermekekben, melyek lehetővé teszik a közösségbe való beilleszkedésüket, együttműködésüket.
- ❖ A játék során kitárulkozó gyermeki személyiség tiszteletben tartása.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Ismerkedjenek meg a csoportszoba játékaival, rendeltetésszerű használatával.
- ❖ Ismerjék meg a játékok helyét.
- ❖ Keressék meg önállóan játékukhoz az eszközöket, vigyázzanak rájuk, az eszközök használatában próbáljanak megegyezni.
- ❖ Annyi játékot vegyenek magukhoz, amivel valóban játszanak.
- ❖ Játsszanak gyakorlójátékokat, ezt a változatosság jellemezze.
- ❖ Legyenek képesek egyszerű kapcsolatokat tartalmazó szerepjátékok eljátszására.
- ❖ Környezetük egyszerűbb jelenségeinek megértésével élményeiket alkossák újra játékaikban.
- ❖ Szívesen építsenek, kirakózzanak.
- ❖ Ismerkedjenek meg, próbálkozzanak a síkbábok használatával.
- ❖ Szívesen segítsenek az óvónőnek egyszerű bábok készítésében.
- ❖ Érezzék jól magukat társaik között.

II. szint

- ❖ A szükségleteiknek és az életkoruknak megfelelő játékot válasszanak.
- ❖ A játékeszközöket kérjék el egymástól, minden esetben a helyére tegyék azokat vissza.
- ❖ Tudjanak lemondani egy-egy kedves játékszerről.
- ❖ Tudjanak alkalmazkodni játszótársaikhoz.
- ❖ Értsék meg és fogadják el játszótársaik elgondolásait, tevékenységük logikáját.

- ❖ Kapcsolódjanak be a közös játékba.
- ❖ Tapasztalataikat építsék be játékukba.
- ❖ Játékukat a szerepjáték határozza meg.
- ❖ Tapasztalataik és élményeik birtokában önállóan kezdeményezzenek szerepjátékot.
- ❖ Szerepjátékukban vállaljanak számukra kevésbé érdekes, kedvezőtlenebb szerepeket is.
- ❖ Kezdeményezzenek maguk is barkácsolást, készítsenek eszközöket szerepjátékukhoz.
- ❖ Készítsenek szívesen bábokat és használják fel azokat bábozáshoz. Rövid történeteket, meséket szívesen bábozzanak.
- ❖ Az építőjátékban váljanak igényesebbé alkotásaikkal szemben. Készítsenek bonyolultabb építményeket és törekedjenek egyre inkább az eredményességre.
- ❖ Alkotásaikat egyéni ötletük alapján hozzák létre.
- ❖ Nagyobb szellemi erőfeszítést és ügyességet igénylő szabályjátékokat válasszanak.
- ❖ Figyelmeztessék egymást a szabályok betartására.
- ❖ Legyen jelen játékukban az egészséges versengés.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Biztosítja a játékhoz szükséges nyugodt, kiegyensúlyozott légkört, ami elősegíti az önfeledt, élményben gazdag játékot.
- ❖ Megteremti a megfelelő helyet, időt és eszközöket, melyek segítik a hosszantartó és zavartalan játékfolyamatot.
- ❖ Kibontakoztatja a gyermeki fantáziát, egyszerű, alakítható játékszerekkel élményt biztosít a különböző játékformákhoz, ötleteket, lehetőségeket, helyzeteket teremt a sokszínű játékhoz.
- ❖ Megfelelő magasságban, elérhetővé teszi a játékeszközöket.

- ❖ Kisebb körülhatárolt játéktereket alakít ki, ahol 4-6 gyermek együttjátszhat, illetve lehetővé teszi, hogy a gyermek maga is alakíthasson a rendelkezésre álló tárgyakból, eszközökből újabb tereket.
- ❖ Megteremti a feltételeit a bábozásnak és dramatizálásnak, a jelmezek, kellékek, díszletek biztosításával, szabad hozzáférhetőségével, hogy irodalmi élményeiket szabadon választott módon közvetlenül feldolgozhassák.
- ❖ Az ábrázoló tevékenységekhez biztosítja az állandó helyet, változatos eszközöket.
- ❖ Bővíti a mozgásos szabályjátékokat, amelyeket a gyermekek szabadban, és a csoportszobában is játszhatnak.
- ❖ Tudatos jelenlétével biztosítja a szabad játék lehetőségét.
- ❖ Indirekt módon irányítja a játékot, konfliktusok megoldásában szükség szerint vesz részt.
- ❖ Nem megfelelő játékhelyzetekben alkalmazza a direkt nevelői hatást (balesetveszélyes helyzetek, erős konfliktus helyzetek stb.)
- ❖ A játék során együtt él a gyermekekkel, élvezzi a játék fordulatait, a gyermeki igényeknek megfelelően a játékban játszótársként is szerepet vállal.
- ❖ Játék közben metakommunikatív megnyilvánulásokkal, bátorító óvónői válaszokkal ösztönzi a gyermekek beszédét és a gondolkodását.
- ❖ Törekszik arra, hogy minden gyermek játéka az egyéni képességeknek a legfejlettebb szintjén bontakozzon ki.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Játéka örömteli, kreatív.
- ❖ Igényévé válik az együttjátszás a társakkal való együttműködés.
- ❖ Kooperatív, alkotó együttműködésre képes.
- ❖ Játéktevékenysége kitartó, elmélyült.
- ❖ Játéktevékenységében képes alkalmazkodásra, társaival toleráns.
- ❖ Pozitív énképe kialakult, önértékelése kialakulóban van.
- ❖ Önálló véleményalkotásra, döntésre képes a játéktevékenységek során.
- ❖ Konfliktusait többnyire képes meg-, illetve feloldani.

- ❖ A játéktevékenységekben képes szerepet vállalni.
- ❖ Szimbolikus játéka során képes szerepvállalásra, helyes szövegalkotásra, gondolatai, ötletei szóbeli megfogalmazására.
- ❖ Nagyfokú önállóság jellemzi játéktevékenységét, képes az egyszerű önmegvalósításra.
- ❖ Szabálytudata, feladattudata kialakult, képes a szabályok betartására.
- ❖ Képes a játékeszközök épségének megóvására.
- ❖ Ismeri a játékeszközök állandó helyét.
- ❖ Képes a másik gyermek játékának tiszteletben tartására.
- ❖ Képes a játéktevékenységek során is a kulturált viselkedési szabályok, erkölcsi normák betartására.

VII.2. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- ❖ A gyermekekben olyan tulajdonságok kialakítása, amelynek következtében szívesen és örömmel tevékenykednek, és az elvégzett munkát meg is tudják becsülni.
- ❖ Az óvodai munka során, játékos jelleggel, a felelősségérzet, a munka iránti tisztelet, a hasznosság érzésének kialakítása.
- ❖ A közösségért végzett tevékenység értelmének, szükségességének és örömének az átélése.

Feladat:

- ❖ A gyermeki tevékenységek által képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
- ❖ A munkához szükséges készségek formálása.
- ❖ A munkafolyamatok, azok részmozzanatainak, sorrendjének átgondolása.
- ❖ A kitartás erősítése.
- ❖ A kezdeményezőkészség erősítése.
- ❖ A felelősségérzet fejlesztése.
- ❖ Az egyén és a közösség együttműködésének alakítása.
- ❖ A gyermeki kíváncsiság és tevékenységi vágy kielégítése.
- ❖ A gyermekek komplex személyiségfejlesztése.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Ismerkedjenek meg az önkiszolgáló munkával (testápolás, öltözködés, étkezés, rendrakás.)
- ❖ Kezdetben az óvodapedagógussal végezzenek munkát.
- ❖ Erejükhöz mérten vegyenek részt a rendrakásban.
- ❖ A leesett, elszórt tárgyakat szedjék össze.
- ❖ Kérésre, végezzenek alkalmoszerű munkákat: tárgyakat tegyenek a helyükre, segítsenek a csoportszoba díszítésében, a babaszoba elrendezésében, tárgyakat kérjenek el, adjanak át stb.
- ❖ Segítsenek az óvodapedagógus munkájában: adják kezébe az anyagokat, eszközöket.
- ❖ Segítsenek a környezet gondozásában: gyűjtsék össze a letört gallyakat, segítsenek a falevelek gyűjtésében, segítséggel öntözzék a virágokat sbt.

II. szint

- ❖ A naposok az óvodapedagógus irányításával, de önállóan végezzék a feladatukat.
 - Terítsék fel az asztalterítőt, osszák szét az evőeszközöket, esztétikusan rendezzék el azokat.
 - Étkezés után szedjék le az asztalt, a szokásoknak megfelelően.
- ❖ Segítsenek kisebb társaiknak: kísérik őket, segítsenek megnyitni a csapot, segítsenek az öltözködésnél stb.
- ❖ Alkalmi megbízatásokat szívesen vállaljanak: adjanak át üzeneteket felnőtteknek, kínálják gyümölcssel társaikat, hajtogassanak szalvétát, segítsenek a szőnyegek fel- és legurításában stb.
- ❖ Segítsenek a foglalkozási eszközök kiosztásában és összeszedésében.
- ❖ Ellenőrizték a játékok helyét játékelrakás után.
- ❖ Gondozzák környezetüket: sepregezzék az udvari burkolatot, gereblyézzék a leveleket, tisztítsák meg a tükröt, töröljék fel a kifolyt vizet stb.
- ❖ Kapcsolódjanak be a madáretetők, itatók feltöltésébe.
- ❖ Gondoskodjanak a csoportban lévő kisállatokról (pl. hörcsög, hal, csiga).
- ❖ Locsolják meg a virágokat.
- ❖ Gyűjtsenek a barkácsoláshoz felhasználható növényi részeket, leveleket, magvakat.
- ❖ Figyeljenek a környezet rendjére.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az óvodapedagógus megtanítja a gyermekeket a munkatevékenységek elvégzésére.
- ❖ Minden fajta munkában és minden gyermeknél megteremti az önálló munkavégzés lehetőségét.
- ❖ Biztosítja a gyermekek számára, a képességükhöz mért munkalehetőségeket.
- ❖ Kialakítja a munka állandóságát és folyamatosságát.
- ❖ A munka a napi tevékenység természetes részét alkotja.

- ❖ Biztosítja a legalkalmasabb eszközöket, rászoktatja a gyermekeket, hogy tartsák azokat rendben.
- ❖ A gyermekek munkáját igényli és számon tartja.
- ❖ Értékelésében a dicséret, a pozitív megerősítés dominál.
- ❖ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek az általuk különösen kedvelt munkafajtákban, egyéni tempójukban elmélyedhessenek, elegendő idő biztosításával.
- ❖ Eléri, hogy a gátlásos, visszahúzódó gyermekek is bekapcsolódjanak a munkába.
- ❖ A munkalehetőségek kialakításánál figyelembe veszi, hogy a gyermek a tevékenységét sikerként élje meg.
- ❖ A helyzeteket úgy alakítja, hogy a munkavégzés eredménye közös öröm legyen a gyermekekkel.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Képes a saját személyével kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységekre.
- ❖ Szeret és tud társaival együtt dolgozni.
- ❖ Képes az egyszerű munkaeszközök rendeltetésszerű használatára.
- ❖ Szívesen vállal egyéni képességeinek megfelelő megbízatást, a feladatot elvégzi.
- ❖ Munkatevékenységeiben képes a kitartásra.
- ❖ Örömmel vállal naposi feladatokat.
- ❖ Szívesen közreműködik a növény- és állatgondozásban.
- ❖ Képes az elvégzett munka esztétikumára is ügyelni.
- ❖ Ügyel saját személye és környezete rendjére.

VII.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

- ❖ A gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, differenciált személyiségfejlődésük segítése.
- ❖ Az óvodás gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, az ismeretek adekvát alkalmazására, felhasználására felkészítés.
- ❖ A gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva a tudás, tanulás utáni vágy felkeltése.

Feladat:

- ❖ A tanulást támogató élménygazdag, játékos tanulásra motiváló óvodai környezet megteremtése.
- ❖ A gyermekek értelmi képességeinek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás) fejlesztése.
- ❖ A változatos, a gyermekek cselekvő aktivitására épülő, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.
- ❖ Az ismeret, attitűd, képesség hármasságának (kompetencia) érvényesítése.
- ❖ A természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalataik rendszerezésének tudatos szervezése.
- ❖ A gyermekek örömteli tevékenységének, megismerési vágyának kielégítése.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Utánzásos minta- és modellkövetés útján bővíljenek ismereteik, alakuljanak szokásaik.
- ❖ A kezdeményezett tevékenységekben egyre gyakrabban vegyenek részt.
- ❖ Érdeklődjenek a környezet tárgyai, összefüggései iránt.
- ❖ A tanulást támogató környezet hatására bővíljenek ismereteik a környező világról.
- ❖ A spontán, játékos, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzés biztosításával fejlődjön érzékelésük, észlelésük.
- ❖ Önkéntelen figyelmük kellő motiváltsággal egyre hosszabb ideig legyen fenntartható.
- ❖ Sokoldalú tevékenységek során formálódjon megfigyelő képességük.
- ❖ A játékos cselekvések hatására legyenek képesek az együttműködésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel és gyermektársaikkal.
- ❖ Próbáljanak folyamatosan kommunikálni.

II. szint

- ❖ A tanulást támogató környezet hatására legyenek képesek figyelemösszpontosításra, problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
- ❖ Alakuljon ki a cselekvő - szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodásuk.
- ❖ A felfedezés, kutatás lehetőségének biztosításával ismerjék fel az ok-okozati összefüggéseket.

- ❖ Gyakorlati problémamegoldásra ösztönző helyzetek megteremtésével fedezzék fel a gondolkodás örömét, fejlődjenek megismerő képességeik.
- ❖ Legyenek képesek a lényeges jegyek alapján általánosításokra.
- ❖ A feladatok végrehajtásában legyenek egyre kitartóbbak, alakuljon szabály- és feladattudatuk.
- ❖ Irányított megfigyelések, tapasztalatszerzés és felfedezés hatására, alakuljon szándékos és tartós figyelmük.
- ❖ A gyakorlati problémamegoldásra, kísérletezésre, felfedezésre épülő tanulással erősödjön cselekvő aktivitásuk.
- ❖ A feladatok hatására alakuljon tér és időészlelésük.
- ❖ A játékos és sokoldalú tapasztalatszerzés hatására rendelkezzenek egyre több ismerettel a környező világról, alakuljanak készségeik, képességeik és önfegyelmük.
- ❖ Személyre szabott pozitív értékeléssel fejlődjön önbizalmuk és önértékelésük.
- ❖ Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban önként és szívesen vegyenek részt.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Épít a gyermekek meglévő ismereteire, tapasztalataira, képességeire, kíváncsiságára.
- ❖ Biztosítja a minden érzékszervre ható „sajátélményű” tanulást.
- ❖ Kísérletezéssel, tevékenykedtetéssel, mozgással, párhuzamos tevékenységek szervezésével lehetővé teszi az egyidejű tapasztalatszerzést.
- ❖ Alapoz a gyermekek aktuális élményeire, motivációjára.
- ❖ Alkalmazza a kooperatív tanulási módszereket, projektpedagógiát, drámapedagógiát.
- ❖ A tanulás megszervezése során mindig sikerélményhez juttatja a gyermekeket.
- ❖ A kötetlen szervezeti forma valamennyi korcsoportban és fejlettségi szinten a tevékenységek egyik alapformája.

- ❖ A kötött szervezeti forma leginkább indokolt a mozgás tevékenység szervezésénél, valamint rendszerező tevékenységek alkalmával.
- ❖ Kihasználja a spontán tanulási lehetőségeket.
- ❖ A frontális foglalkoztatási formával szemben előnyben részesíti a mikrocsoportos, páros, egyénre szabott formát.
- ❖ Biztosítja a problémahelyzetek sokoldalú megközelítését és támogatja az újszerű megoldásokat.
- ❖ Az ismeretszerzés tartalmának meghatározásánál figyelembe veszi a gyermekek befogadó és feldolgozó képességét.
- ❖ Személyre szabott konkrét és pozitív értékeléssel segíti a reális énkép, önértékelés kialakulását.
- ❖ A tanulási tevékenységet, folyamatot annak szellemében szervezi, hogy minden gyermek fejleszthető.
- ❖ Egyéni szükségleteknek megfelelően biztosítja az ehhez szükséges tárgyi feltételeket (megfelelő, sokoldalúan felhasználható biztonságos eszközöket).

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Értelmi képességeik koruknak megfelelő szinten vannak.
- ❖ A tanuláshoz szükséges kompetenciáik koruknak megfelelően fejlettek.
- ❖ Kialakulóban vannak az iskolába lépéshez szükséges készségek, képességek, kulcskompetenciák.
- ❖ Megmutatkozik feladattudatuk, kitartásuk, önállóságuk.
- ❖ Természetes módon, szorongás nélkül, érdeklődéssel tevékenykednek.
- ❖ Problémamegoldó képességük, kreatív gondolkodásuk, helyzetfelismerésük megfelelő.
- ❖ Nyitottak, kíváncsiságuk belső motivációvá alakul.
- ❖ A kompenzációra szoruló gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek.
- ❖ A tehetséges gyermekek megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

VII.4. Verselés, mesélés

Cél:

- ❖ A 3-7 éves gyermekek érzelmi, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a gyermekirodalom sajátos eszközeivel.
- ❖ Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekkel a magyar kultúra értékeinek átörökítése.
- ❖ A könyv, az irodalom, a művészetek iránti érdeklődés megalapozása.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Irodalmi élmények és tapasztalatok nyújtása.
- ❖ Versek, mesék, egyéb irodalmi alkotások befogadására nevelés.
- ❖ A verselés, mesélés pozitív élményének a felfedeztetése.
- ❖ A folyamatos irodalmi élmények biztosítása.
- ❖ A versekhez, mesékhez, egyéb irodalmi művekhez való pozitív érzelmi viszonyulás kialakítása.
- ❖ Az irodalmi alkotások iránti fogékonyság kialakítása.
- ❖ A versek, mesék szépségének a felfedeztetése.
- ❖ A gyermeki önkifejezés, ebből adódóan az örömforrás, saját élmény lehetőségeinek támogatása (saját vers- és mesealkotás, dramatizálás, bábozás stb.).
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés a komplex irodalmi élmények nyújtásával.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ Mesék/versek/mesedramatizálás iránti érdeklődés felkeltése.
- ❖ Az irodalmi érdeklődés felkeltése, fokozása.
- ❖ Az irodalmi élmény befogadására motiválás.
- ❖ Az irodalmi művek iránti érzelmi motiválás.

Új ismeret közlése;

- ❖ Ölbeli játékok megismertetése.
- ❖ Az új mondóka/mese/vers/verses mese élményszerű bemutatása.

Gyakorlás, ismételtes, alkalmazás;

- ❖ Ölbeli játékok ismételtes, gyakorlása.
- ❖ Mondóka/mese/vers/verses mese ismételtes, gyakorlása.
- ❖ A gyermeki önkifejezés lehetőségeinek alkalmazása (dramatizálás, bábozás).
- ❖ Ismert irodalmi anyag felidézése, gyakorlása.

Értékelés;

- ❖ A pozitív értékeléssel az irodalmi érdeklődés megerősítése.
- ❖ Az értékelés során az irodalmi ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.
- ❖ A gyermeki önkifejezési lehetőségek pozitív megerősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ Érzelmi nevelés, érzelmi élet gazdagítása (szereplőkkel való azonosulással, vágyak, kívánságok, szükségletek kivetülésével).
- ❖ A vers, mese mondanivalójának a segítségével az empátia, az egymásra figyelés, segítség tulajdonságainak kialakítása.
- ❖ Szorongásoldás, feszültségoldás a mesék varázslatos világával.
- ❖ Humorérzék fejlesztése.
- ❖ Erkölcsi nevelés, erkölcsi tulajdonságok gazdagítása (a jó és a rossz felismerésével, a követendő és az elutasítandó felismerésével).

- ❖ Az elvont erkölcsi fogalmak: becsület, igazság, őszinteség, hazugság, önzés, nagyravágás, irigység stb. értelmezése.
- ❖ A közös irodalmi élmény megteremtésével közösségi nevelés, szocializáció elősegítése (összetartozás, összefogás, együttműködés, közös gondolkodás, vitakészség, együttdolgozás stb. készségének kialakítása).
- ❖ Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás fejlesztése).
- ❖ Beszédkedv fenntartása, erősítése.
- ❖ Esztétikai ízlés formálása, esztétikai igényesség kialakítása (igényesen megválasztott alkotásokkal, eszközökkel stb.).

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

Képesség-, készségfejlesztési feladat:

I. szint

- ❖ A vers/mesehallgatással, mondókázással, versmondogatással fejlődjön beszédészlelésük, beszédértésük.
- ❖ A vers/mese meghallgatásával fejlődjön az érzékszervi szféra (auditív percepció).
- ❖ A vers/mese meghallgatásával fejlődjön belső képi világuk.
- ❖ Alakuljon mesetudatuk.
- ❖ A vers/mese szereplőinek, egy-egy mozzanatának felidézésével fejlődjön emlékezetük.
- ❖ A vers/mese meghallgatása által fejlődjön figyelmük, fantáziájuk.
- ❖ A vers/mese végighallgatásával fejlődjön figyelemkoncentrációjuk.
- ❖ Bővüljön szókincsük az új szavak meghallgatásával.

II. szint

- ❖ Legyen kialakult mesetudatuk. Érzékeljék a mese és a valóság különbségét.
- ❖ Fejlődjön emlékezetük a versek szövegének pontos visszaadásával, rögzítésével.
- ❖ Fejlődjön figyelmük, emlékezetük a mesecselekmény részleteinek a megfigyelésével és felidézésével.
- ❖ Fejlődjön a történeti sorrend (szerialitás) felismerése.
- ❖ A vers/mese ok-okozati összefüggéseinek felfedezésével fejlődjön logikus gondolkodásuk.
- ❖ A vers/mese meghallgatása és elmondása által fejlődjön képzeletük, fantáziájuk.
- ❖ A vers/mese szóhasználatának, kifejezéseinek megismerésével és használatával fejlődjön nyelvi kifejezőkészségük.
- ❖ A mese élményének felidézésével fejlődjön a mondatalkotási és kifejezőkészségük.
- ❖ A mondóka/vers/mese eljátszásával kapcsolják össze a verbális és a nonverbális kifejezőeszközöket.
- ❖ Bővüljön szókincsük a versben/mesében használatos új szavak megismerésével, értelmezésével és használatával.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Életkori sajátosságoknak, csoportösszetételnek megfelelő igényes irodalmi anyagot állít össze.
- ❖ Az irodalmi anyagot évszakokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolja.
- ❖ A népi, klasszikus és kortárs irodalmi alkotások egyensúlyát megteremti.
- ❖ Megfelelő helyet, időt, eszközt biztosít (mesélő hely vagy mesekuckó, „meserituálék”).
- ❖ Megteremti a mindennapi mesélés, verselés, bábozás, dramatizálás lehetőségét.
- ❖ A gyermeki önkifejezéshez motiváló, esztétikus eszközöket biztosít.
- ❖ Ézelmi biztontságot, oldott légkört teremt a meséléshez, verseléshez.

- ❖ Helyes artikulációval, élményszerű előadásmóddal mintát ad a gyermekeknek.
- ❖ Alkalmat biztosít a gyermek saját vers és mese alkotására, ezzel segíti a gyermeki önkifejezés és kreativitás fejlődését.
- ❖ A műveltségterületek közötti komplexitást érvényesíti (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen használja.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Kialakul a mesetudatuk.
- ❖ Képesek figyelemmel meghallgatni az irodalmi alkotásokat.
- ❖ Szívesen nézegetnek mesés, verses könyveket.
- ❖ Örömmel várják a mesélést, verselést.
- ❖ Néhány mesét, verset képesek emlékezetből felidézni.
- ❖ A mesében megismert szavakat, szófordulatokat képesek beszédükben alkalmazni.
- ❖ Az elkezdett mesét képesek folytatni, befejezni.
- ❖ Az irodalmi élményeket képesek vizuális módon is megjeleníteni.
- ❖ A mindennapi verselés, mesélés igényükké válik.
- ❖ Szívesen báboznak, dramatizálnak.

VII.5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

- ❖ A gyermekek zenei anyanyelvének, zenei érdeklődésének, zenei ízlésének, zenéhez kapcsolódó mozgásának megalapozása, formálása.
- ❖ Zenepedagógiai módszerek, ritmikus mozgás, tánc, ének nevelő hatásának érvényesítése.
- ❖ Zenekedvelő emberek nevelése, elsősorban a néphagyományokon alapuló zenei anyaggal, klasszikus- és kortárművekkel.
- ❖ Esztétikai, művészeti értékek befogadására nevelés.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Zenei élmények és tapasztalatok nyújtása.
- ❖ Zenei élmények, alkotások befogadására nevelés.
- ❖ Az éneklés, zenélés pozitív élményének a felfedeztetése.
- ❖ A folyamatos zenei élmények biztosítása.
- ❖ Az énekhez, zenéhez tánchoz, zenahallgatáshoz való pozitív viszony kialakítása.
- ❖ A zenei alkotások iránti fogékonyság kialakítása.
- ❖ A dallam, ritmus, mozgás egységének, élményének, szépségének a felfedeztetése.
- ❖ A szülőföld értékeinek átörökítése énekes népszokások, népi mondókák, dalos játékok által.
- ❖ A népzene megismertetése, megszerettetése.
- ❖ A gyermeki személyiség fejlesztése a művészetek, a zene eszközeivel.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ Az ének, zene, tánc iránti érdeklődés kialakítása, fenntartása.
- ❖ Zenei érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- ❖ A zenei alkotások, zeneművek iránti érdeklődés felkeltése.

Új ismeret közlése;

- ❖ Ölbeli játékok megismertetése.
- ❖ Népi gyermekjátékdalok megismertetése.
- ❖ Népi mondókák megismertetése.
- ❖ Népdalok megismertetése.
- ❖ Játékos táncmozdulatok megismertetése.
- ❖ Népi gyermektánc alapelemeinek megismertetése.
- ❖ Műdalok, más népek dalainak megismertetése.
- ❖ Jeles napokhoz kapcsolódó népi játékok megismertetése.
- ❖ Ritmushangszerek használatának megismertetése.
- ❖ A környezet zöreijhangjainak megismertetése, felismeretése.

Gyakorlás, ismételtes, alkalmazás;

- ❖ Ölbeli játékok gyakorlása/ismételése.
- ❖ Népi gyermekjátékdalok gyakorlása/ismételése.
- ❖ Népi mondókák gyakorlása/ismételése.
- ❖ Népi gyermektánc alapelemeinek gyakorlása/ismételése.
- ❖ Játékos táncmozdulatok gyakorlása/ismételése.
- ❖ Műdalok, más népek dalainak gyakorlása/ismételése.
- ❖ Jeles napokhoz kapcsolódó népi játékok gyakorlása/ismételése.
- ❖ A környezet zöreijhangjainak felismerésének, megkülönböztetésének gyakorlása/ismételése.
- ❖ Ritmushangszerek használatának gyakorlása/ismételése/alkalmazása.

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a zenei ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel a gyermeki éneklési kedv megerősítése.

- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önismeret erősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ A közös énekléssel, zenéléssel a közösségi érzés erősítése.
- ❖ A gyermekjátékdalok közös élményével a szocializáció elősegítése, fejlesztése.
- ❖ Gátlások feloldása a dalos játékok által.
- ❖ A közös játék által az együttműködés fejlesztése.
- ❖ A dalos játékok során a szabálytudatuk kialakítása.
- ❖ Egymás meghallgatásával türelemre nevelés.
- ❖ A dalok, mondókák mondanivalója által az akarat, erkölcsi tulajdonságok fejlesztése.
- ❖ Zenei élmény nyújtásával az esztétikai ízlés fejlesztése.
- ❖ Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által ((érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés a zenei nevelés teljes eszköztárával.

Képesség-, készségfejlesztési feladat:

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Az egyenletes lüktetést érzékeljék, érzékeltessék.
- ❖ Fejezzék ki az egyenletes lüktetést játékos mozgással, tapssal, körbejárással.
- ❖ Tudjanak egyszerű játékos mozgásokat elvégezni.
- ❖ A magasabb és a mélyebb hangokat figyeljék meg, ismerjék fel.
- ❖ A változó kezdőmagasságot próbálják átvenni.
- ❖ A halk-hangos közötti különbséget figyeljék meg, ismerjék fel.

- ❖ Különböző zörejek, hangszerek, ritmushangszerek hangszínét ismerjék fel.
- ❖ A gyors és lassú közötti különbséget ismerjék fel, alkalmazzák énekléssel, mozgással.
- ❖ Segítséggel tartsák a tempót.
- ❖ Használjanak egyszerű ritmusjátzó hangszereket.
- ❖ Próbálkozzanak szöveges motívumok visszaéneklésével.
- ❖ Ismerjék fel a dalokat dúdolásról, hangszerjátékról.

II. szint

- ❖ Tudják megkülönböztetni az egyenletes lüktetést és a dalritmust.
- ❖ A dalok, mondókák ritmusát tudják visszaadni, legyenek képesek ritmusvisszhangra.
- ❖ A dalokat és mondókákat ismerjék fel ritmusról.
- ❖ Képesek legyenek kifejezni a különböző tempókat énekkel, mozgással.
- ❖ Tudjanak dallamvonalat rajzolni a levegőben.
- ❖ Képesek legyenek dallamfelismerésre.
- ❖ Képesek legyenek dallambújtatásra.
- ❖ Tudjanak dallamokat kitalálni.
- ❖ Értsék meg a halk-hangos fogalompárt, zenei tevékenységeken alkalmazzák.
- ❖ Képesek legyenek finomabb hangszínek megfigyelésére, megkülönböztetésére (természetben, zörejekben, beszéd- és énekhangokban).
- ❖ Ütőhangszereket használják önállóan.
- ❖ Találjanak ki játékos mozdulatokat.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

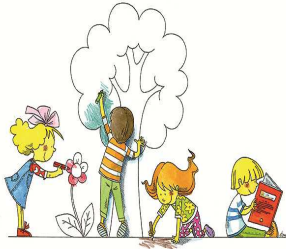
- ❖ Nyugodt légkörben, változatos módon kelti fel a gyermekek érdeklődését.
- ❖ A dal, zene alkalmazásával nemcsak megszépíti, megszínesíti a gyermeki hétköznapokat, hanem lehetőséget ad érzelmeik intenzív kiélésére, fogékonnyá teszi a gyermekeket a „szép” befogadására.
- ❖ Igényesen válogatja a zenei anyagot, elsősorban a klasszikus zene és a népzene anyagából, kiegészítve a kortárs művészeti alkotásokkal.

- ❖ A zenei anyagot évszakokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolja.
- ❖ Megfelelő helyet, időt, eszközt biztosít (megfelelő tér, hangszerek és jelmezek biztosítása).
- ❖ Megteremti a mindennapi ének, zene, tánc lehetőségét.
- ❖ A műveltségterületek közötti komplexitást érvényesíti (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen alkalmazza.
- ❖ Lehetőség szerint színház és koncertlátogatást szervez.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Képesek zenei élmény befogadására, élvezetére.
- ❖ Örömmel vesznek részt az énekes játékokban.
- ❖ Felismerik a jól ismert dalokat, mondókákat.
- ❖ Képesek az egyenletes lüktetést, ritmust érzékeltetni dalon, mondókán.
- ❖ Képesek ritmushangszereken játszani.
- ❖ Különbséget tudnak tenni a zenei fogalompárok között.
- ❖ Képesek halkán, hangosan, gyorsan, lassan, magasan és mélyen énekelni, mondókázni.
- ❖ Élvezettel végig tudják hallgatni az énekes, vagy hangszeres előadást.
- ❖ Meg tudják különböztetni hallás után környezetük hangjait, zörejeit.
- ❖ Képesek játékos táncmozdulatokra, összerendezett mozgásra.
- ❖ Tudnak egyszerű dallamokat improvizálni.

VII.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél:

- ❖ Az örömteli cselekvés és igény kialakítása az alkotásra, önkifejezésre, esztétikai élmények befogadására.
- ❖ Az ábrázolás eszközeivel, öröm átélésével a gyermeki érzések, élmények kifejezésének elősegítése.
- ❖ A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés során a gyermeki személyiség fejlesztése.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Vizuális tapasztalatok és élmények nyújtása egyéni fejlettségnek, életkornak megfelelően.
- ❖ Vizuális élmények, alkotások befogadására nevelés.
- ❖ Új technikákkal való ismerkedés.
- ❖ A vizuális tevékenységek módszereivel, eszközeivel a gyermekek érzelmi és gondolati világának kifejezésére ösztönzés.
- ❖ A vizuális önkifejezés lehetőségeinek biztosítása, ezáltal a vizuális élmények megtapasztaltatása.
- ❖ A folyamatos vizuális élmények biztosítása.
- ❖ Az alkotás élményéhez és öröméhez való hozzásegítés.
- ❖ Az ábrázoló tevékenységekhez való pozitív viszonyulás kialakítása.
- ❖ A gyermeki személyiség fejlesztése a művészetek, az ábrázolás eszközeivel.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ A vizuális tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése.
- ❖ A vizuális eszközök iránti érdeklődés felkeltése.
- ❖ Az ábrázoláshoz fűződő pozitív érzelmi viszony, motiváltság fenntartása.

Új ismeret közlése;

- ❖ A rajzolás technikáinak megismertetése.
- ❖ A festés technikáinak megismertetése.
- ❖ A mintázás alaptechnikáinak megismertetése.
- ❖ A kézimunka alaptechnikáinak megismertetése.
- ❖ A változatos technikák, anyagok, eszközök megismertetése.
- ❖ Az ábrázoló eszközök használatának megismertetése.
- ❖ Művészeti alkotások megismertetése.
- ❖ Népművészeti elemek megismertetése.

Gyakorlás, ismételés, alkalmazás;

- ❖ A rajzolás technikáinak gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A festés technikáinak gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A mintázás alaptechnikáinak gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A kézimunka alaptechnikáinak gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A változatos technikák, anyagok, eszközök alkalmazása.
- ❖ Az ábrázoló eszközök használatának gyakorlása/alkalmazása.

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a gyermekek pozitív megerősítése.
- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a technikák helyes alkalmazásának pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ Érzelmi nevelés az alkotás öröme, élménye által.
- ❖ Az alkotás örömének megtapasztaltatása.

- ❖ A közös tevékenykedés közben a közösségi érzés erősítése.
- ❖ A gyermekek önálló vélemény alkotásának, döntési képességének fejlesztése.
- ❖ Feladattudat kialakítása, fejlesztése.
- ❖ Kreatív önkifejezés, alkotás igényének alakítása.
- ❖ A gyermekek esztétikai, vizuális fogékonyságának megalapozása.
- ❖ Esztétikai nevelés a vizuális tevékenységek befogadása által.
- ❖ Esztétikai igényességük alakítása, fejlesztése.
- ❖ Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által ((érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés a vizuális nevelés teljes eszköztárával.

Képesség-, készségfejlesztési feladat az ábrázolás technikáin keresztül:

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Firkálgatással, rajzolgatással, festéssel fejlődjön képalakításuk.
- ❖ Fejlődjön ritmusképzésük többféle módon (vonalak rendszerével, körfirkával, formaismétléssel).
- ❖ Rajzoljanak nagyobb felületre, homokba pálcával, aszfaltra krétával, csomagolópapírra zsírkrétával.
- ❖ Gyakorolják az ujjal való festés technikáját.
- ❖ Gyakorolják a felület kitöltését festéssel.
- ❖ Próbálgassák a képi elemeket, részformák elemeit egymáshoz rendelni (pl. fej és törzs, autó és kerekei stb.).
- ❖ Az emberalak részformái fokozatosan jelenjenek meg: fej, törzs, karok, lábak.
- ❖ Próbáljanak tájékozódni a kép síkján: szélén, közepén.
- ❖ Alakuljon a ceruzafogásuk.

- ❖ Díszítsenek különféle sablonokat tetszés szerint.
- ❖ A rajzolás, festés során a színeket különböztessék meg.
- ❖ Próbálgassák a mintázás fogásait: gyurkálás, formálgatás, díszítés.
- ❖ Próbálgassák az anyagok formálását (ütögetés, karcolás, gyűrögetés, tépegetés, simítás, ragasztás stb.).
- ❖ Próbálkozzanak az olló használatával.
- ❖ Ismerkedjenek különféle anyagokkal, eszközökkel (ragasztó, fonál, színes papír stb.).
- ❖ Alapozzák tér-forma képzeik fejlődését játékok, tárgyak, kockák rakosgatásával.

II. szint

- ❖ Rajzolással, festéssel fejlődjön képalakításuk.
- ❖ A rajzolt formákat gazdagítsák, díszítsék részformákkal, színekkel, formaismétléssel.
- ❖ Emberábrázolásuk legyen részletes (fej, törzs, végtagok testrészei).
- ❖ Legyen helyes a ceruza fogásuk.
- ❖ Ismerjék az ecset helyes fogását, használatának módját, a festés technikáját.
- ❖ Változatos, sokrétű színt használjanak a rajzolás, festés során (színérzék fejlesztése).
- ❖ Keveréssel (is) előállított színekkel fessenek, díszítsenek.
- ❖ Mintázás során felismerhető formákat hozzanak létre az alaptechnikák pontos kivitelezésével (gömbölyítés, lapítás, sodrás).
- ❖ Tépéssel, sodrással fejlődjön finommotorikai képességük.
- ❖ Készítsenek különféle sablonoknak mintázatot sordísszal (meghatározott formák váltakozása, vagy képzelet alapján.).
- ❖ Alakítsanak képet, rajzoljanak az udvaron, aszfalton nagy méretben is (pl. térbeli játék útvonalának megjelenítése, ugróiskola).
- ❖ Térviszonyokat ábrázoljanak (egymás mellett, fölött, fent, lent, középen, szélén).
- ❖ Tudjanak használni könnyen megmunkálható anyagokat (textil, fonál, dobozok stb.).

- ❖ Gyakorolják az olló helyes használatát.
- ❖ Vonalak mentén gyakorolják a vágást.
- ❖ Próbálgassák a szövést, fonást, varrást.
- ❖ Készítsenek természetbábokat, barkácsoljanak különféle anyagokkal.
- ❖ Tér-forma képzeiteket gazdagítsák különféle térbeli alakzatok létrehozásával, építésével.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Nyugodt, oldott légkört, műhelyhangulatot alakít ki az alkotó tevékenységekhez.
- ❖ Az alkotó tevékenységek feltételeit megteremti (hely, idő, eszköz anyag, előzetes élmény, tapasztalatszerzési lehetőségek).
- ❖ A vizuális tevékenységek lehetőségét mindennap biztosítja.
- ❖ Állandó vizuális helyet/sarkot alakít ki.
- ❖ Az évszakok tematikája szerint tervezi a tevékenységeket.
- ❖ A tevékenységek előtt előkészíti az eszközöket.
- ❖ A vizuális tevékenységek differenciált szervezeti formáit biztosítja.
- ❖ Az eszközök használatát megismerteti a gyermekekkel.
- ❖ A rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeit és eljárásait megismerteti.
- ❖ A kézimunkához használt anyagokat megismerteti.
- ❖ Változatos technikákat, anyagokat, eszközöket alkalmaz a csoport és az egyén fejlettségi szintjének megfelelően.
- ❖ Érdeklődést felkeltő vizuális élményeket és a változatos megfigyelési lehetőségeket biztosít.
- ❖ A gyermekek kreativitását kibontakoztatja (szabad eszközhasználat, a gyermekek által elérhető hely biztosítása).
- ❖ Épít a gyermeki aktivitásra.
- ❖ Erősíti a gyermekek alkotókedvét, erősíti önbizalmukat.
- ❖ Biztatja a gyermekeket az újszerű gondolkodásra.
- ❖ Bátorítja, serkenti a gátlásos gyermekeket.
- ❖ Gyakoroltatja az esztétikus környezet felismerését, óvását, alakítását.

- ❖ Igénye van az esztétikus környezet kialakítására.
- ❖ Ügyel a csoportszoba mértéktartó díszítésére.
- ❖ Élményszerző sétákat és kirándulásokat szervez megfelelő számú kísérő biztosításával.
- ❖ Gyűjti, illetve a gyerekekkel gyűjteti az évszakoknak megfelelő terméseket.
- ❖ Lehetőség szerint múzeumban, egyéb helyeken kiállításokat tekintenek meg.
- ❖ Lehetőség szerint a vizuális tevékenységek során a szelektív hulladékgyűjtést gyakorolja, gyakoroltatja.
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen alkalmazza.
- ❖ A gyermekek rajzait, alkotásait összegyűjti.
- ❖ Személyiségében a tolerancia, az elfogadás dominál, a gyermekek munkáit értékként kezeli.
- ❖ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek munkáit a szülők és a társaik is láthassák.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Tudnak egyszerű formákat rajzolni, papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- ❖ Tudnak egyszerű formákat, alakzatokat festeni.
- ❖ Formaábrázolásuk változatos.
- ❖ Emberábrázolásukban megjelennek a részformák.
- ❖ Egyszerűbb mozgásokat is meg tudnak jeleníteni.
- ❖ Bátran használják a színeket.
- ❖ Tudnak egyszerű felismerhető formákat mintázni, létrehozni.
- ❖ Tudják a kézimunka egyszerű alapelemeit alkalmazni.
- ❖ Tudnak térben egyszerű alakzatokat építeni.
- ❖ Képesek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, megnevezésére.
- ❖ Az általuk ismert eszközöket és technikákat biztosan alkalmazzák.
- ❖ Ceruzanyomatékuk és vonalvezetésük biztos és megfelelő.
- ❖ Képesek önállóan és csoportban is alkotni.
- ❖ Alkotásaik tiszták és esztétikusak.

- ❖ Képesek alkotás közben környezetük tisztaságára vigyázni.
- ❖ Képesek kifejezni gondolataikat, élményeiket egyszerű képalkotásban.
- ❖ Alkotásaikban megjelennek a mese és versillusztrációk.
- ❖ Képesek elképzelés után meseszereplőket, eseményeket megjeleníteni.
- ❖ Képesek közös vizuális tevékenységben együttműködni társaikkal.
- ❖ Képesek felfedezni a vizuális alkotások esztétikumát.
- ❖ Képesek meglátni környezetük szépségét, esztétikumát.
- ❖ Képesek saját és társaik alkotásairól önálló véleményt alkotni.

VII. 7. Mozgás

Cél:

- ❖ A gyermekek testének, személyiségének és idegrendszerének fejlesztése, az egyéni szükségletek, képességek figyelembe vételével.
- ❖ A gyermekek fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb mozgáslehetőség biztosítása.
- ❖ A mozgásképességek - a természetes fejlődésen túli (növekedés, fejlődés, érés) - fejlesztése.
- ❖ Egészséges életmódra nevelés.

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ Az egészséges életmód kialakítása a testi-lelki-szellemi harmónia érdekében.
- ❖ Rendszeres egészségfejlesztő testmozgással a mozgás megszerettetése.
- ❖ A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése.
- ❖ A rendszeres mozgásigény kialakítása.

- ❖ A mozgáshoz való pozitív viszonyulás kialakítása.
- ❖ A rendszeres testmozgással a gyermekek edzése.
- ❖ A gyermekek mozgásos játékigényének a kielégítése.
- ❖ A gondozás, egészséges életmódra nevelés hatásainak felerősítése mozgásfejlesztéssel.
- ❖ Mozgáskultúra kialakítása, fejlesztése, gazdagítása.
- ❖ A komplex testmozgásokkal a gyermek egész személyiségének a fejlesztése.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ Mozgáskedv felkeltése, fenntartása.
- ❖ Mozgásanyag iránti érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- ❖ Változatos mozgásfejlesztő játékokkal és eszközökkel a rendszeres mozgásaktivitás fenntartása.

Új ismeret közlése;

- ❖ A járás, futás anyagának megismertetése.
- ❖ A gimnasztikai jellegű, játékos gyakorlatok megismertetése (szabadgyakorlatok, páros-, társas gyakorlatok, padgyakorlatok, bordásfalgyakorlatok, kéziszergyakorlatok: szalaggal, körkötéssel, babzsákkal, labdával stb.).
- ❖ A csúszás, kúszás, mászás (természetes támaszgyakorlatok) anyagának a megismertetése.
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése (vonalak között: járással, kúzással, mászással).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése emelt szeren (pl. pad).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának a megismertetése kéziszerrel (szalag, babzsák, labda stb.).
- ❖ Az ugrás, szökdelés anyagának megismertetése.

- ❖ A talajtorna jellegű gyakorlat megismertetése (gurulás, bukfenc, tarkóállás és előkészítő gyakorlatai, kézállás előkészítő gyakorlatai).
- ❖ A függésgyakorlat anyagának a megismertetése (bordásfalon, létrán, gyűrűn).
- ❖ A szerugrás anyagának a megismertetése (padon végezhető különböző előkészítő ugrásgyakorlatok).
- ❖ A labdagyakorlat megismertetése (fogás, gurítás, dobás-elkapás, hajítás, labdavezetés stb.).
- ❖ A szabályjáték megismertetése (futójáték, fogójáték, sorverseny, váltóverseny, labdajáték, egyéb játék).

Gyakorlás, ismételés, alkalmazás;

- ❖ A járás, futás anyagának gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A gimnasztikai jellegű, játékos gyakorlatok (szabadgyakorlatok, páros-, társas gyakorlatok, padgyakorlatok, bordásfalgyakorlatok, kéziszergyakorlatok: szalaggal, körkötéssel, babzsákkal, labdával stb.) gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A csúszás, kúszás, mászás anyagának (természetes támaszgyakorlatok) gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának gyakorlása/ismételése/alkalmazása (vonalak között: járással, kúszással, mászással).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának gyakorlása/ismételése/alkalmazása emelt szeren (pl. pad).
- ❖ Az egyensúlygyakorlat (természetes támaszgyakorlat) anyagának gyakorlása/ismételése/alkalmazása kéziszerrel (szalag, babzsák, labda stb.).
- ❖ Az ugrás, szökdelés anyagának gyakorlása/ismételése/alkalmazása.
- ❖ A talajtorna jellegű gyakorlat gyakorlása/ismételése/alkalmazása (gurulás, bukfenc, tarkóállás és előkészítő gyakorlatai, kézállás előkészítő gyakorlatai).
- ❖ A függésgyakorlat anyagának gyakorlása/ismételése/alkalmazása (bordásfalon, létrán, gyűrűn).

- ❖ A szerugrás anyagának gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (padon végezhető különböző előkészítő ugrásgyakorlatok).
- ❖ A labdagyakorlat gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (fogás, gurítás, dobás-elkapás, hajítás, labdavezetés stb.).
- ❖ A szabályjáték gyakorlása/ismétlése/alkalmazása. (futójáték, fogójáték, sorverseny, váltóverseny, labdajátékok, egyéb játékok).

Értékelés:

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a helyes mozgáskivitelezés pozitív megerősítése.
- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a mozgás ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

Feladat:

Nevelési feladat:

- ❖ Érzelmi nevelés a pozitív érzelmi hatások által.
- ❖ Érzelmi nevelés a pozitív megerősítések alkalmával.
- ❖ Közösségi nevelés, szociális képességek fejlesztése a mozgásos játékok során.
- ❖ Együttműködési képesség fejlesztése.
- ❖ Versengési képesség fejlesztése.
- ❖ Érdekérvényesítési képesség fejlesztése.
- ❖ Önállóság fejlesztése.
- ❖ Tűrőképesség, kitartás fejlesztése.
- ❖ Kudarctűrőképesség fejlesztése.
- ❖ Az alkalmazkodó képesség fejlesztése.
- ❖ A sikerélmény biztosításával a pozitív önértékelés fejlesztése.
- ❖ Szokások alakításával a kíváncsi viselkedésminták elsajátítása.
- ❖ Erkölcsi nevelés az akarat tulajdonságok fejlesztésével.
- ❖ Az egészséges versenyszellemmel az erkölcsi érzék fejlesztése.
- ❖ A szabálytudat kialakításával értelmi nevelés.

- ❖ Értelmi nevelés a kognitív képességek fejlesztése által (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ Anyanyelvi nevelés a helyes kommunikációs mintával.
- ❖ Esztétikai nevelés a harmonikus, esztétikus mozgás kialakításával.

Képesség-, készségfejlesztési feladat:

A fejlesztési feladatok meghatározásának elve: A különbség a képességfejlesztés mértékében érhető utol, amely pedig az egyes mozgásanyagok végrehajtásának minőségében tükröződik. Fontos szem előtt tartani, hogy vannak olyan mozgásos képességek és készségek, amelyek fejlődése nem fejeződik be az óvodáskorban.

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Alakuljon ki a testtudatuk, testképük.
- ❖ Fejlődjön a nagymozgásuk.
- ❖ Fejlődjön a szem - kéz, szem - láb koordinációjuk.
- ❖ Alakuljon a térészlelésük.
- ❖ Fejlődjön az alaklátásuk.
- ❖ Alakuljon a lateralitás. Tudják megkülönböztetni a test két oldalát a kéz segítségével (szalag, matrica használata).
- ❖ Fejlődjenek a motorikus alapkészségeik (kondicionális képességek, koordinációs képességek, ízületi mozgékonyág).
- ❖ Fejlődjön az alap állóképességük (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön az alaperő képességük (amely biztosítja az alapvető mozgásokat, kondicionális képesség fejlődését).

- ❖ Fejlődjön a reakció képességük (kondicionális képesség)
- ❖ Fejlődjön a téri tájékozódó képességük (koordinációs képességek).
- ❖ Fejlődjenek a keresztcsatornák (vizuális-tapintásos, vizuális-auditív).

II. szint

- ❖ Fejlődjön a finommotorikus mozgásuk .
- ❖ Fejlődjön a szem - kéz - láb koordinációjuk.
- ❖ Fejlődjön a térérzékelésük.
- ❖ Fejlődjön a mozgásérzékelésük.
- ❖ Alakuljon ki a testséma.
- ❖ Alakuljon ki az „oldalosság”, a laterális dominancia.
- ❖ Motoros képességük összehangoltan fejlődjön (kondicionális, koordinációs képességek, izületi mozgékonyág).
- ❖ Fejlődjön az erő-állóképességük (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a mozgásgyorsaságuk (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a gyors reakció képességük (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a mozdulatgyorsaságuk (kondicionális képesség).
- ❖ Fejlődjön a mozgásritmus képességük (koordinációs képességek).
- ❖ Fejlődjön az egyensúlyérzékük (koordinációs képességek).
- ❖ A testséma kialakulása által fejlődjön az izomérzékelésük (koordinációs képességek).
- ❖ Fejlődjenek a keresztcsatornák (vizuális-auditív-kinesztétikus).

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A mozgástevékenységekhez jó hangulatot teremtet.
- ❖ Gondoskodik arról, hogy a játék az elsődleges, a versengés ne legyen hangsúlyos.
- ❖ A mozgástevékenységek anyagát a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembe vételével állítja össze.
- ❖ Biztonságos, higiénikus környezetet teremtet a spontán és szervezett mozgástevékenységekhez.
- ❖ Az aktivitási szintek változtatásával biztosítja a megfelelő terhelést.

- ❖ A mindennapi mozgás feltételeit megteremti (hely, idő, tér, eszköz.).
- ❖ Kötetlen formában biztosítja a szabad mozgástevékenységet.
- ❖ Biztosítja a mindennapi frissítő mozgást szabadon és szerrel egyaránt (pl. ugróiskola, ugrókötelezés, hintázás, labdázás, bukfencezés).
- ❖ Változatos mozgásfejlesztő eszközöket alkalmaz a spontán és szervezett mozgástevékenységekhez.
- ❖ A szervezett mozgásos tevékenységek közben a kéziszerket gyakran használja.
- ❖ Az óvodai udvar nagymozgást fejlesztő lehetőségeit mindennap kihasználja.
- ❖ A szervezett mozgástevékenységeket játékosan vezeti.
- ❖ Biztosítja a spontán és szervezett mozgásos tevékenységek közben a téri irányok, névutók megismerését, gyakorlását.
- ❖ A spontán érzelmi motivációkra épít, az egyéni fejlettség figyelembe vételével.
- ❖ A szervezett mozgástevékenységhez minden gyermek megfelelő, kényelmes ruházatáról gondoskodik.
- ❖ Biztosítja a balesetmentes tárgyi környezetet.
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen használja (zenés bemelegítés, relaxálás stb.).

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Örömmel vesz részt a különféle mozgásos tevékenységekben.
- ❖ Igényli a mindennapi mozgást.
- ❖ Az óvodai mozgásfejlesztő eszközök, kéziszer használata ismeri.
- ❖ Nagymozgása harmonikus, összerendezett.
- ❖ Képes helyben szökdelni, páros és egy lábon fel- és leugrani.
- ❖ Páros lábon történő előre és hátraugrása biztos.
- ❖ Különböző dobásformákat elsajátít.
- ❖ Az elkapott szert (labdát) biztonságosan kezeli. Ismeri, alkalmazza az alapvető labdatechnikai elemeket.
- ❖ Mászása, csúszása, kúszása összerendezett mozgású.
- ❖ Egyensúlya szokatlan testhelyzetekben (mint pl. egy lábon állás) megfelelő.
- ❖ Finommotorikája fejlett, iskolakezdésre alkalmas.

- ❖ Szem-kéz-láb koordinációja fejlett, stabil.
- ❖ Téri tájékozódása kialakult, az irányokat meg tudja különböztetni.
- ❖ Testsémája és a lateralitása kialakult.
- ❖ Alap - állóképességgel rendelkezik, bírja a terhelést.
- ❖ Erő- állóképességgel rendelkezik (képes nagyobb erő kifejtésre).
- ❖ A szervezett mozgáshoz kapcsolódó vezényszavakat ismeri, megérti.
- ❖ Egészséges versenyszellemmel rendelkezik.
- ❖ Szabálytudata kialakult.

VII.8. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tapasztalatszerzéssel

Cél:

- ❖ A gyermekek eljuttatása olyan tapasztalat birtokába, melyek a közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi világban való eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- ❖ A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése.
- ❖ Környezettudatos magatartás kialakítása, természetvédő és szerető emberré válás elősegítése.
- ❖ A gyermeki tevékenységek közbeni ismeretszerzés biztosítása a környező valóság formáiról, mennyiségi viszonyairól, tárgyak tulajdonságairól (matematikai tartalmú tapasztalatok).

Tervezett tevékenységek további céljai:

- ❖ A természeti, emberi, tárgyi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- ❖ A szűkebb/tágabb környezet megismertetése.
- ❖ Emberi alkotások védelme, értékek megőrzésére nevelés.
- ❖ Szülőföld, néphagyományok megismertetése, néphagyományőrzés.
- ❖ Szülőföld szeretetére nevelés.
- ❖ Családi, óvodai és a tárgyi kultúra értékeinek megszerettetése, védelmére nevelés.
- ❖ A természetszerető, a természetet védeni vágyó gyermekek nevelése.
- ❖ Környezetkultúra és a biztonságos életvitel megalapozása.
- ❖ Környezettudatos magatartásformálás.
- ❖ Az ökológiai szemléletmód (természetvédelem) megalapozása.
- ❖ Minden gyermeki tevékenységben a matematikai tartalom felfedeztetése.
- ❖ Természeti, emberi, tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól felfedeztető tapasztalatszerzés.
- ❖ A matematikai tartalmú tapasztalatok alkalmazása a gyermeki tevékenységekben.

Feladat:

Didaktikai feladat;

Motiválás, érdeklődés felkeltése;

- ❖ A téma iránti pozitív érzelmi motiválás, a gyermeki kíváncsiság felkeltése.
- ❖ A pozitív érzelmi viszony, motiváltság fenntartása.

Új ismeret közlése;

- ❖ A természeti környezetről folyamatos ismeretszerzés biztosítása (pl. az ősz jellemző jegyeinek felfedeztetése).
- ❖ Az emberi környezetről folyamatos tapasztalatszerzés (pl. a bolti eladó munkájának bemutatása).
- ❖ A tárgyi környezet folyamatos megfigyeltetése, megtapasztaltatása (pl. a szárazföldi közlekedési eszközök megfigyeltetése séta közben).

- ❖ Tapasztalatszerzés a halmazokról (becslés, mérés, létrehozás, bontás, elemek számlálása, párosítás, csoportosítás, összehasonlítás).
- ❖ Tapasztalatszerzés a relációkról (kisebb, nagyobb, ugyanakkora; több, kevesebb, ugyanannyi; magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles; nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz; előtte, mellette, jobbra, balra, mögött, fölött, alatt, között; elemek rendezése; sorszámnev; sorozatok).
- ❖ Geometria tapasztalatszerzés (kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap, térbeli építések, alkotások biztosítása, a szimmetriák felfedeztetése).
- ❖ Téri irányok, névutók megismertetése.

Gyakorlás, ismétlés, alkalmazás;

- ❖ A természeti környezetről szerzett ismeretek gyakorlása/alkalmazása (pl. Az őszi jellemző jegyeinek felismerése, megnevezése).
- ❖ A tárgyi környezetről megtapasztalt ismeretek alkalmazása (pl. A szárazföldi közlekedési eszközök felismerése, megnevezése).
- ❖ Az emberi környezetről szerzett tapasztalatok gyakorlása (pl. A szimulációs játék során a bolti eladó munkájának gyakorlása).
- ❖ A halmazokkal végzett matematikai műveletek gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (becslés, mérés, létrehozás, bontás, elemek számlálása, párosítás, csoportosítás, összehasonlítás).
- ❖ A relációkról szerzett ismeretek, műveletek gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (kisebb, nagyobb, ugyanakkora; magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas; hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú; szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles; nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz; előtte, mellette, jobbra, balra, mögött, fölött, alatt, között; elemek rendezése; sorszámnev; sorozatok).
- ❖ Geometria formákról szerzett ismeretek, gyakorlása/ismétlése/alkalmazása (kör, gömb, kocka, négyzet, téglatest, téglalap, térbeli építések, alkotások biztosítása, a szimmetriák felfedeztetése).
- ❖ Téri irányok, névutók gyakorlása, használata.
- ❖ A megszerzett matematikai ismeretek alkalmazása a gyermeki tevékenységekben.

Rendszerezés, rögzítés;

- ❖ A természeti környezetről szerzett ismeretek rendszerezése megadott szempontok alapján.
- ❖ A tárgyi környezetről megtapasztalt ismeretek rendszerezése megadott szempontok alapján.
- ❖ Az emberi környezetről szerzett tapasztalatok rendszerezése megadott szempontok alapján.
- ❖ A megszerzett matematikai ismeretek rögzítése a gyermeki tevékenységekben.

Értékelés;

- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során a gyermekek pozitív megerősítése.
- ❖ Az ellenőrzés, értékelés során az ismeretek pontosítása, megerősítése.
- ❖ A pozitív értékeléssel az egészséges gyermeki énkép, önértékelés erősítése.

Nevelési feladat:

- ❖ Természeti, emberi, tárgyi környezet szeretetére, megbecsülésére nevelés.
- ❖ A sokrétű ismeretszerzéssel a gyermekek biztonságérzetének növelése a szűkebb és tágabb környezetben.
- ❖ A közös tapasztalatszerzések során a társas kapcsolatok, akarat tulajdonságok fejlesztése.
- ❖ A kulturált magatartási- viselkedési szokások alakítása.
- ❖ A gyermekek erkölcsi érzékének, erkölcsi ítélőképességének formálása.
- ❖ Az önálló véleményalkotás elősegítése tudatos pedagógiai helyzetek kialakításával.
- ❖ Dicsérrettel, biztatással a pozitív én-kép, önértékelés kialakítása.
- ❖ A természet esztétikumának felfedeztetése, érzékeltetése.
- ❖ Az esztétikai érzék megalapozása, fejlesztése.
- ❖ Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás).
- ❖ A gyermeki személyiség sokoldalú kibontakoztatása.

Képesség-, készségfejlesztési feladat a téma, tartalom differenciálásával:

A differenciálás lehetőségei:

(Az alábbi nevelési tartalom csak ajánlás, szükséges az adott óvodai csoport fejlettségi szintjéhez igazítani! Fókuszban kell tartani azt az elvet, miszerint a fejlődési jellemzők csak tendenciák, melyek rugalmasan értelmezendők. Ezek ismerete – összevetve az egyes gyermekek eltérő sajátosságaival és fejlődési ütemével – támpontot nyújtanak a nevelőmunka tervezéséhez.)

I. szint

- ❖ Ismerkedjenek meg saját jelükkel, a csoportszobával és az óvoda helyiségeivel, udvarával.
- ❖ Ismerkedjenek meg az óvodában dolgozó felnőttekkel.
- ❖ Ismerkedjenek meg (biztonságérzetük kialakulása után) az óvoda közvetlen környezetével (az óvoda utcájával és annak főbb épületeivel).
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg a képeken látható családtagjaikat (fényképekről, digitális képekről).
- ❖ Figyeljék meg a természet változásait az udvaron, élményszerző séta közben, kiránduláson.
- ❖ Figyeljék meg az évszakok jellemző jegyeit: időjárás, öltözködés, növények, állatok élete stb.
- ❖ Figyeljék meg, kapcsolódjanak be a természetgondozó munkákba (falevél sepregetés, gyűjtés, gereblyezés, hólapátolás, száraz ágak, gallyak gyűjtése, növények ültetése, gondozása).
- ❖ Ismerkedjenek meg több érzékszervre hatóan (ízlelés, szaglás, tapintás) az évszakok jellemző gyümölcseivel, zöldségeivel.
- ❖ Ismerkedjenek meg az évszakok terméseivel, terményekkel (dió, makk, gesztenye, mogyoró, napraforgó mag, búza, kukorica).
- ❖ Ismerkedjenek meg az évszakok jellemző ünnepeivel, ünnepköreivel.
- ❖ Ismerjenek meg néhány háziállatot, és figyeljék meg azok jellemző jegyeit. (kutya, macska, ló, tyúk, kakas stb.).

- ❖ Ismerjenek és nevezzenek meg néhány vadon élő állatot, melyek a hallott mesékben, versekben szerepelnek (róka, farkas, medve, nyúl, őz, szarvas).
- ❖ Ismerjék meg a nálunk telelő madarakat. Kapcsolódjanak be a madáreleségek készítésébe. Figyeljék meg az udvaron elhelyezett madáretetőket.
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg főbb testrészeit.
- ❖ Ismerkedjenek meg a testrészek alapvető funkcióival.
- ❖ Szerezzenek játékos tapasztalatokat az érzékszervek funkcióiról.
- ❖ Ismerjék az alapvető egészségvédelmi szokásokat (kézmosás, zsebkendő használat, időjárás szerinti öltözködés stb).
- ❖ Ismerjék meg az orvos gyógyító munkáját.
- ❖ Ismerjék meg és gyakorolják a csoportos gyalogos közlekedés elemi szabályait, a gyalogátkelőhelyen való közlekedést.
- ❖ Figyeljék meg az autóúton és sínen közlekedő járműveket, nevezzék meg azokat.
- ❖ Ismerjék meg a környezettudatos magatartás elemi szabályait (vigyázzanak a növényekre, állatokra, környezetük tisztaságára).

Matematikai tapasztalatok szerzése a következő területeken:

Halmazok (1- 5-ös számkörig)

- ❖ Összehasonlítás tulajdonságaik szerint (szín,forma, nagyság).
- ❖ Számosság megállapítása becsléssel majd számlálással, tőszámnevek.
- ❖ Elemek csoportosítása megadott szempontok szerint.
- ❖ Több, kevesebb, ugyanannyi megállapítása becsléssel, majd számlálással.
- ❖ Halmaz elemeinek változtatása (hozzáadás, elvétel, ugyanannyivá tétel).

Relációk

- ❖ Mennyiségek összehasonlítása becsléssel, összeméréssel.
- ❖ Kisebb, nagyobb.
- ❖ Magasabb, alacsonyabb.
- ❖ Hosszabb, rövidebb.
- ❖ Névutók használata (előtt, mellett, mögött, fölött, alatt).
- ❖ Elemek rendezése megadott szempontok szerint (növekvő sorrend).

Geometriai tapasztalatok szerzése

- ❖ Gömb, gömbölyű.
- ❖ Kör, kör alakú témakörben.

II. szint

- ❖ Nevezzék meg az óvoda pontos nevét, csoportjainak elnevezését, és az óvodában dolgozó felnőtteket nevükön szólítsák.
- ❖ Élményszerző séták, kirándulások alkalmával ismerkedjenek meg az óvoda tágabb környezetével.
- ❖ Fedezzék fel a város nevezetességeit, kulturális épületeit (Tisza part, Móra Ferenc Múzeum, Szegedi Nemzeti Színház, Vadaspark stb.).
- ❖ Sorolják fel saját családtagjaik vezeték- és utónevét, ismerjék a rokoni kapcsolatokat (apa, anya, gyerekek, testvérek, nagyszülők, dédszülők, unokatestvérek).
- ❖ Nevezzék meg lakcímüket, szüleik foglalkozását, munkahelyét.
- ❖ Fedezzék fel és nevezzék meg a természet, évszakok látható változásait, az évszakok szépségét.
- ❖ Ismerjék fel, és nevezzék meg az évszakok jellemző jegyeit: időjárás, öltözködés, növények, állatok élete, ember természetgondozó munkája.
- ❖ Fedezzék fel a természet változása és az állatok élete közötti összefüggéseket (állatok élete ősszel – költöző madarak, állatok élete télen – téli álm, elbújás, stb.).
- ❖ Ismerjék, nevezzék meg az évszakokra jellemző gyümölcsöket, zöldségeket, virágokat (piaclátogatás során).
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg, csoportosítsák az évszakok jellemző terméseit, terményeit.
- ❖ Önállóan végezzék az apróbb udvargondozó munkákat, így szerezzenek tapasztalatot az ember természetgondozó munkájáról (kiskertgondozás, gyógynövények ültetése, falevelek önálló összegyűjtése stb.).
- ❖ Ismerjék fel, nevezzék meg az évszakokhoz kapcsolódó ünnepköröket, ünnepeket, jeles napokat, azok jellemzőit.

- ❖ Ismerjék fel, nevezzék meg a háziállatokat, azok jellemző jegyeit.
- ❖ Csoportosítsák a háziállatokat: négylábúak, háziszárnyasok.
- ❖ Ismerjék fel, hogy a háziállatoknak az ember számára milyen haszna van.
- ❖ Ismerjék és nevezzék meg az udvaron, kirándulások, élményszerző séták alkalmával látott bogarakat, rovarokat, kisebb állatokat (béka, gyík, giliszta).
- ❖ Ismerjék fel, hogy miből és hogyan lehet madáreleséget készíteni, etessék rendszeresen a madarakat az óvoda udvarán.
- ❖ Ismerjék fel és nevezzék meg az erdőn, mezőn, hazai tájakon élő vadon élő állatokat.
- ❖ Ismerjék meg a vadászok, vadőrök természetgondozó, természet átalakító munkáját.
- ❖ Ismerkedjenek meg a földgömbbel.
- ❖ Ismerjék és nevezzék meg a napokat, napszakokat, hónapokat, évszakokat.
- ❖ Ismerjék fel, hogy az óvodában milyen napszakokat töltünk.
- ❖ Ismerkedjenek meg az egzotikus tájakon élő vadállatokkal (Vadasparkban, állatkerti kirándulásokon, laptop, tablet, projektor használatával).
- ❖ Nevezzék meg testrészeit, azok funkcióit.
- ❖ Nevezzék meg az érzékszerveket, és azok funkcióit. Ismerjék meg, hogy a bőrünkkel is tudunk érzékelni (hőérzékelés).
- ❖ Ismerjék fel a betegség – orvos gyógyító munkája – gyógyszerek közötti ok-okozati összefüggéseket.
- ❖ Nevezzék meg az egészségmegőrző szokásokat: kézmosás, tisztálkodás, orrfúvás, érzékszervek védelme, helyes öltözködés, stb.
- ❖ Nevezzék meg a gyalogos közlekedés szabályait, ismerjék a jelzőlámpa, gyalogátkelőhely funkcióját.
- ❖ Csoportosítsák a közlekedési eszközöket aszerint, hogy hol közlekednek (vízi, légi, szárazföldi) és gyorsaság szerint.
- ❖ Végezzenek egyszerű játékos kísérleteket különböző anyagokkal: levegővel, hóval, jéggel, vízzel, homokkal, papírral, stb. Ismerjék meg azok tulajdonságait.

- ❖ Ismerjék meg a környezettudatos magatartás alapjait, gyakorolják azokat (szelektív hulladékgyűjtés, takarékoskodás vízzel, elektromos árammal, környezet épségének, tisztaságának megóvása, állatok, természeti környezet védelme, stb.)

Matematikai tapasztalatok szerzése a következő területeken:

Halmazok (1-10-es számkörben)

- ❖ Összehasonlítás tulajdonságaik szerint (szín, forma, alak, számosság).
- ❖ Összehasonlítás becsléssel, párosítással, számlálással (több, kevesebb, ugyanannyi).
- ❖ Számosságuk megállapítása számlálással, tőszámnév.
- ❖ Rendezés számosság szerint.
- ❖ Rendezés sorszám szerint, sorszámnevek.
- ❖ Igaz - hamis ítéletek megállapítása.
- ❖ Bontás részhalmazra, részhalmazok elemeinek számlálása.
- ❖ Elemek csoportosítása tulajdonság szerint.
- ❖ Halmaz elemeinek egyesítése, számosság megállapítása.
- ❖ Tulajdonságaik változtatása számosság szerint (hozzáadás, elvevés, ugyanannyivá tétel).

Relációk

- ❖ Mennyiségek összehasonlítása becsléssel és összeméréssel.
- ❖ Kisebb, nagyobb, ugyanakkora.
- ❖ Több, kevesebb, ugyanannyi.
- ❖ Magasabb, alacsonyabb, ugyanolyan magas.
- ❖ Hosszabb, rövidebb, ugyanolyan hosszú.
- ❖ Szélesebb, keskenyebb, ugyanolyan széles.
- ❖ Nehezebb, könnyebb, ugyanolyan nehéz.
- ❖ Űrtartalom megállapítása méréssel.
- ❖ Névutók használata (előtt, mellett, mögött, fölött, alatt, között, jobbra, balra).
- ❖ Elemek rendezése megadott szempontok szerint, sorozatok.

Geometria

- ❖ Gömb.
- ❖ Kör.
- ❖ Téglatest.
- ❖ Téglalap.
- ❖ Kocka.
- ❖ Négyzet.
- ❖ Vonalak, zárt vonalon belül, kívül levő pontok.
- ❖ Szimmetrikus alakzatok felismerése, előállítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A külső világ megismerését - amelybe beletartozik a matematika tartalmú tapasztalatok megszerzése is - óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamatként kezeli.
- ❖ A matematikai tapasztalatok megszerzését a külső világ megismerése közben, a játékok, kirándulások, alkotások, barkácsolások, énekes-mozgásos, vizuális stb. tevékenységek alkalmával életszerűen megtapasztalva, vagy éppen az óvodapedagógus által felkínálva jeleníti meg.
- ❖ Az évszakok tematikája szerint tervez és valósít meg.
- ❖ Kiemelten kezeli a természet- és környezetvédelmet.
- ❖ Az évszakhoz kapcsolódó ünnepköröket, ünnepeket és jeles napokat megünnepli.
- ❖ A tapasztalatszerzés eszközeit a tevékenységek előtt gondosan előkészíti.
- ❖ A tevékenységekhez megfelelő élményt, helyet, időt és eszközt és biztosít.
- ❖ Élményszerző sétákat, kirándulásokat szervez.
- ❖ A gyermekek természetes kíváncsiságára, érdeklődésére épít.
- ❖ Természetsarkot alakít ki (termések gyűjtése, rügyeztetés, csíráztatás, hajtás, növények gondozása stb.).
- ❖ Lehetőség szerint akváriumot, terráriumot helyez el a csoportszobában.
- ❖ Lehetőség szerint veteményes, gyógynövényes, virágos kertet alakít ki és folyamatosan gondozza a gyermekekkel.

- ❖ Évszaknak megfelelő kerti munkákat szervez (falevelek gereblyézése, összegyűjtése, hólapátolás stb.).
- ❖ Télen eteti a madarakat.
- ❖ Lehetőség szerint gyakoroltatja a szelektív hulladékgyűjtést, a vízzel, elektromos árammal való takarékoskodást.
- ❖ Megismerteti a helyi néphagyományokat, szokásokat.
- ❖ Egyszerű kísérleteket végeznek (vízzel, növényvel, levegővel stb.).
- ❖ A külső világ tevékeny megismerésében rejlő matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzését biztosítja.
- ❖ Biztosítja a műveltségterületek közötti komplexitás érvényesítését (irodalmi, zenei, vizuális stb.).
- ❖ Az IKT eszközöket célszerűen alkalmazza.
- ❖ Érvényesíti a játékosság elvét.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek tudják a nevüket, szüleik nevét, óvodájuk nevét.
- ❖ Tudják saját születési helyüket, idejüket.
- ❖ Ismerik a pontos lakcímüket.
- ❖ Eligazodnak az óvoda környékén.
- ❖ A családi, tárgyi, óvodai kultúra értékeit megismerték.
- ❖ Ismerik a helyi néphagyományokat, szokásokat.
- ❖ Megnevezik saját testrészeiket, érzékszerveiket.
- ❖ Ismerik az egészséges életmód alapvető szokásait.
- ❖ Kialakult a tisztaság iránti igényük.
- ❖ Ismerik az orvos gyógyító munkájának fontossága.
- ❖ Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, rovarokat.
- ❖ Tudják az állatokat lakóhelyük szerint csoportosítani.
- ❖ Felismerik környezetük növényeit, azok gondozását.
- ❖ Különbséget tesznek az évszakok között, gyönyörködnek szépségükben.
- ❖ Megnevezik a napszakokat, azok jellemző jegyeit.
- ❖ Megkülönböztetik a közlekedési eszközöket (vízi, légi, szárazföldi).

-
- ❖ Tudják az alapvető közlekedési szabályokat, azokat betartják.
 - ❖ Képesek az állatok, növények megbecsülésére.
 - ❖ A környezettudatos magatartásuk kialakulóban van.
 - ❖ Felismerik, megnevezik az alapszíneket és színárnyalatokat.
 - ❖ Egyszerűbb problémát képesek észlelni és megoldani.
 - ❖ Környezetükben lévő mennyiségi, térbeli, formai összefüggéseket felismerik.
 - ❖ Elemi számfogalmuk kialakult, tárgyakat legalább 10-ig meg tudnak számolni, összehasonlítani (több, kevesebb, ugyanannyi).
 - ❖ Felismerik az ok-okozati összefüggéseket.
 - ❖ Helyesen használják a matematikai kifejezéseket.
 - ❖ Követik az irányokat.
 - ❖ Tudnak térben tájékozódni.
 - ❖ Képesek térbeli, síkbeli alakzatokat szétválogatni.

VIII. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

VIII. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

(Testi, lelki és szociális érettség.)

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A **rugalmas beiskolázás** az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a lentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: **testi, lelki és szociális érettség**, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

- ❖ A **testileg egészségesen fejlődő gyermek** hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- ❖ A **lelkileg egészségesen fejlődő gyermek** az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges

képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. A felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek. Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat. Ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- ❖ Az óvodáskor végére **a gyermekek szociálisan is éretté** válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja a feladatok sikeres elvégzését.

IX. A NEMZETISÉGI NEVELÉS

IX. A nemzetiségi nevelés

(Cél, feladat, gyakorlati megvalósítás, a fejlődés jellemzői óvodáskor végére.)

A nemzeti kisebbségi óvodai nevelés hazánk egységes nevelési-oktatási rendszerének része, amely a 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelettel kiadott Óvodai nevelés országos alapprogramjával összhangban valósítja meg sajátos célkitűzéseit és feladatait.

Cél:

- ❖ A kisebbségi/nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a kisebbség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

Feladat:

- ❖ Az anyanyelvi környezet biztosítása a gyermekek számára.
- ❖ A kisebbségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományok, szokások ápolása és fejlesztése.
- ❖ A gyermekek felkészítése a kisebbségi nyelv iskolai tanulására.
- ❖ A nemzetiségi identitástudat kialakulásának és fejlesztésének elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az óvodás gyermekeket kétnyelvű környezetben, nyugodt, élményekben gazdag, harmonikus módon fejleszti.
- ❖ Megismerteti a nemzetiség nyelvét, kultúráját az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

- ❖ A nevelést kétnyelven tervezi, szervezi és valósítja meg, melynek két kiemelt területe a gyermeki személyiség fejlesztése és a nyelvi fejlesztés.
- ❖ Az óvodai élet tevékenységformáin keresztül a nemzetiségi nyelv használatát erősíti, a gyermekek utánzason alapuló nyelvelsajátítását biztosítja.
- ❖ A nemzetiségi kultúrából és az irodalmi nemzetiségi nyelvből átvett mondókákat, verseket, meséket és dalokat megismerteti.
- ❖ A verselés, mesélés kezdeményezései alkalmával biztosítja a lehetőséget arra, hogy a gyermekek elsajátíthassák a helyes kiejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet a nemzetiség nyelvén. Mindezt a népi mondókák, gyermekversek, népmesék, képeskönyvek történetei mellett a bábozással és dramatizálással is biztosítja.
- ❖ A nemzetiség nyelvéből vett népdalokkal, körjátékokkal, gyermekdalokkal a gyermekek szókincsét bővíti, az egyes nemzetiségi táncokból vett egyszerű tánclépésekkel a tánc örömét felfedeztetni.
- ❖ Megismerteti a nemzetiség nyelvét, szellemi és tárgyi kultúráját, szokásait, hagyományait, ünnepeit.
- ❖ A gyermekek beszéd iránti vágyát erősíti, nemzetiségi nyelvhasználatuk kommunikációs terét bővíti a meghitt beszélgetések, közös játék, munka és a tevékenységekben megvalósuló tanulás által.
- ❖ Az anyanyelv fejlesztését és a saját kultúra ápolását oly módon szervezi meg, hogy a különböző kultúrák közötti hasonló vagy közös vonásokat kiemeli, ezzel egymás kultúrájának való elfogadásának és megbecsülésének szolgálatába állítja.
- ❖ A nemzetiség nyelvén elősegíti a mozgás, mindennapos mozgás és a szabad levegőn való tartózkodás során az egyszerű vezényszavak, különböző kifejezések és mondatmodellek megértését és elsajátítását.
- ❖ A külső világ tevékeny megismerése folyamán a gyermekeket megismerteti matematikai és környezeti neveléssel kapcsolatos fogalmakkal a nemzetiség nyelvén.

- ❖ A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka alkalmával az ehhez kapcsolódó utasítások, szavak megértését és elsajátítását biztosítja.
- ❖ A gyermekek óvodai életét úgy szervezi, hogy a csoport belső környezete tükrözze a nemzetiségi hovatartozást.
- ❖ A többkultúrájú közösség sajátosságait figyelembe véve olyan feltételeket teremt, amelyek kedvezően befolyásolják a gyermekek szociális fejlődését és lehetővé teszik a nemzeti kultúridentitás megőrzését, ápolását.
- ❖ Anyanyelvi környezetben kialakítja és fejleszti a nemzetiségi identitástudatot, ezzel segíti a gyermekek iskolakezdéshez szükséges érettségének elérését a nemzetiségi nyelv területén.
- ❖ Kapcsolatot tart és együttműködik a családokkal, valamint az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Megérti az óvodapedagógus által a nemzetiség nyelvén közölt utasításokat, kéréseket, mondatmodelleket.
- ❖ Eljut a hallás utáni beszédmegértés fokára, megérti a nemzetiség nyelvén bemutatott meséket, képeskönyveket, önállóan mondókázik, versel a nemzetiség nyelvén.
- ❖ Ismer a nemzetiség és az anyaország kultúrájából merített egyszerű tánclépéseket, dalokat, körjátékokat és népdalokat, azokat tisztán, szép szövegkiejtéssel elénekeli.
- ❖ Kétnyelvű interakcióra képes, egyéni képességei szerint.
- ❖ Ismeri a helyi nemzetiségi szokásokat, hagyományokat, erkölcsi tanításokat és a tárgyi kultúra értékeit, tiszteli és becsüli azokat.
- ❖ Kialakul benne a pozitív érzelmi viszony a kisebbség kultúrája és nyelve iránt.

X. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE, MÉRÉSE, ÉRTÉKELÉSE

X.1. A tervező munka és a csoportnapló

Cél:

- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramjával, az intézmény Pedagógiai Programjának célrendszerével, a tagóvoda nevelési gyakorlatával összhangban történő tervezés.
- ❖ Az óvodapedagógusok módszertani szabadságának, szakmai önállóságának érvényesülése.

Feladat:

- ❖ Életkori sajátosságoknak megfelelő, fejlettségi szintet differenciáló és csoporthoz igazított műveltségtartalmak közvetítése.
- ❖ A gyermek előzetes ismereteire, tapasztalataira és az aktualitásokra épülő rugalmas tervezés.
- ❖ Értékteremtő, értékátadó műveltségi anyag kiválasztása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 91.§ (2.), (3.) szerinti csoportnaplót vezet.
- ❖ A csoportnaplóban feltünteti az óvoda nevét, OM azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, a tagóvoda-vezető aláírását, az óvodai körbélyegző lenyomatát, a Pedagógiai Program nevét.

- ❖ Figyelembe veszi az óvodai csoportnapló kötelező tartalmi elemeinek felvezetését és tervezését:
 - A gyermekek nevét és óvodai jelét.
 - A fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három-négyéves, a négy-ötéves, az öt-hatéves a hat-hétéves gyermekek számát.
 - A sajátos nevelési igényű gyermekek számát.
 - Azon gyermekek számát, akik bölcsődei ellátásban részesültek.
 - A nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét.
 - A napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket.
 - A hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban.
 - A nevelési éven belüli időszakonként a nevelési feladatokat.
 - A szervezési feladatokat.
 - A tervezett programokat és azok időpontjait.
 - A gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit, az értékeléseket.
 - A hivatalos csoportlátogatásokat, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását, a látogatás szempontrendszerét, az eredményt.
 - A feljegyzést a csoport életéről.
- ❖ Intézményi elvárásként a csoportnapló tartalmazza továbbá:
 - Születésnapok, névnapok felvezetését.
 - Egészségügyi adatok nyilvántartását.
 - Fejlesztő pedagógiai ellátást igénylő gyermekek nevét.
 - Logopédiai ellátást igénylő gyermekek nevét.
 - Befogadási terv tervezését, értékelését.
 - A tehetséggondozás megalapozását, értékelését.
 - „Ki, miben ügyes?” táblát.

- Tehetségtérképet.
- Balesetvédelem tervezését
- Tematikus éves tervet.
- ❖ A csoportnapló további javasolt tartalma:
 - A gyermekek neve születési időrendben.
 - A gyermekek TAJ száma.
 - A szülők napközbeni elérhetősége .
 - Szülői nyilatkozat.
- ❖ Egy nevelési évben két alkalommal nevelési tervet készít, amelyet értékelés követ.
- ❖ A nevelési tervekben két fejlettségi szinten történő tervezést valósít meg.
- ❖ A nevelési tervek pedagógiai tartalma a gyermekek fejlesztésére fókuszál, konkrétan meghatározza, mi a fejlesztési cél, hová kívánja eljuttatni a gyermekeket az adott fejlettségi szinten.
- ❖ Amennyiben van SNI gyermek, hátrányos helyzetű gyermek a csoportban, a nevelési terv tartalmazzon rá vonatkozóan fejlesztési célokat.
- ❖ A tevékenységekben megvalósuló tanulás ütemterve heti tervezéssel készül.
- ❖ A hetiterv egymással összefüggő tevékenységterveket tartalmaz.
- ❖ A tevékenységekben megvalósuló tanulást a következő elemekkel tervezi: téma, cél, feladat, módszer, eszköz, szervezeti forma, a differenciálás két szintje.
- ❖ A feladatokat a következő módon tagolja: didaktikai, nevelési, készség- és képességfejlesztési feladat.
- ❖ A tematikus éves tervet évszakonként tervezi, két fejlettségi szinten.
- ❖ A nevelési év augusztus 31-ig tart, a tervező munka tükrözi a nyári időszak feladatait is.
- ❖ A tervezésnél érvényesíti a következő pedagógiai elveket:
 - A tervezés a csoport fejlettségi szintjéhez igazodik.
 - Előre átgondolt, tudatos.
 - Hagyományokra és innovatív elemekre egyaránt épül.
 - Érvényesül a komplexitás.

X.2. A mérés, értékelés folyamata és dokumentációja

Cél:

- ❖ A gyermekek önmagához viszonyított fejlettségi szintjének, állapotának megismerése.

Feladat:

- ❖ A fejlődés folyamatának nyomon követése, megfigyelése, mérése, értékelése, a kapott eredmények alapján a továbbfejlesztés.
- ❖ A fejlesztés irányvonalának meghatározása, a legmegfelelőbb fejlesztési eljárások kiválasztása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 93/A. § (1) (2) szerinti, a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációt vezet.
(A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát).
- ❖ Biztosítja és a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció kötelező elemeit:
 - A gyermek anamnéziséét.
 - A befogadási-beszoktatási időszak végén a tapasztalatok rögzítését.
 - A gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint intézményi elvárásként a játékra, munka jellegű tevékenységekre vonatkozó megfigyeléseket, és az egészségi állapotra vonatkozó (testi fejlettség, látás, hallás) megállapításokat.

- A gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt.
 - Amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző óvodapedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait.
 - A szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait.
 - A szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.
- ❖ A gyermekek fejlődését követő dokumentációja (a gyermekek intézményen belüli könnyebb átjárhatósága, továbbfejlesztése érdekében) egységes valamennyi tagóvodában.
 - ❖ A megfigyelésen túl, a gyermekek fejlettségének mérésére a DIFER (Diagnosztikus fejlődésvizsgáló és kritériumorientált rendszer) mérőeszközt használja valamennyi óvodapedagógus.
 - ❖ A gyermekek öt éves korában a fejlesztő óvodapedagógusok mérik fel a gyermekek fejlettségi szintjét (DIFER mérés), a kontroll mérést az óvodapedagógusok végzik.
 - ❖ Minden óvodapedagógus nagy hangsúlyt fektet a gyermekek fejlettségét bemutató dokumentációk bizalmas kezelésére.

XI. A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

XI.1. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló kiemelt intézkedések (Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Cél:

- ❖ A nevelés minden területére az egyenlő bánásmód biztosítása, a meglévő hátrányok csökkentése.
- ❖ Minden tevékenység során a diszkrimináció és szegregációmentesség megvalósítása.
- ❖ Kölcsönös felelősségen alapuló együttműködés a családokkal, óvodán kívüli szervezetekkel.

Feladat:

- ❖ A gyermeki jogok érvényesítése, mindenkifelett álló érdekeik képviselése.
- ❖ Az intézmény szolgáltatásaihoz egyenlő hozzáférés biztosítása.
- ❖ Az egyenlő esélyek biztosítása, a törvényi előírások figyelembe vétele.
- ❖ A másság elfogadása, a különbözőségek sokszínűségének tolerálása.
- ❖ A gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítése érdekében a pedagógiai kultúra megújítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Megismeri a gyermekek szükségleteit.
- ❖ A gyermekek érdeklődését figyelembe vevő differenciált, személyes bánásmódot alkalmaz.
- ❖ Megvalósítja minden gyermek egyéni képességei és szükségletei szerinti fejlesztését.

- ❖ A gyermekek személyiségfejlődését önmagához viszonyítja.
- ❖ A gyermekek fejlődését önmagukhoz képest konkrétan, reálisan, előremutatóan, segítő módon értékeli.
- ❖ Változatos módszerek és foglalkoztatási formák alkalmazásával biztosítja a felzárkóztatást, a kiemelkedő képességek gondozásának lehetőségét.
- ❖ Az egyéni bánásmód megvalósulását reálisan, szakszerűen elemzi, értékeli.
- ❖ A szülőket korrekt módon tájékoztatja, támogatja a gyermeki jogok védelmében.
- ❖ A gyermekek fejlődését biztosító, esélyegyenlőséget segítő támogatási formákat felkutatja, a családokhoz juttatja.
- ❖ Az óvodán kívüli szervezetek segítő tevékenységét összehangolja a gyermekek szükségleteivel.
- ❖ Korrekciós - érzelmi, szociális, értelmi és mozgásos - feladatok ellátásában szakemberrel történő együttműködést kezdeményez.

XI.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

(Fogalommeghatározás, cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében **az alábbi körülmények közül egy fennáll:**

- A szülő vagy a családbafogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik.

- A szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül **legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy.**
- A gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében **a fenti három pontban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.**

Valamint továbbá:

- A nevelésbe vett gyermek.
- Az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Cél:

- ❖ A hátrányos helyzetű és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelése.
- ❖ A gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélet, és a hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozásának érvényesülése.

Feladat:

- ❖ Intézkedések a hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozására.
- ❖ Egyes nevelési területek erőteljesebb középpontba helyezése és tudatosabb érvényesítése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratását támogatja.
- ❖ Az integrációt elősegítő csoportalakítás feltételeit megteremti.
- ❖ Igazolatlan hiányzások minimalizálására törekszik.
- ❖ A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítását támogatja.
- ❖ Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérést végez.
- ❖ A kisgyermek egyénre szabott beszoktatását biztosítja.
- ❖ Az érzelmi nevelés, szocializáció, egészséges életmódra nevelés, kommunikációs nevelés területeinek fejlesztésére nagy hangsúlyt helyez.
- ❖ Önmaga és környezete társadalmi érzékenységét tudatosan fejleszti.
- ❖ Korszerű óvodapedagógiai módszereket alkalmaz.
- ❖ Egészségügyi szűrővizsgálatokat kezdeményez.
- ❖ A gyermekorvosi és védőnői tanácsadás fontosságát hangsúlyozza.
- ❖ Gyermejkölési szolgáltatásokat kezdeményez, illetve szervez.
- ❖ A szociális ellátórendszerrel aktívan együttműködik.
- ❖ Iskolaérettség elérését tudatos pedagógiai munkával támogatja.
- ❖ Az iskolaválasztást támogatja.
- ❖ Az érintett iskolákkal közös óvoda-iskola átmenetet segítő programokat szervez.
- ❖ Minden szülővel személyes kapcsolatot alakít ki.
- ❖ Rendszeres tájékoztatást ad a gyermekek fejlődéséről.
- ❖ Egyéni beszélgetéseket kezdeményez.
- ❖ Szülői közösségeket tudatosan alakítja, közösségfejlesztő rendezvényeket szervez.
- ❖ Családlátogatásokat kezdeményez.
- ❖ Szemlélete partnerközpontú, a szülői igények kielégítésére törekszik.

XII. A GYERMEKVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

(Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Cél:

- ❖ Minden gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, saját családi környezetében történő egészséges felnevelkedésének támogatása.
- ❖ A pedagógiai és gyermekvédelmi feladatok szoros kapcsolódásával a gyermekek fejlődését hátráltató körülmények megszüntetése.
- ❖ Bizalomra épülő kapcsolatrendszer kialakítása az óvoda és a családok között.

Feladat:

- ❖ Szeretetteljes légkör megteremtése, óvó-védő szociális funkciók biztosítása.
- ❖ A prevenció kiterjesztése minden gyermekre.
- ❖ A gyermeki szükségletek kielégítése minden rendelkezésre álló eszközzel.
- ❖ Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása a hátrányok csökkentésére.
- ❖ Egyéni képességekre és fejlődési ütemre igazított nevelés.
- ❖ A gyermekek családi hátterének, szociális körülményeinek megismerése.
- ❖ A veszélyeztető körülmények feltárása.
- ❖ A szülői szerep eredményesebb megvalósításának segítése.
- ❖ A gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Biztosítja a gyerekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tesz.

- ❖ Az újonnan érkező gyerekek befogadását segíti, beilleszkedésüket igyekszik zökkenőmentessé tenni.
- ❖ A problémákat, a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzet okozta tüneteket felismeri, jelzi a gyermekvédelmi felelősnek, és adekvát szakember – pl. pszichológus segítségét kéri.
- ❖ Igazolatlan hiányzás esetén tájékoztatja a gyermekvédelmi felelőst.
- ❖ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyerekek felzárkóztatását differenciált fejlesztéssel segíti.
- ❖ A szülőkkel korrekt, kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- ❖ Szükség esetén családlátogatásokat szervez, a tapasztalatokat dokumentálja.
- ❖ Probléma esetén fogadóórákat kezdeményez.
- ❖ Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködik.
- ❖ A családok szociális és anyagi helyzetének ismeretében a támogatáshoz való hozzájutást javaslatával elősegíti.
- ❖ Minden rendelkezésre álló eszközzel segíti a kisgyerek családban történő felnevelését.

A gyermekvédelmi felelős feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A tagóvodában a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat összefogja.
- ❖ Tájékoztatja a szülőket a különböző kedvezményekről, anyagi veszélyeztetés esetén rendszeres vagy rendkívüli támogatás megállapítását kezdeményezi.
- ❖ Együttműködik a jelzőrendszer tagjaival.
- ❖ Családlátogatáson, fogadóórán az óvodapedagógusokat segíti, támogatja.
- ❖ Segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól, ha a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel az óvoda nem tudja megszüntetni.
- ❖ Elkészíti a jelzőrendszeri beszámolót.
- ❖ Prevenációs és szabadidős programokat szervez.
- ❖ Szociális szolgáltatásokat szervez.
- ❖ A gyermekvédelmi naplóban dokumentálja a gyermekvédelmi munkát.

XIII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

XIII.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

(Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Sajátos nevelési igényű kisgyermek az, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján, a következő zavarral küzd:

- Mozgásszervi.
- Érzékszervi.
- Értelmi vagy beszéd fogyatékos.
- Több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.
- Autizmus spektrum zavar.
- Egyéb pszichés fejlődési zavar (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar).

Cél:

- ❖ Az inkluzív nevelés szemléletével, az esélyegyenlőség biztosításával, intézményünk biztonságot nyújtó, természetes befogadó közege a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, függetlenül hova tartozásuktól, egyéni adottságaiktól, fejlődési ütemüktől.

Feladat:

- ❖ Az önkiszolgáló tevékenység, különösen az alapvető testi szükségletek kielégítésére irányuló tevékenységek (tisztálkodás, öltözés-vetkőzés, étkezés, szobatisztaság) fejlesztése a kisgyermek saját lehetőségeinek határain belül.
- ❖ Szociális kompetenciák alakítása, fejlesztése.

- ❖ Tudatos önállóságra nevelés.
- ❖ Az adekvát játék- és eszközhasználat elősegítése.
- ❖ A fejlesztés tervezésekor az egyéni fejlődési ütem, a sérülés jellegének, súlyosságának figyelembe vétele.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A különbözőséget elfogadó, befogadó környezetet teremt, a sikeres beilleszkedést segíti.
- ❖ A fejlesztést a gyógypedagógiai, orvosi, pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatára építi.
- ❖ Figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek terhelhetőségét, az adott fizikai, mentális állapotát.
- ❖ A mindennapok folyamán, a sajátos nevelési igényű gyermekeknél kiemelten kezeli az egyéni bánásmód elvét.
- ❖ Szükség szerint igénybe veszi a pedagógiai asszisztens segítségét.
- ❖ A fejlesztési cél érdekében, a pedagógiai asszisztens és a dajka munkáját koordinálja.
- ❖ Segítséget nyújt az alkalmazkodó készség, együttműködő készség, akaraterő, önállóságra törekvés terén.
- ❖ Kapcsolatot tart és együttműködik a segítő szakemberekkel.
- ❖ Segítően együttműködik a szülővel.

XIII.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

(Cél, feladat, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Cél:

- ❖ Támogató óvodai környezet kialakításával a beilleszkedés, szocializáció segítése.

Feladat:

- ❖ A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek életkorukhoz mért fejlesztése.
- ❖ A sajátos tendenciát mutató személyiség fejlődésének figyelembevételével, a gyermekek közösségbe történő integrálása.
- ❖ Társas kapcsolataik kialakításának, magatartásszabályozási hiányosságainak csökkentése.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ Az egyéni fejlődést nyomon követő dokumentációban fejlesztési tervet készít.
- ❖ A fejlesztési tervben hangsúlyt kap a szociális kompetenciák fejlesztése.
- ❖ Együttműködik a fejlesztőpedagógussal, külső szakemberekkel.
- ❖ Egyéni különbségek kezelésére alkalmas módszereket, eljárásokat alkalmaz.
- ❖ A fejlesztési cél érdekében, a pedagógiai asszisztens és a dajka munkáját koordinálja.
- ❖ A szülőt folyamatosan tájékoztatja a fejlesztés, fejlődés előrehaladásáról.

XIII.3. A kiemelten tehetséges gyermekek gondozása

(Elvek, célok, feladatok, a gyakorlati megvalósítás feladatai.)

A köznevelési törvény szerint kiemelten tehetséges gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános, vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Többségében valljuk, hogy óvodáskorban **csak tehetségígéretekről, gyanúról, csírákról, lehetőségekről** beszélünk, ezek azonosítása és fejlesztése, képességeik és személyiségük megismerése által lehetséges.

Pedagógiai kutatók, szakemberek különböző véleményen vannak a tekintetben, hogy érdemes-e minden gyermeket potenciális tehetségígéreteként kezelni.

A tagóvodák sokszínű nevelési gyakorlatának megőrzése érdekében Pedagógiai Programunk a nevelőtestületek kezébe adja azt a lehetőséget, hogy eldöntsék, mely elveken alapulva végzik tehetséggondozó tevékenységüket.

1. „Minden gyermek tehetséges valamiben.” elv

- A tehetséggondozás minden gyermekre kiterjed.
- Minden gyermekre szükséges tehetséggondozó tervet írni, a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.
- A tehetséggondozás történhet gondozó műhelyekben, vagy beépítve a mindennapi tevékenységekbe. Ez utóbbi esetben szükséges a csoportnaplóban harmadik differenciálási szintet kialakítani a tevékenységek gazdagítására.

- **Dokumentáció:** Azonosító lap, szülői kérdőív, a tehetséggondozó műhelyek éves terve vagy a csoportnaplóban a harmadik, gazdagító szint tervezése.

Egyéni tehetséggondozó terv a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.

2. „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.” elv

- A tehetséggondozó tevékenység csak a fenti, átlag feletti lehetőségekkel bíró gyermekekre terjed ki.
- Tehetséggondozó tervet csak a tehetségígéretként beazonosított gyermekekre kell írni, a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.
- A gyermek tehetségének gondozása a mindennapi tevékenységekbe beépítve történik egyénileg, vagy csoportosan.
- **Dokumentáció:** Tehetségfelismerő lap, szülői kérdőív.
Egyéni tehetséggondozó terv a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.

3. „Érdeklődés Térképe” vizsgálati módszer elve mentén (Dr. Gyarmaty Éva)

- A módszer a gyermek érdeklődésére alapoz, a tehetséggondozás a kiemelkedő érdeklődést mutató gyermekekre terjed ki.
- A tehetséggondozás történhet gondozó műhelyekben, vagy beépítve a mindennapi tevékenységekbe.
- A fejlesztés történhet csoportosan vagy egyénileg.
- **Dokumentáció:** kérdőív, a tehetséggondozó műhelyek éves terve.
Egyéni tehetséggondozó terv a gyermek egyéni fejlődési dokumentációjában.

Intézményi cél a fenti elvek vonatkozásában:

- ❖ A kiemelkedő képességű, kreatív gyermekek felfedezése és személyiségük optimális fejlesztése gazdagító programmal.

Feladat:

- ❖ A tehetségésígéretes gyermek erős oldalának támogatása.
- ❖ A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek fejlesztése.
- ❖ Az egész személyiség fejlesztésének támogatása.
- ❖ Elfogadó, személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása.
- ❖ A pihenés és a relaxációs lehetőség biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai a gyakorlati megvalósítás során:

- ❖ A tehetséggondozó tevékenységet a gyermek ötödik évétől végzi.
- ❖ Biztosítja a speciális képességek fejlődését a játék/játékosság elsődlegességének hangsúlyozásával.
- ❖ A gyermekektől nem teljesítményt vár el, a cél új élmények szerzése.
- ❖ Folyamatosan segíti a kíváncsiság kielégítését, gazdagítását, erőtetés, presszionálás nélkül.
- ❖ Lehetővé teszi, hogy a gyermekek szabadon döntsenek, részt kívánnak-e venni a felkínált tevékenységekben.
- ❖ Elfogadó, kiteljesedést segítő légkört teremt.
- ❖ Élményekben gazdag tevékenységeket kínál.
- ❖ Lehetőséget teremt a tehetségígéretes gyermekek számára óvodában és óvodán kívüli megmutatkozásra.
- ❖ A szülői tapasztalatokat, véleményeket figyelembe veszi.
- ❖ A szülőket tájékoztatja a gyermek fejlődéséről a vezetett dokumentumok alapján.

XIV. Egészségfejlesztési program

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, valamint a Pedagógiai szakszolgálatokról szóló EMMI rendelet az óvodai nevelés/ gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek (0-7 éves korú) egészséges fejlődését.

Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását, a lelki gondozást.

A nevelési intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az óvodapedagógusok az intézményben végzett tevékenységet, a pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermekek és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A mindennapos működés során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészségéhez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Az egészségfejlesztési program az alábbi jogszabályok felhasználásával készült:

- ❖ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.
- ❖ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.

- ❖ Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet.
- ❖ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.
- ❖ 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.
- ❖ 8/2014 (I. 30.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosítása.
- ❖ Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény.

1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

1.1. Az egészségfejlesztés célja

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint:

- ❖ A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.
- ❖ A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

1.2. Az egészség meghatározása

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta:

"Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség és nyomorékság hiánya."

Az élet és az egészség, az embernek semmi mással nem pótolható alapvető értéke. Nélküle sem egyéni, sem társadalmi lét, sem kultúra nem valósítható meg. Az egészség megszerzése, fenntartása és fejlesztése az egyed, illetve a közösség egész életén át tartó, az élethez, a sikeres önmegvalósításhoz és a társkapcsolatokhoz szükséges feladatát képezi.

Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik, ha kell, korrigálják.

Napjainkban az egészség megtartása, fejlesztése, az életre, a sikerre vonatkozó kompetenciák kialakítására épül, amely feltételezi a személyiség (testi, érzelmi, értelmi, akarat és társkapcsolati viselkedés) megismerését, gyakorlással erősíti a különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget, pótolja, kiegészíti a hiányzó egészségvédő képességet, továbbá attitűddé alakítja az egészségvédő magatartást.

1.3. Egészségfejlesztés kisgyermekkorban

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését, a legteljesebb egészségi potenciáljának elérését, azaz a lehetőséget arra, hogy a gyermek a mindennapi élet alternatívái közül a legegészségesebbet válassza.

Az egészség fejlesztése kisgyermekkortól kezdődik, így az óvodai egészségnevelés megalapozó jelentőségű a személyiségfejlesztésben. Az egészségvédő potenciál fejlesztése megköveteli, hogy az óvodai nevelés segítse az egészséges életvitel iránti igény kifejlődését, az egészséges életmód választását, az egészséget károsító magatartások visszaszorítását.

Az egészség védelme tanítható, fejleszthető. A kisgyermekkorban történő egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Ezeket figyelembe véve az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület.

Az óvodai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére (promóció) és az egészségkárosodás megelőzésére (prevenció) irányuló egészségnevelő

tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat vonatkozik a testi, a lelki és szociális nevelő tevékenységre.

Az egészségnek a nevelési folyamat minden mozzanatában alapozó szerepe van. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodás gyermeket az egészségvédelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarati, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét.

Az egészség hármass (testi, lelki, társkapcsolati) jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat.

A speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre az óvodapedagógusnak tudatosan kell felkészülnie.

2. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- ❖ Az egészséges táplálkozás.
- ❖ A mindennapos testmozgás.
- ❖ A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.
- ❖ A bántalmazás és erőszak megelőzése.
- ❖ A balesetek megelőzése és elsősegélynyújtás.
- ❖ A személyi higiéné területe.

2.1. Az egészséges táplálkozás

Az egészségfejlesztési program az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja.

A helyes étkezési szokásokat kisgyermek korban kell kialakítani, épp úgy, mint az egészséges életmód egyéb jellemzőit, összetevőit (pl. a mozgásigény kifejtését, az alapvető személyi higiénés ismeretek elsajátítását és begyakorlását).

A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása, mivel az óvodás gyermek fejlődésének egy olyan periódusában van, melyre jellemző a nagyfokú és rendszeres fizikai aktivitás, a szervezet gyors növekedése, ami ennek megfelelő tápanyagfelvételt tesz szükségessé.

A teljesítés nemcsak anyagiakon (élelmezési normán), de szemléleten (étrend-összeállításon), óvónői leleményességen (egészségpedagógiai kulturáltságon) és a szülők segítő együttműködésén is múlik.

A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alap élelmiszercsoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. A gyermekek gyakran fogyasztanak tejtermékeket, és az idénynek megfelelő gyümölcsöt és zöldségeket. Az intézményben tízórai, ebéd, uzsonna áll a gyermekek rendelkezésére. Az óvodai élelmezés nem tudja biztosítani a gyermekek számára az egész napra szóló élelmiszerek szükségességét. Igyekszünk meggyőzni a szülőket, hogy töröljék gyermekük étkezési szokásrendjéből a túl cukros, sós, zsíros ételeket, a cukrozott szörpöket, kólafélétet, a chipset, édességet.

Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát. Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is vegyenek részt - életkori fejlettségüknek megfelelő szinten –, és legyenek részesei étkezésük az önkiszolgálásnak.

Feladatok:

- ❖ A kulturált étkezési körülmények biztosítása.
- ❖ Óvodai napirend keretében az óvónők a dajkákkal együttműködve ismertetik meg a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel- és italféleségekkel.
- ❖ Az étkezést örömtelivé tenni, jó hangulatot teremteni az ételek elfogyasztásához.
- ❖ Intenzív rágásra ösztönözni.
- ❖ Folyadék folyamatos biztosítása.

- ❖ Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa, kés helyes használatának megismertetése.
- ❖ Fokozott figyelem a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.
- ❖ A szülőkkel, támogatókkal közösen lehetőség szerint hetente gyümölcs- és zöldségnapok szervezése.
- ❖ Tanácsadás a szülőknek (szülői értekezleten, fogadóórán, kötetlen beszélgetés keretében), hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki.
- ❖ Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében játékos alkalmak teremtése arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés, tízórai összeállítása).
- ❖ Minden érzékszervet megmozgató tapasztalatszerzés során ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel: őszi piac, zöldséges üzlet, kertek látogatása, kóstoló és saláta készítése zöldségből, gyümölcsből.

2.2. A mindennapos mozgás

A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való készletben mutatkozik meg, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége.

A változatos mozgáslehetőség biztosítása óvodásaink számára kiemelt feladatunk, ezért minden nap alkalmat teremtünk rá. A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg. A játék, a mozgás segíti a gyermeket önmaga és a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában. A felfrissítő, edző mindennapi mozgás középpontjában is a sok mozgással járó játék áll.

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok és munkaeszközökkel való munkálkodások. Ha az idő engedi, sokat tartózkodunk a szabadban. Az udvari tevékenység mellett a séta, kirándulás egészíti ki a levegőzést. A mozgáshoz változatos eszközöket biztosítunk, melyek alkalmasak a nagy és finommozgások fejlesztésére.

Szervezünk sportnapot gyermekeink és családjaik számára, ezzel is megalapozva a rendszeres mozgás megszerettetését, felkelteni az életen át tartó sporttevékenység iránti igényt óvodásainkban.

Feladatok:

- ❖ A gyermekek egészséges fejlődése érdekében azoknak a feltételeknek a megteremtése, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, követik a szervezet teherbíró-ellenálló- és alkalmazkodóképességét, valamint fejlesztik erejüket, ügyességüket, gyorsaságukat és állóképességüket.
- ❖ Az udvar lehetőségeinek kihasználása a gyermekek. nagymozgásának fejlesztéséhez (járás, futás, kúszás, mászás).
- ❖ Minél több alkalom biztosítsa a szabad mozgásra, mivel ez gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismételtsére.
- ❖ A mozgásos tevékenységet, s azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, egyéni szükségleteihez, fejlettségi szintjéhez és a csoport összetételéhez méretezzük.
- ❖ Edzési lehetőséget biztosítani a környezet, levegő, nap kihasználásával.
- ❖ Megtervezni a helyet, időt, és a közegekben való mozgást fokozatos terheléssel, figyelembe véve az életkori sajátosságokat.
- ❖ A nyári napirend alakításánál az egész napos levegőn való tartózkodásra törekvés (kivételez az erős napsugárzás miatt a 12-15 óra közötti időszak).
- ❖ Az általános balesetvédelmi szabályok megismertetése, begyakoroltatása és ellenőrzése a gyermekek biztonságának és egészségének védelmében.
- ❖ A mozgás utáni regenerálódás biztosítása.
- ❖ Szülők bevonása az óvodai programokba.

2.3. A testi és a lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.

A dohányzás megelőzésének feladatai:

Felmérések igazolják, hogy az óvodásgyermekek családjának több mint felében él dohányzó felnőtt, aki kedvezőtlen mintát nyújt a gyermekek számára.

- ❖ A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének.
- ❖ Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért.
- ❖ Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.
- ❖ Az óvoda egész területe dohányzásmentes terület.
- ❖ Törekszünk arra, hogy az intézményünk dolgozói ne dohányozzanak.
- ❖ A szülőket is ösztönözzük erre, hogy pozitív példát mutassanak a gyerekeiknek és induljon mozgalom a kisgyermekek otthoni dohányzásmentes környezete érdekében.

Ajánlott tevékenységek a szabad beszélgetések. A beszélgetés kezdeményezője lehet az óvodapedagógus, de lehet maga gyermek is (valamely aktuális eseménnyel, élménnyel, filmjelenettel stb. kapcsolatosan). A szabad beszélgetésben kisebb, önkéntesen csatlakozó gyermekcsoport vehet részt beszámolóval, események értékelésével, képek nézegetésével, stb. párhuzamosan.

Fontos az önkéntes részvétel, a szabad megnyilatkozás és vélemény-nyilvánítás.

A dohányzás ártalmainak elemzésére szolgáló szabad beszélgetések kezdeményezésére a következő alkalmakat, lehetőségeket alkalmazzuk:

Kirándulási élmények feldolgozása: napsütés, szabad levegő, madárdal, napozás.

Városi, falusi élmények megbeszélése: az utca forgalma, a gépkocsik füstje, az áruházak levegője, gyárak környékének kedvezőtlen viszonyai, utazás tömegközlekedési járművön, az utcai porképződés, az otthoni állattartással járó szagok.

Élmények elmondása a dohányfüstös helyiségekről: saját lakásunk levegője, szórakozó helyek füstje, gyárkémények füstje, füstmérgezéses balesetek, a családban dohányzók megszokott dohányzási helyei, vendégségben tapasztalt dohányzás.

Ismeretek átadása a dohányzás ártalmairól a gyermeki élményekkel kapcsolatosan: károsítja a tüdőt, az idegrendszert, valamint a gyomor és a szív

munkáját, másokat is károsít, zavarja azokat, akik beszívják a dohányfüstöt, kellemes-e a füstös levegőjű teremben tartózkodni, hogyan védekezhetünk ellene (szabad levegőn tartózkodás, a lakás szellőztetése).

2.4. A bántalmazás és az erőszak megelőzése:

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.” (WHO definíciója)

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset, stb.), amely a

gyermek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.)

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszegényítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek szem- és fültanúja más bántalmazásának. Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezhethet.

Különleges ellátást és kezelést igényel, ha gyermek bántalmaz gyermeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl - ismételten - fizikailag, lelkiileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál. A probléma kezelésénél igen fontos, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget. Speciális terület a testvérbántalmazás, annak érzelmi vonatkozásai, indulati tartalma miatt.

Feladatok:

- ❖ Intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- ❖ Az óvodapedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- ❖ A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

2.5. Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében illetve bekövetkezésekor ellátandó feladatok az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre.

Feladatok:

- ❖ Az óvoda berendezése, eszközei csak a baleset megelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki.
- ❖ Elsősegély doboz kötelező minden óvodában.
- ❖ Fontos, hogy rájöjjenek az óvodások, hogy egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető.
- ❖ A gyerekek megismerkednek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése).
- ❖ A gyerekek megtanulják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

Védő-óvó előírások:

Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő, óvó előírások, amelyeket a gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

- ❖ A gyermekekkel az óvodai nevelési év, valamint szükség szerint (a foglalkozás, kirándulás stb. előtt) ismertetjük a védő-óvó előírásokat.
- ❖ A védő-óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően ismertetjük, a csoportnaplóban tervezzük.

2.6. Személyi higiéné

A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak az óvoda mindennapos szokásrendjével.

2.6.1. Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres és szükség szerinti tisztálkodásukat és igényük kialakulását szolgálja. A higiénés szemlélet átadása tehát nem jelenthet a gyermek számára megszégyenítést. Elegendő időt és szükséges segítséget kell biztosítani a tevékenység ellátására. Alapkövetelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Feladatok:

- ❖ A tisztálkodási folyamat megismertetése, helyes sorrendiség és technika begyakorlása.
- ❖ A kézmosás szokássá fejlesztése (szeretetteljes légkörben), valamint a legintimebb higiénés tevékenység, a WC és a WC-papír használatának megtanítása.
- ❖ A tisztaság alapvető fontosságának, a betegség megelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel tudatosítjuk a gyermekekben.
- ❖ A test tisztántartásán értjük a bőr, fogak, haj, érzékszervek, körmök ápolását, melyre szintén megtanítjuk a gyermekeket.
- ❖ A saját személyi felszerelés (törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés) használatára szoktatás.
- ❖ A napirend keretei között elegendő időt biztosítunk a gyermekeknek a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére.
- ❖ A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújtunk.
- ❖ Fokozatosan alakítjuk ki az önállóságot.

2.6.2. Öltözködés

A szülőket igyekszünk meggyőzni, hogy gyermeküket időjárásnak megfelelően öltöztessék, legyen váltóruhájuk, a ruhákba rajzolják bele a gyermekük jelét. A szülőket arra ösztönözzük, hogy gyermeküket ne a divat szerint öltöztessék, hanem a kényelem szerint, hogy mozgásukban ne legyenek akadályozva, mert a megfelelő ruházatban a gyermek szabadon mozoghat, jól érzi magát.

A gyermekeknek külön öltöző szekrényük van, ovis zsákjuk, tornazsákjuk. Külön odafigyelünk és a gyermekeket is figyelmeztetjük, hogy ruhájukat mindig a helyére tegyék. Az öltözetnek igen fontos része a váltócipő, legyen hajlékony a talp, széles az orr rész, és megfelelő a méret. Ne akadályozza a láb mozgását, fejlődését és segítse elő a lábizmok tónusának kialakítását, rögzítését.

Feladatok:

- ❖ Az öltözködés helyes sorrendjének megismertetése és begyakoroltatása.
- ❖ Technikai fogások megtanítása: gombolás, kötés, cipzározás, kifordítás, elejeháta, bal-jobb megkülönböztetése.
- ❖ Saját felszerelésük, ruhájuk felismerése.
- ❖ A napirend keretei között elegendő időt biztosítása az öltözködés egyéni tempó szerinti végzésére.
- ❖ A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújtunk.

2.6.3. Pihenés

A szervezet egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a napi pihenés. Ehhez szükséges a tiszta levegő, a csend, a nyugalom és kényelmes ruházat.

Feladatok:

- ❖ Fontos feladatunknak tartjuk az egészséges életvitel, az egészséges életmód iránti igény megalapozását, kialakítását (rendszeres életritmus, megfelelő napirend).
- ❖ A pihenéshez nyugodt, meghitt légkör biztosítása a csoportok hagyományainak megfelelően: éneklés, zenehallgatás, mesélés elalvás előtt.
- ❖ Figyelünk az egyéni szokásokra.

- ❖ Szoktatjuk a gyermekeket az egymás iránti toleranciára, pihenő idő alatt csendre, ne zavarják a társaikat.

2.7. Környezeti higiéné

A világszinten egységesülő, globalizált világ a természet megvédését, a hulladék kezelését, az energiával való takarékoskosságot is beemeli az óvodai nevelés kompetenciájába.

Feladatok:

- ❖ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- ❖ A környezet fenntarthatóságának érdekében a gyermekeket az energiával való gazdálkodásra és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára neveljük.
- ❖ Az óvoda tisztaságának megóvása.
- ❖ Az óvoda épületének és környezetének szépítése, virágosítása.
- ❖ A foglalkoztató termek szellőztetése.
- ❖ A helyes fűtés és világítás biztosítása.
- ❖ Az udvar tisztántartása, gondozása.
- ❖ A helyiségek, mellékhelyiségek takarítása.
- ❖ Az eszközök higiénája, rendben tartása.

3. KAPCSOLATTARTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS ELEMZÉSE

3.1. Kapcsolat a szülőkkel

A gyermek az egészséges életmódra vonatkozó ismereteit és magatartásmintáját a családból hozza magával az óvodába. A szülők egészségkultúráltsága, valamint az óvodai egészségvédelemmel való kapcsolatuk jelentős tényező az egészségpedagógiai óvodai program megvalósításában.

A szokásalakítás alapja a példamutatás, a tevékenységek gyakori végzése, ismételése. Az óvodai szokásokról a szülőket is tájékoztatjuk, hiszen azok megszilárdulásának feltétele az egységes szemlélet.

A szokások kialakításához mindig kapcsoljuk a helyes viselkedési szabályokat. a szülőket többféle formában is tájékoztatjuk programunkról: írásos összefoglaló, szülői értekezlet, fogadó óra.

Félévenként szülői értekezleteket tartunk, amelyek megbeszélési anyagában a kisgyermek nevelése, egészséggondozása, egészséges életmódra szoktatása is szerepel.

3.2. Együttműködés az egészségügyi intézményekkel

Az óvoda egészségfejlesztő pedagógiai tevékenysége beágyazódik a gyermek egészségügyi szakhálózat szervezeti tevékenységébe.

Az óvodai egészségügyi ellátás feladatait és feltételeit a (26/ 1997. NM sz.) rendelet írja elő.

A csoportos szűrővizsgálatok megszervezése megköveteli az óvodapedagógustól és a védőnőtől az orvosi kezelésektől való félelem leszerelését.

Minden egészségügyi vizsgálat együttes védőnői és óvodapedagógusi előkészítést, megbeszélést igényel.

Minden évben megszervezzük a gyermekek fogászati szűrővizsgálatát.

Az együttműködésnek több módszere beépül az óvodai nevelés mindennapi programjába, így a védőnői látogatások alkalmával a szomatikus fejlődés ellenőrzése, az egészségfejlesztő alapképességek regisztrálása, a közegészségügyi helyzet ellenőrzése.

Az óvoda és a védőnő kapcsolatát erősíti a gyermekek „előéletének” jobb megismerése: a fejlődési lapok, anamnézis-feljegyzések áttanulmányozása, az egészségre, szociokulturális helyzetére vonatkozó adatok cseréje.

4. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető az intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében készítettük el.

Az óvodai munka gyakorlati ellenőrzését a részletes ellenőrzési terv tartalmazza. A gyermekek fejlődésének dokumentálása az óvodába lépéstől az óvoda elhagyásáig tart. Az ellenőrzési folyamat a gyermekek egyéni képességeinek, fejlettségi szintjének vizsgálatára irányul, melyben megtalálhatók az egészséges életmódhoz kapcsolódó testi, lelki és pszichés készségek és képességek is. Intézményünkben a gyermek fejlődését az Egyéni fejlődési naplóban vezetik óvodapedagógusaink. A gyermekekről félévente az óvodapedagógusok szöveges értékelést készítenek, melyben a gyermek legfőbb fejlődési jellemzőit jegyzik le, amely tartalmazza az egészségfejlesztéshez kapcsolódó értékelést is.

Az egészség védelme az egyén (saját) és a társadalom (közös) érdeke, abban a családnak, az egészségügyi szakszolgáltatnak, a köznevelési rendszernek és más társadalmi szervezetnek alkotmányos feladata van.

XV.1. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Baross László Óvodája
Címe:	6726 Szeged, Fésű utca 6.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk nevelőtestületét magasan képzett, szakmájuk iránt elkötelezett óvodapedagógusok alkotják. Közülünk többek szakvizsgával, pedagógusminősítéssel, valamint mentor képzettséggel is rendelkeznek. A gyermekek nevelését, gondozását szakképzett dajkák és pedagógiai asszisztensek segítik. Tagóvodánk zavartalan működéséhez az óvodatitkár és a pedellus munkája is hozzájárul. Munkatársi közösségünk a mindennapokban sokat tesz azért, hogy a gyerekeket igényes, szép, inger gazdag óvodai környezet vegye körül, ezzel komfortossá, otthonossá téve az óvodában való tartózkodásukat.

A gyermekekkel való kapcsolatunkat, segítő, támogató, szeretetteljes attitűd jellemzi.

Hisszük, hogy a családdal együttműködve érhető el a legteljesebb eredményesség. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek az óvodai életüket felszabadultan, jókedvűen, biztonságot adó szerető közösségben töltsék el. Nevelőtestületünk elkötelezett az egészségvédelem, természetvédelem, környezetvédelem iránt. A mindennapokban igyekszünk mindezt a gyermekekhez érthető, befogadható módon közvetíteni.

Hisszük, hogy a körülöttünk élő csodák titkait, azok tapasztalati úton történő megismerésével lehet leginkább befogadni és elérni azt, hogy a gyermekeink értsék, tiszteljék, óvják egészségüket és környezetüket.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Játék, Egészség, Környezetvédelem.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Az egészség és a természeti környezet megóvása, védelme, értéke, játékba ágyazva.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Egészséges életmód szokásának alakítása.
- ❖ A természethez való pozitív viszony alakítása, természetvédelmi ismeretek alapozása.
- ❖ Sokoldalú környezetvédő és egészségvédő magatartás megalapozása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Környezetvédő családi nap, az újrahasznosítás és a „visszaforгатás” jegyében.
- ❖ Az állatok világnapja (október 04.).
- ❖ Madarak, fák napja (május 10.).

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.2. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Béke Telepi Óvodája
Címe:	6728 Szeged, Napos út 16.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Két csoportos óvodánkban négy óvodapedagógus, két szakképzett dajka, egy pedagógiai asszisztens, egy udvaros és egy óvodatitkár dolgozik. Óvodapedagógusaink főiskolai végzettségűek, van közöttünk nyelv és beszédfejlesztő szakvizsgával, művészeti nevelés szakvizsgával, és ének-zene szakos tanári diplomával rendelkező kolléga. Részt vettünk drámapedagógiai, tehetséggondozó, vizuális, foci, néptánc, báb, zenei, mozgásos továbbképzéseken, érdeklődésünknek megfelelően.

A nevelő munkánkat speciális végzettségű szakemberek - logopédus, gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus - segítik.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni családi óvodai légkörben, akik érzelmileg gazdagok, egészségesen fejlődnek, önmagukat értékelni tudják. Nyitottak az őket körülvevő világra, annak megismerésére, ápolására, védelmére, szépítésére, s ezért képesek az együttműködésre. Értő figyelemmel viszonyulnak egymáshoz, a felnőttekhez, s elfogadják a másságot.

Bízunk abban, hogy a szülői házzal együttműködve biztosíthatjuk gyermekeink számára az eredményes és boldog gyermekkort.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Cini - cini, muzsika.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Hagyományápolás a zenei nevelés által.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Az éneklés, énekes játékok megkedveltetése, a gyermekek zenei képességeinek kialakítása, fejlesztése.
- ❖ A gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának kialakítása, fejlesztése, zenei anyanyelvük megalapozása.
- ❖ A népdalok, mondókák, népi dalos játékok, hagyományok, gyermektáncok alkalmazásával a nemzeti identitástudat kialakítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti multság (október).
- ❖ Madarak, fák napja (május).

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.3. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Bem Utcai Óvodája
Címe:	6725 Szeged, Bem u. 3.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánkban kilenc dolgozója van, akik egy csapatként teremtik meg a gyermekek testi, lelki biztonságát nyújtó családi légkörét. Valljuk, hogy csak együtt lehet hatékony munkát végezni. Kollektívánk minden tagja megújulásra törekvő, elhivatott, képességeiket, kompetenciáikat maximálisan kihasználják, nyíltak, őszinték, kiegyensúlyozottak és empátikusak. Jó együtt dolgozni a gyerekekért. Óvodapedagógusaink szakmailag jól felkészültek, pedagógiai megújulásra törekvő, hivatásukban alázatosak és elkötelezettek, munkavégzésük példaértékű. Egy óvodapedagógus szakvizsgát és minősítő vizsgát tett. A dajka munkája az óvodapedagógusával összehangoltá válik, mert pedagógiai munkánk közvetlen segítőinek tekintjük Őket. A nem pedagógus alkalmazottaink összehangolt, példaértékű munkájukkal hozzájárulnak az óvodai neveléshez. Drámapedagógiai módszer segítségével a gyermekek önkifejezését, gondolkodását is fejlesztjük. Mindannyiunk számára fontos a gyermekek pozitív tapasztalathoz juttatása, a környezettudatossággal, néphagyományokkal és a magyarsághoz tartozó ünnepekörökkel.

Az óvodapedagógus párok kialakításánál figyelembe vettük, hogy egyéniségükkel kiegészítsék egymás munkáját. Legnagyobb erősségünk a feltétel nélküli gyermeki bizalom és szeretet.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Tevékenység Öröme.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Pozitív tapasztalathoz juttatás, nyitott, érdeklődő, cselekvő gyermeki személyiség alakítása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Óvodás gyermek szükségleteinek kielégítése, tapasztalatszerzési lehetőségekkel, játékosan.
- ❖ Az egyén és a csoport érzelmi biztonságának, kiegyensúlyozott légkörének megteremtése.
- ❖ Differenciálás lehetőségével, a gyermekek saját szintjükön történő fejlesztése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Mihály nap.
- ❖ Népmese napja.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Madarak, fák napja.
- ❖ Ballagók hete.
- ❖ Egészség hét.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességekkel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.4. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Bérkert Utcai Óvodája
Címe:	6726 Szeged, Bérkert utca 118.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőmunkánk során érték számunkra, hogy érdeklődő, a környező világ megismerésére nyitott, a természetet tisztelő, szerető, óvó és védő gyermekeket neveljünk környezettudatos szemlélet és magatartás közvetítésével. Nagy hangsúlyt fektetünk a Zöld Jeles Napok megismertetésére és megünneplésére. Fontosnak tartjuk a múlt értékeinek megismertetését, tiszteletét, a hagyományok ápolását, valamint azok átörökítését.

Az óvoda dolgozóit mély elhivatottság, feltétel nélküli gyerekszeretet, szakmai igényesség, vidámság, kiegyensúlyozottság, pozitív életszemlélet jellemzi. Rendszeresen veszünk részt továbbképzéseken, fontosnak tartjuk az önképzést és az innovatív kezdeményezéseket. Ennek eredményeként három pedagógus szakvizsgával rendelkezik, van közöttünk szakvizsgás fejlesztőpedagógus is. Óvodapedagógusainkat jellemzi az elfogadó, segítő, támogató, családdal együttműködő, gyermekek érdekeit előtérbe helyező attitűd.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Szeresd a környezetet, és óvd a világot!”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Valósuljon meg a környezetre figyelő, fogékony, környezetet védő gyermekek nevelése.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A gyermekek életkoruknak megfelelően minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből.
- ❖ Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítása, amelyek lehetővé teszik, hogy a gyermekek harmonikus kapcsolatba kerülhessenek a környezetükkel, segítve a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának fejlődését.
- ❖ A gyermekek személyes tapasztalására épülő, játékos, cselekvéses tanulás biztosításával a természetbarát és környezettudatos szemlélet megalapozása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld világnapja.
- ❖ Madarak, fák napja.
- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Mamás délelőtt.

A tehetség gondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.5. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	SZEGEDI ÓVI Bölcs Utcai Óvodája
Címe:	6791 Szeged, Bölcs utca 9.
Csoportok száma:	3 csoport

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Közösségünk a fejlődés elkötelezett híve, így a gyermekek nevelését biztos elméleti és gyakorlati alapokra épülő, újszerű pedagógiai megoldások alkalmazásával gazdagítjuk.

Madárbarát, Zöld Óvoda vagyunk, valamint az erdei óvoda elemeit alkalmazva nevelünk. Pedagógiai gyakorlatunkban meghatározó a környezetismeret és a néphagyományok megismerése. Fontos számunkra, hogy felkeltsük a gyermekek érdeklődését az élővilág iránt, és rávezessük figyelmüket a környezettudatos magatartásra. A néphagyomány gazdag tárházából az óvodások életkorának megfelelő, számukra élményeket adó, cselekvésre készítő elemeket a mindennapok gyakorlatába beillesztjük. Hisszük, hogy a gyermekek fejlődését a szabad játékok és az óvodásoknak megfelelő tevékenységek, cselekvések biztosítják a leghatékonyabban.

A gyermekek egyéni haladásának feltételeit megteremtve segítjük személyiségfejlődésüket, képességeik kibontakozását.

Óvodánk nevelését a szeretet, a gondoskodás, a nyitottság, az érzelmi biztonság, a feltétel nélküli elfogadás légköre jellemzi, az egyéni problémák megoldásán át, otthonos környezet kialakítását megteremtve. Hisszük, hogy óvodánkban a gyermekek kiegyensúlyozottan, vidáman töltik napjaikat. A vegyes csoportban rejlő szociális fejlesztési lehetőségekre építünk. Az értékeket megtartva, az együttműködés változatos formáival gazdagítjuk kapcsolatunkat a családokkal, a kölcsönös bizalmat és megbecsülést kialakítva.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Körbe-Körbe.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Alapozódnak meg a környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretek.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Környezettudatos szemlélet és gyakorlat erősítése a nevelési tevékenységeinkben.
- ❖ Környezettudatos magatartás alapozása, élményeken, tapasztalatokon keresztül.
- ❖ A természet szeretetén, megismerésén keresztül, védelmének megalapozása

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes nap.
- ❖ Takarítási világnap.
- ❖ Népmese napja.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Márton-nap.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Madarak, fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.6. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Cső Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Cső u.3.
Csoportok száma:	8

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőtestületünk többsége nagy pedagógiai tapasztalattal rendelkezik. Helyi nevelési gyakorlatunk kiemelt feladata a Mozgás fejlesztése. Úgy gondoljuk, hogy a gyermekek egyik legfejlesztőbb és egyben legörömtelibb tevékenysége a játékos mozgás. Az egészséges testi fejlődésen kívül, ezen keresztül fejlődnek kognitív képességeik és erősödik szociális érzékenységük, én-tudatuk is. Fontosnak tartjuk, hogy a játékos mozgásos tevékenységekben teret engedjünk önérvényesítő törekvéseiknek, lehetőséget biztosítsunk társas kapcsolataik alakulásához. Szakmai felkészültségünket mutatja, hogy öt pedagógus kolléga rendelkezik szakvizsgával.

A pedagógusok nyitottak, érdeklődők, keresik a módszertani megújulás lehetőségeit, szívesen vállalkoznak pályázatok megvalósítására. A színvonalas munkát a testület közös értékrendje garantálja.

Közösségünk elkötelezett, tapintatos pedagógusokból és segítő munkatársakból áll, akik képesek az önálló feladatmegoldásra, meg tudnak felelni az elvárásoknak és a kor kihívásainak.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Kacagó, kocogó kölyökbírodalom.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Alapozódjon meg a mozgás szeretetére épülő életmód, magatartásforma.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A Mozgással kapcsolatos magatartás és szokásrendszer kialakítása és alkalmazása.
- ❖ A Mozgáskotta és a mozgásos gyermekjátékok beépítése a napi nevelőmunkába.
- ❖ Változatos tevékenységek, egy időben történő gyakorlása, a feltételek biztosítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Egészség hét.
- ❖ Ovi Olimpia.
- ❖ Évzáró.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.7. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Boros József Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Boros József utca 25.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Törekvésünk, hogy tartalmas és örömteli óvodáséletet biztosítsunk gyermekeinknek, és a családokkal együttműködve, a családi nevelés kiegészítőjeként, a gyermekekből a világra rácsodálkozni tudó, harmonikus személyiséget neveljünk.

Lényeges számunkra a szeretetteljes, otthonos óvodai légkör biztosítása, az egészséges környezet megteremtése, ahol minden gyermek biztonságban érezheti magát.

A szülőkkel nevelőpartneri kapcsolatra törekszünk, tekintettel vagyunk a családban kialakult kulturális, világnézeti hagyományokra.

Nevelőtestületünk szakmai sokszínűsége, folyamatos ön- és továbbképzése záloga annak, hogy gyermekeink egyéni képességeiben rejlő tehetségének, illetve hátrányainak felzárkóztatásában a segítségére legyen. Nevelőmunkánkat fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus szakember, valamint munkájukra igényes dajkák, pedagógiai asszisztens, óvodatitkár és udvaros munkatárs segíti. A nevelő munkát hat fő szakmailag jól képzett, elhivatott és gyermekszerető óvodapedagógus valósítja meg.

Hisszük, hogy csak az a kisgyermek fog kellő önbizalommal rendelkezni, válik kiegyensúlyozottá, akinek megadatik a sokszínű élmény, tudás, a biztonságos, szeretet és elismeréssel teljes óvodai környezet.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Tarka-barka óvodai gyakorlat.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Az önfeledt és szabad mozgásélmény biztosítása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A természetes mozgáskedv örömeinek megőrzése, fenntartása.
- ❖ A tervezett mozgástevékenységekkel a mozgáskultúra, mozgásműveltség gazdagítása.
- ❖ Kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges életmód szokásainak kialakítására.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Márton napi lámpás felvonulás.
- ❖ „Őszi kavalkád”.
- ❖ „Egészség hét”.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.8. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Építő Utcai Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Építő utca 9/B.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőtestületünkben nyolc főiskolát végzett óvodapedagógus dolgozik. Négy óvodapedagógus szakvizsgával is rendelkezik (közoktatási vezető, óvodapedagógusi gyógytestnevelés, kommunikáció és konfliktuskezelés, valamint preventív és differenciáló fejlesztőpedagógiai és pszichológiai ismeretek).

A pedagógiai munkát négy dajka néni és két pedagógiai asszisztens segíti. Valamennyien érettségizettek. A pedagógiai asszisztensek közül az egyik gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel, a másik főiskolai végzettséggel rendelkezik.

Pedagógiai munkánkat logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus segíti.

Nyitottak vagyunk az integrálható gyermekek nevelésére, biztosítva számukra az esélyegyenlőséget, esélyteremtést, hátránycsökkentést.

Alkalmazotti közösségünkre jellemző az érzelmi biztonságot, szeretetteljes, nyugodt légkört teremtő, egymást segítő és támogató, befogadó és elfogadó attitűd. Valljuk, hogy az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője.

A gyermekekkel való kommunikációnkra és attitűdünkre a segítőkészség, megértés, következetesség, tolerancia, nyitottság jellemző.

Közösségünk képes az állandó fejlődésre, megújulásra, igényesek, jókedvűek, kreatívak vagyunk.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgásörömmel az egészséges gyermekekért.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A mozgástapasztalatok bővítése, mely pozitív hatással bír a kognitív képességekre.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A gyermekek érzelmi biztonságának, jó közérzetének megteremtése.
- ❖ Egyéni képességeik kibontakoztatása, erkölcsi és viselkedéskultúrájuk fejlesztése.
- ❖ Jobb állóképességű, egészségesebb, mozgást szerető felnővekvő generáció nevelése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Költészet napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.9. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Felsővárosi Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Gyík u. 15.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

A helyi nevelési gyakorlatunk elvei koherensek az intézményi Pedagógiai Programmal. Nevelőtestületünkben nyolc óvodapedagógus, egy gyógypedagógus, öt gyógypedagógiai asszisztens biztosítja a gyermekek fejlődését. Az óvodapedagógusok közül négy minősített, három szakvizsgázott, és további három több pedagógus diplomával rendelkezik. Egy kolléganő városi munkaközösséget vezet.

Alapfeladatunk a környezettudatos, környezetet szerető gyermek nevelése. Mindezt óvodán kívüli, változatos programokkal igyekszünk színesíteni, gyermekközeli tenni (pl. Vadasparkban és egyéb természetközeli helyeken kirándulások szervezése). Tornaszobát, sósobát alakítottunk ki a gyermekek egészségének megőrzése érdekében. Igyekszünk a gyermekek, és a családok bevonásával ápolni és szépíteni környezetünket.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy minden gyermek egyéni képességeinek megfelelő, saját ütemű fejlődését biztosítsuk. Igyekszünk minden szülőt, gyermeket megnyerni annak érdekében, hogy a másságot, egyéni képességeket, adottságokat elfogadó, nyitott, egymást segítő légkörben tevékenykedjünk.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Együtt- Egymásért.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Törekszünk a környezettudatos, környezetszerető gyermekek nevelésére, akik felismerik a környezet értékeit, óvják, védik azt.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Biztosítjuk az egészséges életmód, az egészség megőrzéséhez szükséges feltételeket.
- ❖ Az integráltan nevelkedő óvodáskorú gyermekek számára komplex, hatékony autizmus specifikus terápiás rendszer kiépítése.
- ❖ A másságot elfogadó, egyéni képességeket figyelembe vevő, nyitott, egymást segítő gyermekek nevelése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Zene világnapja.
- ❖ Szüreti multság.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Érdeklődés Térképe” vizsgálati módszer elve mentén (Dr. Gyarmaty Éva).

XV.10. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Fő Fasori Óvodája
Címe:	6726 Szeged, Fő Fásor 61-63.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

A gyermekek óvodai életét nyolc fő óvodapedagógus, kettő fő pedagógiai asszisztens, és négy fő dajka segíti. Óvodapedagógusaink közül három fő szakvizsgával rendelkezik: két fő fejlesztőpedagógiai, egy fő vezető óvodapedagógusi szakiránnyal. A nevelőtestület tagjai között van drámapedagógus, népi hagyományokat ápoló, népi játszóház vezető, sportszervező és kézilabda-kosárlabda edzői képesítéssel rendelkező is.

Nevelőtestületünk elhivatott, a gyermekek érdekeit „mindenekfelett” képviselő óvodapedagógusokból áll. A legfontosabb számunkra a gyermekek érzelmi biztonságának a megteremtése, a nyugodt, befogadó és elfogadó óvodai légkör megteremtése.

Valamennyien felhasználói szinten kezeljük a számítógépet, a tanulási tevékenységekben is használjuk a számítástechnikai eszközöket.

Hiszünk az innovációban, a folyamatos megújulásban, amely segíti a munkánkat abban, hogy élvezettel, játékosan, és minél több korszerű tudás birtokában segítsük a gyermekek komplex, harmonikus személyiségfejlődését.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Varázs-vár.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A sokoldalú személyiségfejlesztés, a néphagyományok ápolása, a közvetlen tapasztalatszerzéssel megszerzett használható tudás, a helyi szokások megjelenítése a játékos tanulás eszközeivel.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Az érzelmi biztonság megalapozása és megőrzése a kiegyensúlyozott, humoros óvodai légkör megteremtésével.
- ❖ Sokoldalú, komplex személyiségfejlesztés a néphagyományok segítségével.
- ❖ Egyénre szabott képesség- és készségfejlesztés differenciált módon, a drámajáték segítségével.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüret.
- ❖ Mihály nap.
- ❖ Kiszabás égetés.
- ❖ Derűs nap, sportnap.
- ❖ Apák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.11. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Földmíves Utcai Óvodája
Címe:	6725 Szeged, Földmíves utca 3.
Csoportok száma:	6

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Hat csoportban 12 fő óvodapedagógus dolgozik. Egy fő fejlesztőpedagógus, egy fő gyermek- és családvédelmi, kettő fő játék- és szabadidőszervező, további egy fő drámapedagógus szakvizsgával rendelkező pedagógus dolgozik óvodánkban. Az óvodapedagógusok munkáját kettő fő pedagógiai asszisztens és hat fő dajka segíti. Az adminisztrációval kapcsolatos feladatokat egy fő óvodatitkár látja el.

Törekszünk a nyugodt, felszabadult légkör megteremtésére, amely lehetővé teszi az együttérző és egymást elfogadó kapcsolatok kialakítását. Olyan hagyományokat építünk be az óvodai életünkbe, amelyek szebbé, boldogabbá, gazdagabbá teszik gyermekeink életét.

Óvodánk 2016. óta „Örökös Zöld Óvoda”. Ebből adódóan a környezet tevékeny megismertetése által természetszerető – védő gyermekek nevelése a közös hitvallásunk. Törekszünk arra, hogy magabiztos, önálló, alkalmazkodni képes gyermekek hagyják el óvodánkat, akik tisztában vannak környezeti értékeikkel és szívesen gondozzák, védik azokat.

Közös céljaink megvalósítása érdekében számítunk a szülők aktív együttműködésére.

Szeretnénk, ha gyermekeink olyan felnőttekké válnának, akiknek a környezetvédelem nem csak „plakát” hanem életmód!

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Zöldmíves” környezetvédő helyi óvodai gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A természet értékeit felfedező, szerető, környezetre figyelő, védő gyermekek nevelése.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Lehetővé tesszük a sokoldalú tapasztalatszerzést a környezetvédelem során.
- ❖ Támogatjuk a megszerzett tudás elmélyítését, alkalmazását a természetvédelemben.
- ❖ Biztosítjuk az ökológiai szemlélet kialakulását, ami a fenntarthatóságot szolgálja.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes világnap.
- ❖ Szüret.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak és fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.12. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gábor Áron Utcai Óvodája
Címe:	6727 Szeged, Gábor Áron utca 2.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodapedagógusaink szakmailag jól felkészültek, többségük több diplomás, innovatív szakember. Nevelőközösségünk olyan óvodai nevelést valósít meg, ahol a gyermekeket körülvevő figyelem, a gyermekek személyiségéhez illeszkedő pedagógiai eljárások eredményeként befogadó, derűs, szeretetteljes légkör uralkodik.

Megelőző szemléletű, úgynevezett adaptív nevelést folytatunk.

A FÉSZEK program megvalósítása során természetesnek tartjuk a gyermekek közötti különbségeket. Mindenkihez az egyéni szükségletei, egyéni sajátosságainak figyelembevételével, a pozitív tulajdonságainak előtérbe helyezésével fordulunk.

A kompetencia alapú pedagógia alkalmazása biztosítja a gyermekek optimális fejlődésének segítségét. A tanulásszervezés során a projektmódszer alkalmazását részesítjük előnyben.

Értékeink közé tartozik a magyar néphagyományok ápolása.

A szülőkkel az együttnevelés új nézőpontjait érvényesítjük, ennek köszönhetően a kapcsolatunkat a családiasság, személyesség, partnerség jellemzi.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „FÉSZEK óvodai gyakorlat.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A kompetencia alapú óvodai nevelés megvalósítása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A projektpedagógia alkalmazása.
- ❖ Az egyéni sajátosságok ismeretében megvalósuló prevenciós szemléletű fejlesztés.
- ❖ Hagyományápolás, a népi kultúra megismertetése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Hagyományörző szüreti mulatság.
- ❖ Föld napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Érdeklődés Térképe” vizsgálati módszer elve mentén (Dr. Gyarmaty Éva).

XV.13. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Garam Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Garam utca 7.
Csoportok száma:	6

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Az óvoda alkalmazotti közösségére jellemző az elfogadás, a hitelesség, tapintat, empátia, segítő-és támogató attitűddel.

Az óvodapedagógusok közül négy főnek öt szakvizsgája van: közoktatás vezetői, gyermektánc, fejlesztőpedagógia, gyermekvédelem, mentálhigiéné. Egy fő mentálhigiénés szakember, egy fő drámapedagógiai végzettséggel, három fő Pek torna és öt fő gyakorlatvezető mentortanár végzettséggel rendelkezik.

Kiemelt számunkra az egyéni bánásmód elvének követése, a differenciált fejlesztés mellett.

Valljuk, hogy a gyerekek képességeinek és készségeinek, fejlettségi szintjüknek megfelelő fejlesztést biztosítjuk, és az egyéni különbségek, eltérések vegyes csoportjainkban természetesen vannak jelen. Fontos számunkra, hogy a gyerekek jól érezzék magukat az óvodában, mozogjanak, játsszanak sokat. A mindennapi mozgást széleskörűen értelmezzük, és kiemelten kezeljük.

A mindennapos udvari játék, szabad mozgás hangsúlyos óvodánk életében, mivel fontosnak tartjuk a panelkörnyezet hátrányainak kompenzálását.

Ezek az elveket szem előtt tartva igyekszünk minél többet kirándulni a természetbe, zöld övezetbe.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Hétszínvirág.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Valósuljon meg a mindennapi mozgás a láb- és testtartásjavító torna elemeivel.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Láb és testtartásjavító torna prevenciós és korrekciós jelleggel.
- ❖ Képességfejlesztő mozgásos játékok játszása.
- ❖ Mozgásos nap tartása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Kiszézés, télűzés.
- ❖ Egészség-hét „Egészségünkre”.
- ❖ Vers- és mesemondó nap.
- ❖ „Tavaszi zsongás”- apás játékok.
- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Vizes nap.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.14. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gedói Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Gáspár Zoltán u. 7/D.
Csoportok száma:	8

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk 200 gyermek befogadására alkalmas nyolc csoportos tagintézmény, ahol a felsőfokú végzettséggel rendelkező óvodapedagógusokat szakmai felkészültség, kreativitás és megújulás iránti igény jellemzi. Egy fő logopédiai másoddiplomával, kettő fő fejlesztőpedagógusi, és egy fő tehetséggondozói szakvizsgával rendelkezik. Három óvodapedagógus sikeres pedagógusminősítésen esett át.

Nevelőtestületünk, a megszerzett szakmai tudását felhasználva, az ügyesebb gyermekek számára tehetséggondozó műhelyt működtet („Aprótalpak néptánc csoport”; Vizuális tehetséggondozó műhely és „Mozgáskotta” / PEK-torna mozgásfejlesztő program).

A nevelőmunkát csoportonként egy-egy dajka, három pedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár és egy udvaros segíti.

Mindennapi munkánkat áthatja a gyermekek feltétel nélküli szeretete, a velük való kapcsolatunk közvetlen, vidám és őszinte. A családi nevelés kiegészítőjeként törekszünk a gyerekek fejlődéséhez és neveléséhez szükséges optimális feltételek megteremtésére, és folyamatos fejlesztésére.

Közös értékrendünk alapján, a cselekvéses tanulás és a szabadjáték sajátos eszközeivel neveljük, fejlesztjük a gyerekeket.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Lila varázs helyi nevelési gyakorlat.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Óvodásaink harmonikus fejlődésének elősegítése, kötetlen tevékenykedtetés során, ingergazdag környezet biztosításával.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Egészséges életmód alakítása.
- ❖ Érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása.
- ❖ Anyanyelvi- és értelmi fejlesztés, illetve nevelés megvalósítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ „Tök jó” nap.
- ❖ Apák napja.
- ❖ Márton nap.
- ❖ Zöld hét
- ❖ Föld napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.15. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gyálaréti Óvodája
Címe:	6757 Szeged, Koszorú utca 44.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk abban a szerencsés helyzetben van, hogy nevelőtestületünk különböző korosztályt képvisel. Így mindennapjainkban fellelhető a fiatalos lendület, valamint a több évtizedes tapasztalat is. Óvodapedagógusaink folyamatosan képzik magukat, eddig tanúsítványt szereztek tehetséggondozás, drámapedagógia, gyermekvédelem, anyanyelvi nevelés területén. Kettő másoddiplomát is szereztek, gyógypedagógia-pszichopedagógia, illetve pedagógiai szakirányban. Mindannyian elkötelezettjei vagyunk a gyermekcentrikus, pozitív megerősítésen alapuló nevelési módszereknek, és gyakorlatközelben igyekszünk minél sokoldalúbb tapasztalatokhoz juttatni a gyermekeket.

Mindannyian nagyon szeretünk mesélni, énekelni és egyikünk sem felejtett el játszani. Gyakran kirándulunk, sok időt töltünk a szabadban.

Minden munkatársunk nagyon kreatív, szívesen alkotunk együtt a gyerekekkel és a szülőkkel. Az óvodapedagógusokra és a dajka nénikre is jellemző az empátia, az együttműködési készség és a tolerancia. Fontosnak tartjuk, hogy saját hagyományaink legyenek, és figyelünk arra, hogy a magyar népre jellemző hagyományok ápolása mellett erre is jusson idő.

Ez teszi az óvodánkat barátságossá, családi hangulatúvá.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Rétikék” környezetvédő nevelési gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A családi nevelésre építve egészséges, természetbarát, harmonikus személyiség fejlesztése olyan feltételrendszer mellett, ahol a gyermekek jól érzik magukat, felszabadultan, aktívan tevékenykednek, játszanak.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Környezettudatos szemléletmód kialakítása
- ❖ Az egészséges életmód alakítása, az egészségmegőrzés szokásainak-, valamint az egészséges életmód iránti igény megalapozása

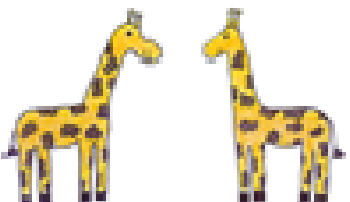
A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Apák napja.
- ❖ Családi nap.
- ❖ Idősek köszöntése.
- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Föld napja; Madarak, fák napja; Víz világnapja.
- ❖ Magyar kultúra napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlagfeletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.16. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gyertyámos Utcai Óvodája
Címe:	6722 Szeged, Gyertyámos u. 5-7.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

A Szegedi ÓVI Gyertyámos Utcai Óvodája a belváros szívében, eredetileg is óvodának épített épületben, négy vegyes életkorú csoporttal működik. Óvodánk egészére jellemző az esztétikai igényesség, amelyre kollektívánk nagy hangsúlyt fektet.

Személyi feltételeink: nyolc fő óvodapedagógus, ebből egy fő közoktatási vezető szakvizsgával, egy fő kommunikációs technikák, önismeret, konfliktuskezelés szakvizsgával és pedagógusminősítéssel rendelkezik. További kettő fő hangszer ismerettel (nagybőgő, hegedű, citera, furulya), egy fő népi játszóház-vezető vizsgával színesíti a nevelőmunkát. Négy fő dajka, kettő fő pedagógiai asszisztens, egy fő óvodatitkár és egy fő udvaros munkatárs segíti munkánkat.

Nevelőmunkánkat a tudatosság, folyamatosság és rendszeresség jellemzi. Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek egyéni fejlődésére, személyiségük differenciált fejlesztésére.

Valljuk, hogy tagóvodánkban sokféle programjainkkal, hagyományainkkal biztosítjuk gyermekeink számára, a minél sokoldalúbb tapasztalatszerzést. Emellett, nyitottak vagyunk az innovációra. Fontosnak tartjuk az egészséges életmódra nevelést, ezen belül a mozgásfejlesztést, hisz ez az agyi funkciókat is serkenti.

Rendszeresen részt veszünk városi és egyéb rendezvényeken, büszkék vagyunk elért eredményeinkre.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Mindennapok csodái.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Egészséges életmódra nevelés.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Olyan tevékenységek biztosítása, amelyek elősegítik a testi-lelki egészség kialakulását.
- ❖ Testi és lelki komfortérzet biztosítása.
- ❖ Óvodánk kínálta, sokféle mozgáslehetőség kihasználása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Márton nap.
- ❖ Valentin nap - a barátság jegyében.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.17. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Gyöngyvirág Óvodája
Címe:	6727 Szeged, Délceg utca 15/B.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Kollektívánkat gyermekszerető, elhivatott, új pedagógiai ismeretekre nyitott, magát folyamatosan képző, egymásra és a gyermekekre odafigyelő, a szülőkkel együttműködő, befogadó toleráns óvodapedagógusok alkotják. Óvodánk nyolc óvodapedagógusa felsőfokú végzettségű. Szakvizsgával kettő fő rendelkezik, közoktatási vezetői és gyógytestnevelői végzettséggel.

Pedagógiai elvünk évek óta az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, nyugodt, családias légkör és az élménygazdag mindennapok megteremtése. Céljaink megvalósításában alapvetően támaszkodunk az óvodás gyermekek természetes megnyilvánulási formáira, a mozgásra és a játékokra, mint a fejlődést meghatározó tényezőkre. Az óvodás korosztályra jellemző a „mozgáséhség”. Tevékenységrendszerünk központi pillére a mozgás, a tudatosan és gazdagon szervezett, az óvodai élet egészére biztosított mozgáslehetőség.

Fontosnak tartjuk a gyermekek testi, lelki gondozását, az érzelmi biztonság megteremtését és a szocializáció minél teljesebb kibontakozását. A gyermekek mindennapjait kirándulásokkal, családi programokkal (szüreti mulatság, karácsonyváro családi délután), bábszínházi előadásokkal, valamint intézménylátogatásokkal (múzeum, színház, könyvtár) igyekszünk élményszerűbbé tenni.

Az óvodapedagógusok úgy szeretnék elvezetni a gyermekeket az iskola küszöbéig, hogy a gyermekek az új feladatokra felkészültek, alkalmasak legyenek, úgy hogy e közben boldog gyermekkorukat megőrizhessék.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgásra hívogató.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Komplex fejlesztés a mozgásos tevékenységeken keresztül, mely alapja az egészség megőrzésének, a testi-lelki harmónia, magabiztos, autonóm személyiség kialakulásának.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- ❖ A mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással, a mozgáskészség alakítása.
- ❖ A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Játsszódélután.
- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja
- ❖ Állatok világnapja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.18. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Hajnóczy Utcai Óvodája
Címe:	6722 Szeged, Hajnóczy utca 20.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőtestületünk elhivatott, jól képzett. Az alapidplomáinkon túl, neveléstudomány szakos bölcsész diplomával, közoktatási vezető szakvizsgával, mentorpedagógus szakvizsgával, differenciáló, fejlesztő szakpedagógus szakvizsgával rendelkezők is vannak. Egy kollégánk mozgásfejlesztő, ketten mozgásterápiás szakemberek. Képzettek vagyunk különleges bánásmódot igénylő gyerekek neveléséhez, élménypedagógia, kézműves, vizuális nevelés, zene, tanulási zavarok prevenciója, szocializáció támogatása, drámapedagógia, tehetség felismerése és gondozása terén is.

Konstruktivista pedagógiai elveket vallunk, ehhez olyan óvodai feltételrendszer kialakítása a célunk, ahol a gyerekek aktív folyamatban, elsősorban a szabad játék során önmaguk formálják meg a személyiségüket. Valljuk, hogy a gyerekek belső késztetése, az elmélyült, zavartalan gyakorlás biztosítása, a problémahelyzetek önálló megoldása, a tapasztalatok gyűjtése, a próbálkozások és a sikerek, a jól szervezett napirend, a gazdag ingerek segítik leginkább a fejlődést. Hangsúlyt kap nálunk az érzelmi intelligencia fejlesztése, a resztoratív szemlélet. Külső és belső tereinket úgy rendeztük be, hogy a szabad mozgás lehetőségét minden évszakban és napszakban biztosítsuk.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Ficánkoló.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Adaptív nevelés megvalósítása, meglévő hátrányok csökkentése.
- ❖ Változatos mozgáslehetőségek biztosítása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Az egyéni sajátosságok megismerésére alapozott, differenciálással támogatott személyiségfejlesztés, közösségalkotás, együttműködésen alapuló kölcsönös alkalmazkodás támogatása.
- ❖ Az egész napos mozgáslehetőség megteremtése, szabadon változtatható mozgásos pályák kialakításával a termekben is.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Márton nap.
- ❖ Luca nap.
- ❖ Egészség nap.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Szeged napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.19. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Hétvezér Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Hétvezér utca 11.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk közössége a belváros peremén található 75 férőhellyel rendelkező, négy vegyes életkorú csoporttal foglalkozik.

Kollektívánk jól összeszokott, magas színvonalon képzett, munkáját hivatásnak tekinti, a minőségi munka iránt elkötelezett.

A nyolc fő óvodapedagógusból, öt fő szakvizsgával is rendelkezik. Egy fő közoktatási vezetői, egy fő gyógytestnevelő, egy fő tanítói, egy fő nevelőtanári, egy fő gyermek- és ifjúságvédelmi tanulmányai során szerzett ismereteit és tapasztalatait kamatoztatja az óvodai nevelő és fejlesztő munkájában. Négy óvodapedagógus minősült óvodapedagógus, az innovatív módszereket hatékonyan alkalmazza pedagógiai munkájában.

A pedagógiai munkát négy fő dajka és egy fő pedagógiai asszisztens segíti nagy lelkesedéssel.

Az óvodai nevelésünk során kis közösségünk biztosítja a gyermekeknek az egészséges utat ahhoz, hogy szárnyalhasson, bízzon önmagában, önként, örömmel és kreatívan vegyen részt az óvodai tevékenységekben.

A családi nevelés elsődlegességét kiegészítve pedagógiai munkánkban arra törekszünk, hogy a szülőkkel kialakított őszinte, kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapuló nevelő partneri kapcsolat alapján nyitott, érdeklődő, szépre, jóra fogékony gyermekeket neveljünk, akik az óvodai élet végére rendelkeznek a megfelelő testi-, szociális-, és értelmi képességekkel.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Mocorgó-mozgásos pedagógiai gyakorlat.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Az egészséges életvitel igényének kialakítása, a gyermekek testi és értelmi fejlődésének segítése, támogatása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Speciális mozgásos programunk gyakorlati alkalmazása.
- ❖ Testi, értelmi, közösségi és egészséges életvitelre nevelés feladatainak megvalósítása, a mindennapi óvodai tevékenységek során.
- ❖ A gyermekek állóképességének, kitartásának fejlesztése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Márton-napi vigadalom.
- ❖ Apák napja.
- ❖ Családi sportnap.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességekkel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.20. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Honfoglalás Utcai Óvodája
Címe:	6753 Szeged, Honfoglalás utca 95.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Fontosnak tartjuk, hogy az óvodánkban egyéni arculata legyen. Úgy gondoljuk, hogy a hagyományápolás szellemében nevelkedett gyermekek megismerhetik a közös tevékenységek örömét, a múlt értékeit, és általa érzelmileg gazdagabbakká válhatnak.

Valljuk, hogy a népi kulturális örökségünk, és annak ápolása, megtartása, átörökítése közös feladatunk. Eppen ezért óvodapedagógusaink több olyan továbbképzésen is részt vettek, ahol az ott szerzett néprajzi ismereteiket beépíthették az óvodai élet mindennapjaiba.

Megjelenítjük a népköltészet gazdagságát, a népi játékok, dalok sokaságát, a természettel való ismerkedéseink alkalmával egy-egy jeles népi szokást helyezünk középpontba. Megismertetjük a gyermekeket a népi kismesterségek egyszerűbb fogásaival, eszközeivel és a mindennapokban gyakorolhatják, kedvük szerint tevékenykedhetnek azokkal a természetes anyagokkal, amik egész nap elérhető közelségben vannak a számukra.

Ebben a folyamatban kiemelten kezeljük a gyermekek harmonikus fejlesztését és egyediségének megőrzését.

Tápé sajátos hagyománya a gyékényszövés. Ezzel kapcsolatos ismereteket az itt élő gyékényszobrász, iparművész Török Gizella, valamint néhány nagyszülő segítségével és útmutatásai alapján ismertetünk meg a gyerekekkel.

Szoros kapcsolatot ápolunk a Művelődési Házzal. Közös törekszünk arra, hogy a népi kultúra szellemi és tárgyi örökségét átadjuk a gyermekeknek. Az óvoda dolgozói családi légkörben, az inkluzív nevelést szem előtt tartva a családi nevelést egészítik ki.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Hónapsoroló.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A hagyományok ápolása és a természet iránti fogékonyság megalapozása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A népi kismesterségekkel, azok technikáival való ismerkedés, azok hiteles átadása.
- ❖ A tájegységre jellemző szokások, hagyományok nevelési folyamatba illesztése.
- ❖ Szűkebb és tágabb környezetünk értékeinek tudatos megismertetése, felfedeztetése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Magyar népmese napja.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ A víz világnapja.
- ❖ A Föld napja.
- ❖ Madarak és fák napja.
- ❖ Jeles napok (Márton nap, Katalin nap, Luca nap, Sándor, József, Benedek, Pünkösöd).

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.21. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	SZEGEDI ÓVI HUNYADI TÉRI ÓVODÁJA
Címe:	6724 Szeged, Hunyadi tér 22.
Csoportok száma:	5

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk arculatára a sokszínűség jellemző, melyet a három magyar és a kettő nemzetiségi (német és szerb) vegyes életkorú csoportok együttnevelése teremt meg.

Az egymás megismerésére lehetőséget adó közös tevékenységekkel segítjük az eltérő nemzetiségű, más kultúrával és szokásokkal rendelkező gyermekek közötti interperszonális kapcsolatok és az együttélési normák kialakulását.

Óvodai nevelésünk középpontjában a környezettudatos magatartás kialakítása áll. A gyerekeket és a szülőket is minden évben törekszünk minél több új lehetőséggel, programmal megkínálni, illetve minden támogatást megadni a minél szélesebb körű sportolási lehetőségre.

A gyermekek szakszerű, eredményes nevelése, fejlesztése érdekében szakmai ismereteink, módszertani kultúránk állandó gyarapítására, folyamatos megújítására törekszünk.

Óvodapedagógusaink szakirányú végzettségei /nemzetiségi óvodapedagógusi, közoktatás - vezetői, gyermek- és ifjúságvédelmi, fejlesztői, nyelv- és beszédfejlesztői, gyakorlatvezető mentortanári gyógypedagógusi és TSMT tréneri/ segítik gyermekeink sokoldalú fejlődését.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Együtt EgyMásért .”

Egy közösségben – **Más** nemzetiségű (magyar, német, szerb), a környezet megismerésére törekvő, a természet megóvásáért, gondozásáért aktívan tenni vágyó gyermekek nevelése.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Valósuljon meg a természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozása, a más nemzetiségű, de egy közösségben való együttműködés, együttgondolkodás, együtt tevékenykedés tükrében.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A környezet megismerésére való törekvés, a környezettudatos magatartás kialakítása.
- ❖ A társas készségek fejlesztése, a kultúrák közötti párbeszéd alapjainak lerakása.
- ❖ Közös tevékenységek lehetőségeinek megteremtése a célok megvalósítása érdekében.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ A vadvilág világnapja.
- ❖ A víz világnapja.
- ❖ A Föld napja.
- ❖ Madarak és fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges."

XV.22. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Jerney Óvodája
Címe:	6791 Szeged, Kubikos u. 39.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk vegyes csoportjaiban nyolc óvodapedagógus, négy dajka, kettő pedagógiai asszisztens látja el a gyermekek nevelésének feladatát.

Az óvoda, innováció iránt elkötelezett felnőtt közössége, munkájával és magatartásával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására, az el- és befogadó közösségi életvitelre.

Szakvizsgás pedagógusaink között van mentortanár, népi gyermekjáték és táncoktató, fejlesztő (differenciáló) pedagógus. Választott továbbképzéseink között rendszeresen vannak a környezettudatos neveléshez kapcsolódóak.

A gyerekek fejlesztése egyéni képességeikhez igazodóan, differenciált módon, komplex tevékenységeken keresztül, változatos módszerekkel zajlik, a segítő szakemberek iránymutatásai alapján, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is. A mindennapi tevékenységeink között megjelenik pl. a Mozgáskotta, dráma-, zoo-, múzeumpedagógiai módszerek, terepi tapasztaltatások, élményszerző felfedezések, kirándulások, tudományos kísérletek, bemutatók, ünnepekhez kapcsolódó projektek, az online- és a kooperatív tanulás elemei. Óvodásaink öt éves kortól öt tehetségműhely munkájába kapcsolódhatnak be érdeklődésük szerint, óvónői megfigyelés, ajánlás alapján.

A fenntartóval és a szülőkkel közösen, a lehetőségek figyelembevételével alakítjuk környezetünket, szakmai és tárgyi eszközkészletünket. Az óvodai élet gazdagítása érdekében széles körű kommunikációs, partneri kapcsolat kiépítésére, együttműködésre törekszünk.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Fiókarिंगató.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A Zöld és Madárbarát Óvoda kritériumainak megvalósítása az óvodai nevelés során.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Az élet, a természet védelme, megismerése és megszerettetése.
- ❖ A helyes, egészséges, környezettudatos szemlélet, életvitel és viselkedés formálása.
- ❖ A szülőföld szeretetére nevelés a néprajzi szokások, értékek megismerésén keresztül.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes nap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz napja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Minden gyermek tehetséges valamiben.”

XV.23. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Katona József Utcai Óvodája
Címe:	6725 Szeged, Katona József u. 28.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Alkalmazotti közösségünket gyermekközpontú, családi, befogadó, innovatív szemlélet jellemzi. A mindennapokban arra törekszünk, hogy a mi óvodánkban a gyermekek szeretve és biztonságban legyenek, nyitottan és figyelmesen forduljanak egymás felé, önbizalom, reális önértékelés és felelősségvállalás jellemezze őket.

A gyermekek nevelését nyolc óvodapedagógus látja el, a nevelőmunkát kettő pedagógiai asszisztens és négy dajka néni segíti. Hat óvodapedagógus rendelkezik minősítéssel, kettő szakvizsgával. Fontosnak tartjuk a folyamatos szakmai megújulást.

Nevelési gyakorlatunkba adaptálható képzések, önképzések keretében, ismereteinket megosztva segítjük egymás szakmai fejlődését, beleértve a pedagógiai munkát segítő munkatársainkat is. Törekszünk a családokkal való együttműködésre, a családi nevelés támogatására, a környezettudatos szemlélet és magatartás, illetve életvitel szokásainak alapozására.

Nevelési gyakorlatunk keretében két, működtetett „jó gyakorlattal” rendelkezünk.

Hisszük, hogy érték a természeti és társadalmi környezet, az abban élő és azt felelősen alakító ember. Igényesen és folyamatosan formáljuk, fejlesztjük környezetünket, a gyermekek fejlődését segítő tárgyi feltételeket.

A nevelési gyakorlat elnevezése: Összhangban a természettel – „Zöld hajtás”.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A környezeti nevelés – környezetvédelem magatartásformáinak, szokásainak alapozása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Példaértékű környezetvédő - egészségvédő magatartás közvetítése.
- ❖ Óvodai környezetvédelemhez köthető hagyományok ápolása.
- ❖ Partnerkapcsolataink működtetése a környezetvédő programok megvalósítása érdekében.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Tisza élővilágának emléknapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak és fák napja.
- ❖ Környezetvédelmi világnap.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Érdeklődés térképe” vizsgálati módszer elve mentén (Dr. Gyarmati Éva).

XV.24. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Kemes Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Róna u. 29.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőtestületünk tagjai gyermekszeretők, gondoskodók, együttműködők, szakmailag igényesek, jól felkészültek és motiváltak a fejlődésre. Óvodapedagógusaink rendelkeznek differenciáló és fejlesztő pedagógiai, gyógytestnevelői, közoktatás-vezetői szakvizsgával, egy óvodapedagógus szociálpedagógusi másoddiplomával. Pedagógiai munkát segítő kollégáink valamennyien rendelkeznek dajkai végzettséggel.

Hisszük, hogy a mozgás létfontosságú, mert általa fejlődik a gyermekek személyisége, fizikuma, teste-lelke. Szemléletünk szerint a rendszeres mozgás elősegíti a gyermekek kiegyensúlyozottságát, egészségét, szociális fejlődését.

Azt valljuk, hogy az óvoda a gyermeki személyiség szociális értékrendjének alakulása szempontjából a legfontosabb színtér, ezért tudatosan törekszünk a szociális kompetencia és viselkedés formálására. Mi együtt, az óvoda dolgozói, vidám, felszabadult légkört teremtünk, amely lehetővé teszi az egymást elfogadó kapcsolat kialakítását. Mindennapjainkat a jókedv és nevetés, a szorongástól és negatív stressztől mentes, nyugodt, kiegyensúlyozott hangulat jellemzi.

Nevelési attitűdünkre empátia, türelem, tolerancia, értő-érző figyelem jellemző. Törekszünk a "bátorító nevelés" elveinek alkalmazására.

Valljuk, hogy a gyermek szeretete a legcélravezetőbb, legsikeresebb és egyben leghatékonyabb nevelési eszköz.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Izgó-Mozgó-Mocorgó.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Valósuljon meg a sokszínű mozgásfejlesztés, örömteli, változatos, játékos és tervezett mozgás által, s közben fejlődjen a gyermekek szociális értékrendje, kompetenciája.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Mozgásfejlesztő eszközök változatos alkalmazása – mozgáskotta.
- ❖ Rendszeres, örömteli, szabadban végzett testmozgás biztosítása.
- ❖ Kooperatív mozgásos játékok alkalmazásával szociális érzékenység formálása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Nyárbúcsúztató – Ovi születésnap.
- ❖ Gyümölcsfesztivál.
- ❖ Challenge day – Kihívás napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges”

XV.25. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Klebsberg Telepi Óvodája
Címe:	6729 Szeged, Zentai utca 33. Fsz./1.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk vegyes csoportokkal működik. Ebből egy csoportunk - több évtizedes tapasztalat alapján - a halmozottan sérült, mozgáskorlátozott gyermekek konduktív nevelését végzi. Az óvoda teljes pedagóguslétszáma kilenc fő, melyből hét fő óvodapedagógus, egy fő konduktor, egy fő gyógypedagógus. A pedagógiai munkát közvetlenül segítők száma hat fő, melyből négy fő felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkezik. Csoportonként egy dajka segíti a munkánkat.

A befogadó szemlélet iránt elkötelezettek vagyunk. Ennek érdekében igyekszünk gyarapítani és újítani szakmai ismereteinket. Sokoldalúságunkat és innovatív szemléletünket mutatják, a megszerzett másoddiplomás képzések és továbbképzések: közoktatás vezetői szakvizsga, gyógytestnevelői szakvizsga, fejlesztőpedagógus képzés, alapozó fejlesztő, neveléstudomány szakos bölcsész diploma.

A játék és a mozgás hangsúlyozása mellett a gyermekek személyiségének komplex fejlesztését tartjuk szem előtt, melynek meghatározó elemei a természet megszerettetése, védelme, a madárbarát óvodához méltó környezettudatos magatartás kialakítása, a hagyományörzés és a népi kultúra ápolása. Hatékony team munkánk legfőbb biztosítója a szakmai elkötelezettség mellett, olyan családi légkör, amely a pedagógusok és segítők közötti együttműködésen alapul és az érzelmi biztonságot erősíti.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Fogd a kezem, lépj velem!”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Együttnevelési, inkluzív gyakorlat megvalósítása, amelyben minden gyermek, változatos és komplex módon, a szeretet és bizalom légkörében fejlődhet.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Egyéni szükségletekhez igazodó, érzelmi biztonságot adó, összehangolt nevelőmunka biztosítása, melyben a komplex személyiségfejlesztés érvényesül.
- ❖ Befogadó pedagógiai szemléletünk alapján a sérült és a többségi csoportok gyermekeinek együttneveléséből adódó pozitívumok megerősítése.

A nevelési gyakorlati intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti multság.
- ❖ Nagymama nap.
- ❖ Vonatnap.
- ❖ Egészség nap.
- ❖ Családi nap.
- ❖ Apák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.26. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Magyar Utcai Óvodája
Címe:	6771 Szeged, Magyar u.62.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőközösségünk az óvodai nevelés területeinek komplexitására törekedve, a környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításával, a gyermekek szükségleteinek és érdeklődésének kielégítésével biztosítja a sokoldalú személyiségfejlődést. A szülőkkel együtt, kölcsönös bizalomra építve igyekszünk okos szeretettel nevelni a gyermekeket, hogy óvodánkban derűs, biztonságot és melegséget sugárzó légkörben legyenek, ahol jól érzik magukat.

Hisszük, hogy csak a gyermekkel együtt nevetni, rácsodálkozni, cselekedni tudó, felfedezni vágyó felnőtt lehet hiteles értékközvetítő.

Elköteleztünk vagyunk a környezetvédelem iránt, „Zöld Óvoda” és „Madárbarát Óvoda” címmel rendelkezünk.

Alkalmazotti közösségünk tapasztalt, jól képzett, innovatív óvodapedagógusokból, dajkákból és pedagógiai asszisztensből áll.

Óvodapedagógusaink felsőfokú végzettséggel rendelkeznek (van köztük kétdiplomás, illetve szakvizsgával rendelkező kolléga), három dajka és egy pedagógiai asszisztens (dajkáink szakképesítettek) összehangolt munkája segíti a mindennapokat.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Mosolyog ránk a természet!”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Környezettudatos magatartásunkkal jó példát mutatni, és a gyermekekkel elsajátíttatni a természet szeretetét és megővését.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A környezetvédelem tevékeny megismerése, felfedezése, a környezet- és természetvédő szemlélet kialakítása.
- ❖ Magabiztos, önálló, alkalmazkodni képes gyermekek nevelése.
- ❖ Az emberi munka tiszteletére nevelés, tudatos szemléletformálással, sokszínű tevékenységgel, élménynyújtással, tapasztalati lehetőségek biztosításával.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes nap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.27. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Majakovszkij Téri Óvodája
Címe:	6753 Szeged, Majakovszkij tér 15.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Az alkalmazotti közösség tagjai tapasztalt, gyermekszerető, elfogadó, érzékeny, színes egyéniségek - különböző képességekkel, melyek jól kiegészítik egymást.

Az óvodapedagógusok szakmailag felkészültek, jól képzettek. Egy fő közoktatási vezetői, egy fő fejlesztőpedagógusi, kettő fő tanítónői diplomával rendelkeznek, további egy fő gyermekjógával is foglalkozik. A pedagógiai munkát segítő dajkák valamennyien dajkaképzőt végeztek. Szorosan bekapcsolódnak a csoportok életébe - segítőkészek, figyelmesek. Egy fő pedagógiai asszisztens is segíti a nevelőmunkát, aki kreatív, lelkiismeretes, türelmes, jó kezűgyességű szakember.

A gyermekek egészségének megőrzését, harmonikus fejlődését a családdal együttműködve, kiemelten a környezeti nevelésen keresztül valósítjuk meg, melyben nagy hangsúlyt fektetünk a természetes környezetben történő ismeretszerzésre és a környezetvédelemre.

Arra törekszünk, hogy óvodánk az önfeledt játszás, mozgás, a sokoldalú tapasztalatszerzés színtere legyen. Az a hely, ahol a gyermekeket szeretet, derű, megértés veszi körül, ahol a szülők tudják, hogy gyermekeik jó helyen vannak, biztonságban töltik napjaikat.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „HÓNAPSOROLÓ” - Környezeti nevelés és hagyományápolás.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A külső világ tevékeny megismerésén keresztül a helyi környezet adottságainak, sajátosságainak, hagyományainak ápolása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A szűkebb és tágabb természeti és társadalmi, tárgyi környezet megfigyelése, megismerése, tapasztalatok szerzése.
- ❖ Környezetalakítás, környezetvédelem.
- ❖ Helyi hagyományok ápolása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Takarítási világnap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld világnapja.
- ❖ Madarak és fák napja.

A tehetség gondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.28. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Makkosházi Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Agyagos u.20.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánkban nyolc fő óvodapedagógus, négy fő dajka, kettő fő pedagógiai asszisztens látja el szakképzettségének megfelelően feladatát.

Óvodapedagógusaink szakmailag jól felkészültek, folyamatos önképzéssel fejlesztik szakmai ismereteiket, többen alapképzettségükön felül rendelkeznek szakvizsgákkal, tanítói diplomával és pedagógiai szakértői képesítéssel is.

A pedagógiai munkát segítő kollégák elhivatottak, gyermekszeretők, akik mindennapi tevékenységeikkel kreatívan, lelkiismeretesen támogatják az óvodapedagógusok nevelőmunkáját, segítik a gyermekek óvodai életét.

Hisszük, hogy ha az óvodai élet pozitív légkörének megteremtésével érzelmi biztonságot, szeretetteljes elfogadást, derűs, családias közeget nyújtunk az óvodáskor teljes időszakában, akkor egészséges, önmagukkal és az őket körülvevő világgal harmóniában élő, a környező világra nyitott, érdeklődő, azt megismerni akaró gyermekeket tudunk nevelni.

Valljuk, hogy ha a gyermekeket mind egyéniségként, mind óvodai közösségünk tagjaként teljes személyiségükre hatva igyekszünk nevelni, akkor tudjuk képességeiket fejleszteni, kiteljesedésüket elősegíteni.

Tudásunkkal, gyermekszeretetünkkel, a családi nevelést kiegészítve, a családokkal együttműködve segítjük a gyerekek fejlődését, hogy kreatívak, nyitottak legyenek, és az ismereteiket mindennapi életükben alkalmazni tudják az óvodás kor végére.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Hétszínvirág” helyi nevelési gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Környezet- és egészségtudatos nevelés.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A természeti és társadalmi környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- ❖ Egészséges életmódra, életvitelre nevelés.
- ❖ Környezettudatos szemléletmód, magatartás kialakítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Őszi családi „Zöld” délután.
- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.
- ❖ Családi sportnap.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.29. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

 MARS TÉRI ÓVODA	SZEGEDI ÓVI Mars Téri Óvodája
Címe:	6722 Szeged, Mars tér 19/B.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánkban a gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges személyi feltételek adottak. Jól felkészült, gyermekszerető óvodapedagógusok (nyolc fő), szakképzett dajkák (négy fő), óvodatitkár, pedagógiai asszisztens, udvaros és konyhás dolgoznak. Óvodapedagógusaink közül négy fő szakvizsgával (fejlesztőpedagógus, közoktatási vezető, differenciáló és fejlesztő pedagógiai ismeretek, tehetséggondozás), egy fő tanítói diplomával rendelkezik. Mindennapi nevelőmunkánkat fejlesztőpedagógus, pedagógiai asszisztens, az SNI gyermekek esetében gyógypedagógus, a magatartási és beilleszkedési problémákkal küzdő gyerekeknél pszichológus segítik. Óvodapedagógusaink szakmai munkájuk fejlesztése, módszertani kultúrájuk gazdagítása érdekében folyamatosan képzik magukat. Továbbképzéseik jól felhasználhatóak a mindennapi nevelőmunkában (PEK torna, mozgásfejlesztő torna, tehetséggondozás, gyermekvédelem).

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Játssz, mozogj, ügyesedj!”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Mozgásfejlesztés.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A mozgásfejlesztés beépítése a mindennapi gyakorlatba.
- ❖ Mozgáskotta alkalmazása.
- ❖ PEK torna alkalmazása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüret.
- ❖ Apák napja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.
- ❖ Családi sportnap.
- ❖

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.30. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Nádor Utcai Óvodája
Címe:	6720 Szeged, Nádor u.10.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk alkalmazotti közösségének létszáma tíz fő. Ebből óvodapedagógus hat fő, melyből három fő szakvizsgával rendelkezik (egy fő közoktatási vezető, egy fő tehetségfejlesztő, egy fő gyakorlatvezető mentor). A pedagógiai munkát közvetlenül segítők száma négy fő, melyből dajkai munkát három fő végez.

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Hisszük, hogy az óvodapedagógusok és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája teszi eredményessé az óvodai nevelésünket. Az együttműködésünk folyamatában az egymásra figyelés és a nevelő munkához való pozitív viszonyulás a jellemző. Dolgozónk egymás közötti kapcsolata az elfogadás és a tiszteleten alapul. A gyermekekkel való kapcsolatainkat a segítő, támogató, nyílt, őszinte bizalomra épülő attitűd jellemzi. A családi nevelési kultúra figyelembe vételével, a szülőkkel együttműködve biztosítjuk a gyermekek harmonikus testi, érzelmi értelmi és szociális fejlődését. Óvodánk nyitottsága biztosítja, hogy a szülők figyelemmel kísérhessék gyermekük fejlődését, és részt vehessenek a családok számára szervezett tevékenységekben.

Belvárosi óvodaként a közeli művelődési intézményekkel szoros kapcsolatot tartunk, közvetlen élményszerzést biztosítva a gyermekeknek.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Játékosan, tevékenyen minden nap.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Egészség- és környezettudatos szemlélet megalapozása játékos tevékenységek és élmények által.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A gyermekek érdeklődésének megfelelő, élménynyújtó tevékenységek szervezése óvodán belül és kívül.
- ❖ A közösséghez való tartozás, szociális kompetenciák erősítése, egyéni bánásmód.
- ❖ Kommunikációs készség fejlesztése, aktivitás, kreativitás és önállóság támogatása.

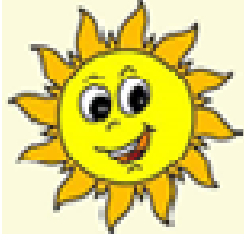
A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes nap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ „Egészségesen”- ovi hét.
- ❖ Márton-nap.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.31. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Napsugár Óvodája
Címe:	6725 Szeged, Szél u. 3.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Mindkét csoportban kettő fő óvodapedagógus dolgozik heti váltásban, munkájukat két szakképzett dajka segíti (pedagógiai asszisztens, gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel).

Az óvodapedagógusok közül kettő főnek közoktatási vezető, kettő főnek fejlesztőpedagógus szakvizsgája van.

Számos tanfolyamon újítjuk meg ismereteinket, a szakmai fejlődés elősegítése érdekében. Érzékenyek vagyunk az óvodás gyermek egyéni szükségletei felismerésében, és ennek megfelelő empatikus, befogadó bánásmód alkalmazására.

A gyermekközpontúságot hangsúlyozzuk. A kiegyensúlyozott óvodai légkör maximálisan biztosított óvodánkban.

Problémamegoldó, konfliktuskezelő megoldásra törekszünk.

Az esélyteremtő, felzárkózást és integrációt segítő eljárásokat eredményesen alkalmazzuk. Környezetvédelemben az alkalmazotti közösség minden tagja részt vesz, nyitott az új megismerésre.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Zöldpont.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Sok-sok élménnyel, példamutatással biztosítjuk, hogy gyermekeink tiszteljék, védjék, óvják és szeressék környezetüket.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Biztosítjuk, hogy a gyerekek a környezetről szerzett ismereteiket alkotó módon tudják felhasználni.
- ❖ A gyerekek érdeklődésének felkeltését a környezettel kapcsolatos élmények és tapasztalatok erősítésével bővítjük.
- ❖ Támogatjuk a természeti, környezeti kultúra és gondolkodás kialakítását.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes világnap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Környezetvédelmi világnap.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.32. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Negyvennyolcas Utcai Óvodája
Címe:	6791 Szeged, Negyvennyolcas utca 54.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

A három, vegyes életkorú csoportot működtető 67 fő kisgyermeket befogadó óvodánkban hat óvodapedagógus, korszerű és megalapozott tudástartammal és érzelmi biztonságot nyújtó családi légkörben gondoskodik a gyermekek személyiségének harmonikus fejlesztéséről.

Kettő fő óvodapedagógus sikeres minősítő vizsgát tett. A szakképzett három fő dajka néni a csoportokban folyó tartalmas munka teljesítésében közreműködik, a pedagógiai asszisztens az igényeknek és szükségleteknek megfelelően biztosítja a támogatást. Az óvodatitkár és udvaros megfelelő hozzáértéssel és alaposítással végzi a feladatait.

Valamennyi óvodapedagógus folyamatosan részt vesz a szakmai fejlődést szolgáló továbbképzéseken, ismereteiket közvetítik egymásnak és beépítik a mindennapi gyakorlatukba.

Elkötelezettek vagyunk a környezetvédelem, a környezettudatos magatartás iránt.

Színvonalas programjainkról, rendezvényeinkről a lelkes és elhivatott nevelőtestületünk gondoskodik. Alkalmazotti közösségünket az összetartozás, az együtt és egymást kiegészítő pedagógiai gondolkodás jellemzi.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Varázslatos természet.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Alakuljon ki a környezethez való pozitív érzelmi viszony az értékek megőrzésével.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Az élővilág megismertetésének, megszerettetésének, védelmének tudatosítása.
- ❖ Természet- és környezettudatos magatartás kialakítása, megalapozása.
- ❖ A természet szépségének megfigyeltetése, kincseinek felfedezése, azok felhasználása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Autómentes nap.
- ❖ Takarítási világnap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak és fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.33. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Petőfi Telepi Óvodája
Címe:	6727 Szeged, Csap utca 33.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Meggyőződésünk, hogy az óvodás évek egyik legfontosabb szakasza a gyermeki életnek, amely meghatározó alap lesz a sikeres, kiegyensúlyozott iskolai évekhez, és a boldog felnőttkorhoz. Kollektívánk sokszínű, elhivatott, egységes szemléletű. Természetes igényünk a szakmai kompetenciáink erősítése, fejlesztése. Közös nevelési értékeket képviselő, magas szakmai színvonalú közösségünk innovációs szemlélettel együttgondolkodva dolgozik egy közös célért, a gyermekek harmonikus fejlődéséért.

Komplex nevelésünk során, építünk a gyermeki aktivitásra, kíváncsiságra, kreativitásra. A gyermeki játék elsődlegességének hangsúlyozásával a sokszínű tapasztalatszerzésen alapuló játékos tevékenységekkel arra törekszünk, hogy a gyermekek egyéni készségei, képességei kibontakozhassanak, érzelmileg, erkölcsileg és értelmileg gazdagodjanak. Ennek érdekében a játék és a mozgás fontos szerepet az óvodai nevelésünk minden területén. Az óvoda hagyományait, értékeit, egyediségét elkötelezetten közvetítjük a partnereink és a külvilág felé. A szülőkkel a bizalomra és tiszteletre épülő nevelőtársi viszony kialakítása számunkra elengedhetetlen, mert a gyermekek magas szintű nevelése, fejlesztése a családi nevelésre építve lehet eredményes.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Játszva tanulni és örömmel mozogni!”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Valósuljon meg a gyermeki személyiség differenciált fejlesztése változatos tevékenységekben, a játék és mozgás fontosságának hangsúlyozásával.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A gyermekek egyéni differenciált fejlesztését változatos tevékenységekkel, gazdag mindennapok megteremtésével biztosítjuk.
- ❖ A „Mozgáskotta”, a „Bozsik program”, valamint különböző mozgástapasztalatok biztosításával a mozgás tudatos beépítése a gyermekek tevékenységébe.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti nap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Népmese napja.
- ❖ Apák napja.
- ❖ Víz napja
- ❖ Föld napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.34. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája
Címe:	6724 Szeged, Petresi Utca 1.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Szakkvizsgázott közoktatási vezető, mesterpedagógus, két fejlesztőpedagógus, minősített drámapedagógus, minősített gyermek - táncoktató, továbbá három felsőfokú végzettségű óvodapedagógus, két nevelőmunkát segítő pedagógiai asszisztens, négy szakképesítéssel rendelkező dajka együttes munkája biztosítja a magas színvonalú nevelőmunkát. Az óvoda biztonságos zökkenőmentes működését óvodatitkár segíti.

Az óvodapedagógusok, a nevelőmunkát segítő csoportba sorolásánál elsősorban a gyermekek érdekeit tartjuk szem előtt, ezért a szakmai felkészültséget, irányultságot, pedagógiai elképzelések hasonlóságát ítélik fontosnak.

Nevelőtestületünk nevelési gyakorlatának folyamatos fejlesztését a továbbképzéseken szerzett tudás, a szakmai kapcsolatok erősítésével biztosítjuk. Az országban a művészeti programmal dolgozó óvodákkal való rendszeres kapcsolat ápolásával segítjük az egymástól való tanulást, a szakmai ismeretek, jó gyakorlatok átadását, a magas színvonalú pedagógiai munkavégzést.

Óvodánk „Bázis Óvodai” címet, feladatot kapott a programszerzőtől. Segítjük az alternatív programot adaptáló, felhasználó óvodák összefogását, szakmai munkájuk fejlesztését, gyakorlati tapasztalatainkkal segítjük a program minél teljesebb megvalósítását.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Az óvodások nyugodt, élménygazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Az óvodások testi, lelki szükségleteinek kielégítése az erkölcsi – szociális; az esztétikai; és az intellektuális érzelmek differenciálódásával.
- ❖ Sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődés biztosítása, elősegítése.
- ❖ Komplex élmények nyújtásával erős érzelmi kötődés kialakítása a gyermek és a művészetek között.

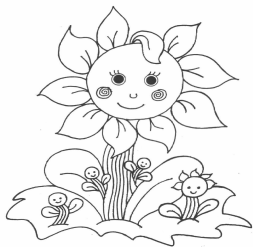
A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Mihály nap, szüret.
- ❖ Pünkösd.
- ❖ Május ünnepe.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Minden gyermek tehetséges valamiben.”

XV.35. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Sás Utcai Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Sás u. 1-5.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Az óvodánkban dolgozó felnőttek jó összhangban dolgoznak együtt. Felkészült, sokoldalúan képzett, innovatív pedagógusok várják a gyermekeket. A technikai dolgozók a háttérből segítik az óvodapedagógusok mindennapi munkáját.

Fontosnak tartjuk, hogy a ránk bízott gyermekeket bizalommal hozzák hozzánk, biztosítva a harmonikus, családi, derűs légkört.

Törekszünk arra, hogy a mindennapokban sokféle tevékenység lehetőségét kínáljuk számukra.

Helyi óvodai gyakorlatunkban a környezettudatosság és az egészség védelme kiemelt jelentőséget kapott.

Célunk, hogy változatos programok biztosításával, élményt és tapasztalatot nyújtó séták és kirándulások szervezésével, a szülők bevonásával alakítsuk az óvodánkba járó gyermekek és szüleik szemléletmódját, egészségtudatát és környezettudatosságát.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Napra-forgó.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Az általunk nevelt gyermekek szeressék, tiszteljék környezetüket, sajátítsák el az egészséges életmód és a környezettudatos magatartás alapelveit.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A környezettudatos magatartás megalapozása.
- ❖ Az egészséges életmód szokásainak kialakítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Zöld napok, környezetvédelemmel kapcsolatos napok:
(Autómentes világnap; Erdők hete; Állatok világnapja; Víz világnapja; Föld napja; Madarak, fák napja; Környezetvédelmi világnap).
- ❖ Családi egészséghét
(Kézműves délután; Egészséges gyermek, egészséges környezet családi délután; Sportnap.)
- ❖ Szüreti mulatság.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.36. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Széksósi Úti Óvodája
Címe:	6791 Szeged, Széksósi út 17.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánkba járó gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, gyermeki személyiség kibontakoztatását, jól felkészült, tapasztalt, folyamatos önképzésre építő gyermekszerető óvodapedagógusok látják el. Óvodapedagógusok és az óvoda nevelőmunkát segítő alkalmazottak jól összehangolt tevékenysége segíti, támogatja a gyermekek testi, szociális és értelmi képességeinek sokoldalú fejlesztését. A gyermekek életkorának és az egyéni fejlettségnek megfelelően az óvodapedagógusok és alkalmazottak a gyermekközpontú, befogadó nevelési elvet követve támogatják és segítik, fejlesztik az óvodánkba járó gyermekeket. A gyermekekkel, a szülőkkel együtt éljük át a mindennapok élményeit, nevelőmunkánk a gyermekek szociális testi, értelmi, érzelmi felkészítését alapozza meg. A gyermekeket a játékon, mint a gyermek alapvető tevékenységén keresztül, differenciáltan neveljük, az egyéni képességeiket maximálisan figyelembe véve. Óvodánk dolgozói létszáma hét fő, két óvodapedagógusnak van szakvizsgája, egy óvodapedagógus rendelkezik tanítói és óvodapedagógusi diplomával. Két szakképzett dajka és egy pedagógiai asszisztens értékes segítői a nevelőmunkánknak. Az óvoda alkalmazotti közössége jól összehangoltan együttműködve végzi nagy szakmai elhivatottsággal és nagyfokú gyermekszeretettel munkáját.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Csiribiri” kreatív óvi.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A családi nevelést kiegészítve valósuljon meg a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez igazodó személyiségfejlesztés, a gyermekeket vegye körül elfogadás, szeretet.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Nyugodt, biztonságot adó, érzelem gazdag, családias, elfogadó óvodai légkör megteremtése, fenntartása.
- ❖ A gyermekek alapkészségének és fejlődésének támogatása az érdeklődés felkeltésével, felfedezés megtapasztalásával, az ismeretek széles körű biztosítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Takarítási világnap.
- ❖ Szüreti multság.
- ❖ Márton napi családi délután.
- ❖ Föld és víz világnapja
- ❖ Madarak és fák napja.
- ❖ Péter, Pál napja - aratás, dorozsmai határ megtekintése.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.37. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Szentmihályi Óvodája
Címe:	6710 Szeged, Móricz Zsigmond u. 16.
Csoportok száma:	2

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk nevelőtestülete elköteleződött, nagy elhivatottsággal viseltetik amellett, hogy a hozzánk érkező gyermekek számára boldog, biztonságos, tevékeny életük megteremtése érdekében, elfogadó, egyéni szükségleteiket megismerni kívánó, saját fejlődési ütemüket támogató, a természettel harmonikus kapcsolatot kialakító légkört teremtsen.

A nevelőtestület minden tagja törekszik a megújulásra, folyamatos képzésre, önképzésre, tudásgyarapításra. Nagy hangsúlyt fektetünk a tudásmegosztásra, a fejlődési, megújulási utak folyamatos keresésére. Rendszeresen részt veszünk szakmai munkaközösségek munkájában, ott szerzett tapasztalatainkat, ismereteinket kamatoztatjuk a gyermekek fejlesztése, tevékenységeik gazdagítása terén.

Pedagógusainkra jellemző a nagyfokú hivatás szeretet, empátia, rugalmasság, kreativitás, nyitottság a korszerű ismeretek befogadására, a kreatív konfliktuskezelés formáinak felkutatására, alkalmazására. Nevelőtestületünk egységes értékrendet alakított ki, melynek középpontjában a gyerekek mindenekfelett álló érdekeinek szem előtt tartása áll.

Ezt az értékrendet képviselik a nevelőmunkánkat közvetlenül segítő dajkák és a pedagógiai asszisztens kollégái is.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Fürkésző.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A külső világ tevékeny megismerése, környezettudatosság, testi- lelki egészségmegőrzés.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A környezet értékeinek védelme, a környezettudatos magatartás alakítása.
- ❖ Gyermeki érdeklődésre építő, tevékenységorientált pedagógiai kultúra alkalmazása.
- ❖ Hatékony testi- és lelki megőrzés szokásainak alakítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.38. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Szerb Utcai Óvodája
Címe:	6771 Szeged, Szerb utca 159.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Sokrétű szakmai képzettséggel és elkötelezett hivatástudattal rendelkező nevelőközösségünk az óvodai nevelés területeinek komplex feldolgozására törekedve, a hagyományok ápolásával illetve a környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításával, a gyermekek érdeklődésének kielégítésével biztosítja a sokoldalú személyiségfejlődést. Tudatában vagyunk annak, mivel tartozunk neveltjeinknek, önmagunknak, pedagógiai programunknak. Óvodánkban a széles skálában kiterjedt szakmai tudásunk a mindennapjainkban érvényesül.

Belső értékünknek tartjuk, hogy a szűkebb és a tágabb környezetünkben sugározzuk a mindig megújuló világot, személyes példamutatással a világ változásaira rugalmasan reagálva.

Alkalmazotti közösségünk egy kiemelkedően toleráns, összetartó, a gyermekek érdekeit mindenek fölé helyező, barátságos, lelkiismeretes és segítőkész csapatot alkot.

Nevelőtestületünkben egy óvodapedagógus rendelkezik tanítói diplomával, egy óvodapedagógus fejlesztőpedagógus diplomával és egy óvodapedagógus gyógypedagógusi tanulmányokat folytat.

Legfőbb célunk, hogy a gyerekek óvodánkból kikerülve olyan útravalót kapjanak, mellyel megalapozhatják életük későbbi sikereit.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Búzavirág” hagyományápoló helyi nevelési gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A gyermekek harmonikus fejlesztése a néphagyományok ápolásával és a természet iránti fogékonyság megalapozásával.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A népi hagyományok gazdag tárházából a gyermekek korának megfelelő, számukra örömteli ingereket, élményeket adó és a cselekvésekre készítető elemek kiválogatása és azoknak a nevelési folyamatába való illesztése.
- ❖ A néphagyomány ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermekek érzelmein át a családok aktív közreműködésével.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Márton nap.
- ❖ Víz világnapja; Föld világnapja; Madarak, fák napja.
- ❖ Szent György nap.
- ❖ Pünkösöd.
- ❖ Szent Iván nap.
- ❖ Új kenyér ünnepe.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.39. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Tabán Utcai Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Tabán u.29.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Tagóvodánkban az intézményi Pedagógiai Programon alapuló nevelési elvekben, értékrendszerben megegyező, ugyanakkor sokszínű, színvonalas pedagógiai gyakorlatot valósítunk meg. Óvodánk nevelőtestülete (nyolc felsőfokú végzettségű, öt szakvizsgázott, és négy minősített óvodapedagógus/ sok éves és sokrétű szakmai tapasztalattal, tudással, gyakorlattal rendelkezik. Mindannyian maximális hivatástudattal és szakma iránti elkötelezettséggel rendelkezünk. Szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmegazdag környezetben, teljes mértékben odafigyelünk gyermekeinkre, tiszteletben tartjuk a gyermek jogait, érdekeit, szükségleteit. Innovatív, inkluzív nevelést és a preventív szemléletet támogató óvodapedagógusok várják nap, mint nap a gyerekeket. Törekszünk a mai kor elvárásaihoz igazodva, a gyermekek személyiségének, képességeinek kibontakoztatására. Valamennyien képesek vagyunk a folyamatos és állandó megújulásra, új szemlélet elfogadására és gyakorlati alkalmazására.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Nyuszi Fészek” helyi nevelési gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Környezettudatos magatartás kialakítása, megalapozása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Természeti és emberi környezetvédelem megalapozása.
- ❖ A környezettel való együttélésre, annak szeretetére, tiszteletére nevelés.
- ❖ Az állatok védelmére, szeretetére, tiszteletére nevelés.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Takarítási világnap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Föld napja.
- ❖ Madarak, fák napja.
- ❖ Környezetvédelmi világnap.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.40. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Tarjáni Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Bölcsőde utca 1.
Csoportok száma:	4

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Nevelőtestületünk nyolc szakképzett óvodapedagógusból áll. Ebből két fő szakvizsgás, két fő egyéb szakmai megújító képzéssel rendelkező óvodapedagógus (fejlesztő pedagógia, PEK torna). Pedagógiai munkánkat az elhivatottság és a gyermekközpontúság jellemzi. Képesek vagyunk a szakmai megújulásra, szervezett továbbképzések, önképzések, és egymás közötti tudásmegosztás által. Szívesen dolgozunk team, csapatmunkában egy-egy kitűzött cél érdekében. Kiváló szervezőkészség jellemez bennünket. A szülőkkel partneri, jó együttműködést biztosító kapcsolatok kialakítását fontosnak tartjuk. Négy dajka, három pedagógiai asszisztens valamint egy óvodatitkár segíti közvetlenül nevelőmunkánkat. Három dajka dajkai szakképesítéssel, egy pedagógiai asszisztens felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A pedagógiai munkát segítő munkatársaink feladatellátását az igényesség jellemzi. Egymás munkáját segítve konstruktív módon segítik az óvodapedagógusok nevelőmunkáját és az óvoda zavartalan működését.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Mozgásra hívogató.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Segítse elő a panel lakókörnyezetben élő gyermekek testi egészségének megőrzését.
- ❖ A játékos, változatos mozgásos tevékenységekkel a tanulási képességek fejlődésének elősegítése.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Egészségmegőrzés elősegítése, az ellenálló képesség növelése a játékos, sokoldalú mozgástevékenységek által.
- ❖ A változatos, játékos mozgáslehetőségek mellett a Mozgáskotta Módszer mindennapi alkalmazása, valamint a PEK torna elemeinek beépítése a szervezett mozgáslehetőségekbe, ezáltal tudatosan elősegíteni a különböző képességszinten lévő gyermekek egyéni, differenciált személyiségfejlődését.
- ❖ Gazdag, játékos mozgástapasztalatok biztosításával a tanulási képességek fejlesztése, a kudarcmentes iskolakezdés elősegítése.
- ❖ A „Mocorgó nap” heti rendszeres szervezésével a mozgáslehetőségek, mozgástapasztalatok bővítése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Állatok világnapja – Október 4.
- ❖ Családi nap.
- ❖ Kézműves délelőtt.
- ❖ Kiske-báb égetés.
- ❖ Teddy-Maci Kórház – interaktív orvosos játék.
- ❖ Tehetséggondozó versmondó verseny.
- ❖ „Együtt sportol szülő-gyermek” sportverseny.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.41. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Tisza-parti Óvodája
Címe:	6726 Szeged, Alsó-kikötő sor 2-4.
Csoportok száma:	10

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Alkalmazotti közösségünket a nevelési gyakorlatunk iránt elkötelezett, nyitott, szakmailag jól képzett, innovatív óvodapedagógusok és technikai dolgozók alkotják.

Óvodapedagógusaink magasan képzettek, így biztosított a színvonalas nevelőmunka.

Kollegáink között vannak mesterpedagógusok (köznevelési szakértő), minősített pedagógusok, szakvizsgázott óvodapedagógusok (úszás-sportoktató, mozgásfejlesztő, tehetséggondozó, fejlesztő, mentor, gyermekvédelem, közoktatási vezető szakirányokon).

A családokkal való kapcsolatunk partnerségre, együttműködésre épülő. A gyermek érdekeit mindenek előtt szem előtt tartva, segítségre, bátorításra szolgáló formákat részesítjük előnyben.

Pedagógiai szemléletünkben kiemelt szerepe van a mozgásnak, az egészségmegőrzésnek és a környezettudatosságnak.

Hisszük, hogy ezzel olyan életre szóló útravalót tudunk adni, mely meghatározza gyermekeink egészségmegőrző szemléletének kialakulását. Tapasztalat alapján valljuk, hogy helyi gyakorlatunk a krónikus légúti beteg gyermekeknek is lehetőséget biztosít az egészségesebb életre.

Megfigyeléseink alátámasztják, hogy a vízhez szoktatás, úszásoktatás, a mozgáskotta használata és a sósózában történő rendszeres tevékenységek beépítése a mindennapokba, jótékony hatással van egészségük védelmére.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Víz, víz, tiszta víz”- Mozgással az egészségért.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Sok mozgással, környezettudatos szemlélettel megteremteni a gyermekekben a harmóniát.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Sokoldalú mozgással és speciális tevékenységekkel optimális fejlődés segítése.
- ❖ Környezettudatos gondolkodásmód kialakítása.
- ❖ A testi-, lelki-, szociális harmónia feltételeinek megteremtése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Egészség heti rendezvények.
- ❖ Környezetvédelm világnap.
- ❖ Népmese napja.
- ❖ Magyar Sport napja - „Poronty” úszóverseny.
- ❖ Családi nap- játszó délután.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.42. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Toldy Utcai Óvodája
Címe:	6720 Szeged, Toldy utca 4.
Csoportok száma:	6

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Óvodánk Szeged város első óvodája volt, alapítása 1846-ra nyúlik vissza. Nagy múltú nevelési tradíciókra valamennyien büszkék vagyunk. Szakmailag jól felkészült, az óvoda iránt elkötelezett és gyermekszerető munkatársak dolgoznak itt, akiknek belső igénye, hogy folyamatosan képezzék magukat, bővítsék, frissítsék tudásukat.

Sokszínű és változatos végzettségeink (az óvodapedagógus diploma mellett), a következők: egy tanári diploma, három tanítói diploma, három közoktatás vezetői szakvizsga, egy óvodavezetői szakvizsga, egy gyógytestnevelő szakvizsga, egy mentálhigiénés szakember szakvizsga, két mentortanár szakvizsga. Egy csoportban, az egyik mentortanár végzettségű óvónő, óvodapedagógus hallgatókat készít fel erre a szép hivatásra. A hét bizonyos napjain logopédus és fejlesztő pedagógus segíti a rászoruló gyermekeket a fejlődésben. A tizenkét óvodapedagógus mellett két pedagógiai asszisztens és hat szakképzett dajka közreműködik a nevelőmunkában.

Óvodánkban általában a közel azonos életkorú gyermekek kerülnek egy csoportba, és felmenő rendszerben, egy óvónő páros van velük kiscsoporttól egészen nagycsoport végéig. Ettől a gyakorlattól abban az esetben térünk el, ha a felvételre jelentkezők életkor szerinti összetétele nem teszi ezt lehetővé.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Kerek világ” helyi nevelési gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A gyermekek sokoldalú, komplex, személyiségfejlesztése, a család és az óvoda közötti partnerközpontú szemléletet követve, holisztikus megközelítéssel.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ A játék elsődlegességének biztosításával a gyermekek sokoldalú fejlesztése.
- ❖ A ránk bízott gyermekek testi, lelki és szociális-érzelmi szükségleteinek kielégítése, illetőleg a környezettel harmóniában élő egészséges önérvényesítésre képes gyermeki magatartásformák, magasabb rendű érzelmek (pl. erkölcs, empátia) fejlesztése, az eltérő fejlődési ütem és az egyéni sajátosságok figyelembe vételével.
- ❖ Családok bevonása óvodai programokba, interaktív családi délutánok szervezése.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

❖ „Egészségünkért ovihét”.	❖ Gergely járás, iskolába hívogató.
❖ Tisza élővilágának emléknapja.	❖ Majális.
❖ Családi délutánok.	❖ Apák napja.

A tehetség gondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.43. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Tünde Téri Óvodája
Címe:	6723 Szeged, Tünde tér 1.
Csoportok száma:	6

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Az olyan emberi tulajdonságok, mint az egymás elfogadása, tisztelete, a szeretet, az empátia, a segítségnyújtás kollektívánkban magától értetődő, természetes tulajdonságok. Mindannyian igyekszünk kimutatni feltétel nélküli, segítő szeretetünket a gyermekek felé, hogy boldog, gondtalan óvodás éveket biztosítsunk számukra. Ahhoz, hogy a gyerekek legoptimálisabb fejlesztését tudjuk megvalósítani, nekünk óvodapedagógusoknak kell megtalálni az egyénre szabott módszereket.

Óvodánk minden pedagógusa nyitott az új pedagógiai módszerekre, az inkluzív, differenciáló pedagógia megvalósítására. Szervezett képzéseken, - szakvizsga, másoddiploma, továbbképzések – önképzés során bővítjük ismereteinket. Óvodapedagógusok közül három kolleganő rendelkezik szakvizsgával (közoktatási vezető, fejlesztő pedagógia, gyermekvédelem).

A gyermekek optimális fejlődése érdekében a családokkal szoros együttműködésben dolgozunk, hiszen az óvodai nevelés a családban történő neveléssel együtt szolgálja a gyermek harmonikus fejlődését. Kiemelten fontosnak tartjuk a családok és az óvoda között a mára már kialakult, kölcsönös bizalom alapuló jó kapcsolat ápolását, fenntartását. Rendezvények, fórumok, közös programok szervezésével a szülőknek lehetőségük van arra, hogy bekapcsolódhassanak az óvodai életbe.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Tündérkert Napraforgó” - külső világ tevékeny megismerése.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Olyan érzelmekben gazdag, kiegyensúlyozott, nyitott, érdeklődő, szeretni tudó, empatikus gyermekek nevelése, akik el tudják fogadni a másságot, rácsodálkoznak a természet szépségeire, értékeire, és óvják azokat.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Segítjük a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeik fejlődését, kreatív személyiségük kialakulását.
- ❖ Megismertetjük a gyerekeket a közvetlen lakókörnyezetük értékeivel, kulturális, természeti szépségeivel, erősítve a szülőföldhöz való kötődésüket.
- ❖ A játékos módon, tapasztalati síkon, megszerzett ismeretek kapcsán megláttatjuk a gyerekekkel az ok-okozati összefüggéseket, segítjük őket, hogy ismereteiket változó körülmények között is képesek legyenek alkalmazni.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Szüreti nap.
- ❖ Zene világnapja.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja.
- ❖ Költészet napja.
- ❖ Föld világnapja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességekkel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.44. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Újvidéki Utcai Óvodája
Címe:	6729 Szeged, Újvidéki u.6.
Csoportok száma:	3

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Az Újvidéki Utcai Óvoda, Szeged déli részén, Kecskéstelepen működik, barátságos, életmódjában falusi jellegű környezetben. Nevelőtestületünk jól képzett, együttműködésre kész emberek közössége. A gyermekek tisztelete, szeretete alapvető értékeink közé tartoznak. A kollektíva szakmailag érdeklődő, nyitott az új innovatív gondolatok, módszerek iránt. Hat fő főiskolai óvodapedagógusi végzettséggel rendelkezik, ebből egy fő fejlesztőpedagógusi szakvizsgával, egy fő felsőfokú drámapedagógusi végzettséggel rendelkezik. Egy fő szakmai tanácsadóként, és trénerként is tevékenykedik. Az óvoda környezetére, esztétikumára nagy gondot fordítunk. Évszakhoz, ünnepekhez illő dekorációval igyekszünk otthonos, meleg, családi hangulatot teremteni. Az óvodapedagógusok érdeklődnek a művészeti tevékenységek nyújtotta gyermekeket támogató és fejlesztő lehetőségek iránt. Így megjelennek a mindennapok tevékenységeiben a néptánc, drámapedagógia, meseterápia, zeneterápia, vizuális-képi kultúra elemei. A gyermekek érdeklődésére építve, heti rendszerességgel Játék-Zene-Dráma csoport működik óvodánkban, amely támogatja és biztosítja a nevelési célunk megvalósulását. Az élmények fontosságára alapozva kirándulásokat, megfigyeléseket, óvónői bábelőadásokat, közös tevékenységeket, színházi, könyvtári, múzeum, vadsparki látogatásokat szervezünk.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Egymás mellett, egy úton.”

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ A közösségbe, társadalomba beilleszkedni tudó gyerekek nevelése, az egyéni bánásmód, és művészeti módszerek segítségével.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Differenciált egyéni fejlesztés.
- ❖ Egyéni képességekhez igazodó műveltségterületek közvetítése.
- ❖ Másság tiszteltben tartása és toleranciája.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Mihály nap.
- ❖ Szüreti mulatság.
- ❖ Márton nap.
- ❖ Zene világnapja.
- ❖ Népmese napja.
- ❖ Madarak, fák napja.

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Az átlag feletti képességgel, kreativitással, motivációval rendelkező gyermek a tehetséges.”

XV.45. A TAGÓVODÁK NEVELÉSI GYAKORLATA

	Szegedi ÓVI Vedres Utcai Óvodája
Címe:	6726 Szeged, Vedres utca 17.
Csoportok száma:	8

A nevelőtestület/alkalmazotti közösség bemutatása:

Magas színvonalú szakmai munkánkat jól képzett, innovatív pedagógusok, dajkák, pedagógiai asszisztensek és ápolók biztosítják.

Nevelőtestületünkben a tapasztaltabb, több évtizedes gyakorlattal rendelkező pedagógusok és a pályakezdők egyaránt megtalálhatók. Módszertani, szakmai gyakorlatunk tapasztalatait közép- és felsőfokú intézmények tanulóinak-hallgatóinak, mentorként adjuk át.

Nevelőtestületünkben több szakvizsgával rendelkező pedagógus dolgozik, akik tudásukat a tehetséggondozás, a kommunikációs elmélet, a disputa módszer, az intézményvezetés, a nyelv és beszédfejlettség területén mélyítették el.

Elkötelezettek vagyunk a folyamatos szakmai megújulásra, melyet munkaközösségi aktivitásunk és továbbképzési szándékaink jellemeznek.

Pedagógiai munkánkban kiemelten fontosnak tartjuk a személyes példaadást, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.

Nevelési gyakorlatunkban a korrekció, a prevenció és a szemléletformálás egységének elvét valljuk.

A nevelési gyakorlat elnevezése: „Tiszavirág” helyi nevelési gyakorlat.

A nevelési gyakorlat kiemelt célja:

- ❖ Egészségtudatos és környezetvédő gyermeki attitűd alakítása.

A nevelési gyakorlat kiemelt feladatai:

- ❖ Életviteli szokások pozitív alakítása, egészségtudatos magatartás megalapozása.
- ❖ Környezettudatos magatartásra nevelés.
- ❖ A diabeteses gyermekek teljes értékű óvodai nevelésének biztosítása.

A nevelési gyakorlat intézményi programon kívüli sajátos ünnepei:

- ❖ Európai autómentes nap.
- ❖ Takarítási világnap.
- ❖ Állatok világnapja.
- ❖ Víz világnapja (interaktív, játékos szemléletformáló témahét).
- ❖ Föld Világnapja.
- ❖ Madarak, fák napja (interaktív, játékos szemléletformáló témahét).

A tehetséggondozó tevékenység megvalósításának alapelve:

- ❖ „Érdeklődés Térképe” vizsgálati módszer elve mentén (Dr. Gyarmaty Éva).

XVI. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Program 2014.
2. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 363/2012. (XII.17.) Korm. rend.
3. Dr. Buda Béla (1995): A személyiségfejlődés és a nevelés pszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Csoma Gyula (1995): Pszichológiai alapismeretek. Tankönyvkiadó, Budapest.
5. Mérei Ferenc, V. Binet Ágnes (1978): Gyermeklélektan. Gondolat Kiadó, Budapest.
6. Nagy József (1999). A kognitív készségek és képességek fejlesztése. Iskolakultúra 1. sz. 14. p.
7. B. Méhes Vera (1982): Az óvónő és az óvodai játékok. Tankönyvkiadó, Budapest.
8. Kovács György, Bakosi Éva (1995): Játék az óvodában. Magánkiadás, Debrecen.
9. Balázsne Szűcs Judit (1992): Miből lesz a cserebogár? Alex-Typok, Budapest.
10. Az óvodai nevelés programja (1989). Országos Pedagógiai Intézet, Budapest.
11. Forrai Katalin (1974): Ének az óvodában. Editio Musica, Budapest.
12. Törzsök Béla (1982): Zenehallgatás az óvodában. Zeneműkiadó, Budapest.
13. Gaál Sándorné, Kunos Andrásné (1996): Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában. Color-Print Nyomda, Szolnok.
14. Gál Sándorné szerk. (2010): Mozgásfejlődés és fejlesztés az óvodában. Szerzői kiadás, Szarvas.
15. Dr. Tótszőlősyné Varga Tünde (1994): Mozgásfejlesztés az óvodában. FERCO Kft; Váci Ofszet Kft., Budapest.
16. Dr. Gósi Mária (1994): A beszédészlelés és beszédmegértés fejlesztése. Nikol Gmk, Budapest.
17. Nagy Jenőné, Németh Menyhértne, Novákné Cseh Ibolya (1999): Rajz, mintázás, kézimunka: Módszertani kézikönyv. Óvodapedagógusok Országos Szakmai Egyesülete, Budapest.
18. Kondacs Mihályné Podmaniczky Mária (1993): Vizuális nevelés az óvodában. Calibra Kft., Budapest.
19. Kárpáti Andrea (2001): Firkák, formák, figurák. Dialóg Campus, Budapest.
20. Nagy Jenőné (2012): Tehetségígéretek gondozásának elmélete és gyakorlata: Módszertani könyv óvodapedagógusoknak. ONME Egyesület, Szolnok.

-
21. Polonkai Mária (2011): Tíz jó gyakorlat a hazai tehetséggondozásban. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest.
 22. Pereszlényi Éva, Porkolábné Dr. Balogh Katalin (1996): Játék - Mozgás - Kommunikáció. Alcius Bt., Budapest.
 23. Porkolábné Dr. Balogh Katalin (1997): Kudarccal az iskolában: Komplex prevenciós óvodai program. Arzenál Nyomdaipari Kft., Budapest.
 24. Lukács Józsefné, Ferencz Éva (2013): Kerek egy esztendő: Komplex tevékenységek az óvodai környezeti nevelésben. (Ősz, tél, tavasz, nyár.) Flaccus Kiadó, Budapest.
 25. Zsámboki Károlyné, Horvátné Szigligeti Adél (1996): Matematika kézzel, fejvel, szívvel. OKKER Kiadó, Budapest.
 26. Józsa Krisztián (2014): A számolás fejlesztése 4-8 éves életkorban. Mozaik Kiadó, Szeged.
 27. Kissné Dr. Zsámboki Réka (2017): Mindenben matematika: Matematikai felfedezések és játékok az óvodában. Raabe Klett Oktatási Tanácsadó és Kiadó Kft., Budapest.
 28. Körmöci Katalin (2001): A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában. Fabula Humán Szolgáltató Bt., Miskolc.

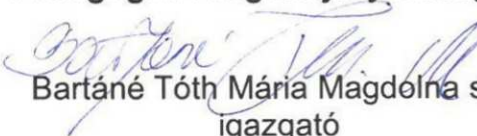

XVII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Záró rendelkezések
A Pedagógiai Program módosításának indokai: ❖ Jogszábeli változás. ❖ Szervezeti átalakítás. ❖ A program alkalmazása során, a tapasztalatokból adódó módosítások beépítése. ❖ Intézményi innováció beépítése.
A Pedagógiai Program módosítását kezdeményezheti: ❖ A nevelőtestület bármely tagja.
A Pedagógiai Program módosításának feltétele: ❖ A nevelőtestület kétharmados többségi szavazata az elfogadásról.
A Pedagógiai Program felülvizsgálatának időpontja: ❖ 2021. március-május

XVIII. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Legitimációs záradék	
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Programja 2018. szeptember 01. napjával lép hatályba. Jelen Pedagógiai Program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2014. szeptember 01. napján hatályba léptetett (előző) Pedagógiai Program.	
A Pedagógiai Programot az OVI/783-1/2018/ÓVI/9 iktatószámú határozattal a nevelőtestület elfogadta.	A Pedagógiai Programot az OVI/783-2/2018/ÓVI/9 iktatószámú dokumentumban a Szülői Szervezet véleményezte.
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. §. (1) bekezdése alapján az 182-2018. (IV.27.) Kgy. sz. határozat értelmében a Pedagógiai Programban foglaltakkal egyetért.	
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata Óvodák Igazgatósága Pedagógiai Programját jóváhagyta: Bartáné Tóth Mária Magdolna s. k. igazgató	
A dokumentum megtalálható az intézmény honlapján http://ovi.szegedvaros.hu/	